

**K.K.T.C
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ**

MEZUNİYET ÇALIŞMASI

KIBRIS GAZETESİ

(6 KANUN-I EVVEL 1897 – 21 ŞUBAT 1898)

**HAZIRLAYAN
MUHAMMET KÖLEOĞLU**

**DANIŞMAN
YARD. DOÇ. ALİ EFTAL ÖZKUL**

LEKOŞA - 2005

*Kuma ve yazım
hatırları çok
Zorunlu
19.08.05*

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	1
------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

Adet 273 6 Kanun-ı Evvel Efrençî sene 1897.....	2
Ahval-ı Alem.....	2
Havadis-i Mahalliye.....	6
-Tebrik.....	6
Şuenat-ı Osmaniye.....	6
Havadis-i Haberhane.....	6

İKİNCİ BÖLÜM

Adet 274 13 Kanun-ı Evvel Efrençî sene 1897.....	9
İfade-yi Mahsus.....	9
Ahval-ı Alem.....	10
-Girit.....	11
Havadis-i Mahalliye.....	11
-İftihar Edelim.....	11
-Valinin Tebdili.....	11
Şuenat-ı Osmaniye.....	12
-Girit.....	13
Havadis-i Haberhane.....	13
-Hint	13
İlan.....	15
Muharebat-ı İlaniye.....	15

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Adet 275 20 Kanun-ı Evvel Efrençî sene 1897	16
Ahval-ı Alem	16
-Mekteb	18
Şuenat-ı Osmaniye	18
-Şirket Telgrâfları	20
Havadis-i Haberhane	20
İlan.....	22

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Adet 276 27 Kanun-ı Evvel Efrençî sene 1897.....	23
Mirac Bairel- biteha Hazret-i Nebu	23
<u>İhtar ve Rica-yi Mahsus.....</u>	23
Ahval-ı Alem.....	23
Havadis-i Mahalliye.....	24
-Mekteb-i İdadimizin Resm-i Güşadı.....	26
-Vefat.....	26
Muhaberat.....	26
Şuenat-ı Osmaniye.....	27

Havadis-i Haberhaniye.....	28
-Rusya	29
Muharebat-ı İlanıye.....	30

BEŞİNCİ BÖLÜM

Adet 277 3 Kanun-ı Sani Efrenci sene 1898.....	31
İfade-yi Mahsusa.....	31
Gazetemizin Sene-yi Devriyesi	31
Ahval-ı Alem.....	31
Havadis-i Mahalliye.....	32
-Muharrir.....	32
-Tayin.....	32
-Akba'ya.....	32
Şu'at-ı Osmaniye.....	33
-Tebrik.....	34
-Birinci Madde.....	34
Havadis-i Haberhaniye.....	36
İlan.....	37

ALTINCI BÖLÜM

Adet 278 10 Kanun-ı Sani Efrenci sene 1898	38
Ahval-ı Alem.....	39
Şu'at-ı Osmaniye.....	40
-Girit.....	40
-İstanbul.....	40
Havadis-i Haberhaniye.....	41
Mu'ade-yi Sulhiyeden (Mabet).....	42

YEDİNCİ BÖLÜM

Adet 279 17 Kanun-ı Sani Efrenci sene 1898.....	44
Ahval-ı Alem.....	44
Havadis-i Mahalliye.....	45
-Vefat.....	45
-Rahmet Allah-ı Aleyh.....	45
-İzhar-ı Hak	46
Muhaberat	46
-Kıbrıs	47
Şu'at-ı Osmaniye.....	48
Mu'ade-yi Sulhiyeden (Mabet).....	48
Havadis-i Haberhaniye.....	48
-Yunan	48
-Kıbrıs	49
-Hint	50

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Adet 280 24 Kanun-ı Sani Efrenci sene 1898.....	52
--	-----------

Havadis-i Mahalliye.....	53
Şuenat-1 Osmaniye.....	54
-Girit.....	54
Havadis-i Haberhaniye.....	54
-İngiltere	54
Muharebat-1 İlaniye.....	57
-İmsakiye (Sene 98)	58

DOKUZUNCU BÖLÜM

Adet 281 31 Kanun-ı Sani Efrensi sene 1898.....	59
-Rica	59
Ahval-1 Alem.....	59
Havadis-i Mahalliye.....	60
-Muvasilet	60
-Teşekkür	60
-Para	60
-Katl	60
Şuenat-1 Osmaniye.....	61
Havadis-i Haberhaniye.....	61
-Hindistan	63
-Makale-yi Mahsusa	64
Muharebat-1 İlaniye.....	65

ONUNCU BÖLÜM

Adet 282 7 Şubat Efrensi sene 1898.....	66
Ahval-1 Alem.....	66
-Girit Meselesi Üzerine Bir Kaç Söz	66
Havadis-i Mahalliye.....	67
-Teşekkür	68
-Magruk.....	68
Şuenat-1 Osmaniye.....	68
-Donanma-yı Hümayun.....	68
Havadis-i Haberhaniye.....	69
Muharebat-1 İlaniye.....	72

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Adet 283 14 Şubat Efrensi sene 1898.....	74
Ahval-1 Alem.....	74
-İhtar ve Rica.....	76
-Karinlerimizden biri Tarafından Mektup	76
-Kıbrıs	76
Havadis-i Haberhaniye.....	77
-Temrate'l- Fünundan Tercüme	78
-Kıbrıs	78
-Çin Müselmanları	78
Muharebat-1 İlaniye.....	80

ON İKİNCİ BÖLÜM

Adet 284 21 Şubat Efrensi sene 1898	82
Ahval-ı Alem	82
Havadis-i Haberhaniye	83
-İdam	84
-Tahliye	84
-Kıbrıs	84
Muhaberat	84
Havadis-i Haberhaniye	85
Kıbrıs	87
Muharebat-ı İlaniye	88
İlan	88
Sonsöz	89
Ekler.....	90

ÖNSÖZ

Gazete insanların havadisleri almasında çok büyük önem teşkil etmektedir. Hele şimdiki iletişim ve haber kaynaklarının çoğunun eskiden olmadığını düşünürsek inanıyorum ki gazetenin eski insanlar için önemini daha iyi tasavvur edebiliriz. Geçmişte gazete çıkarmak ve çıkan gazeteleri dağıtmak günümüze oranla çok daha zor ve zahmetlidir. Haber bulmak bile çok büyük zahmet gerektiriyordu. Bu nedenle de eskiden gazeteler günlük değil de haftada bir yada iki haftada bir çıkmaktaydı.

Eski gazeteler yazıldığı dönemde ne kadar önem taşıyorsa şu anda bizim için de o nisbette önem taşımaktadır. Çünkü bu gazeteler kendi dönemlerini yansıtmaktadır. Bu yönüyle gazete bize geçmişte yaşanan olaylar hakkında bilgiler vererek bizi tarihten haberdar eder.

Türkiye cumhuriyetin ilanından bir süre sonra önceden kullandığı Arap alfabesinin yerine Latin alfabesini kullanmaya başlamıştır. Bunun neticesi olarak da eski yazıyı okuyabilen insan sayısı azalmıştır. Daha mühimi geçmiş hakkında bilgi edinmek isteyen birinin eski yazıyı öğrenmesi şart olmuştur. Her insanın da eski yazıyı bilmesi imkansız olması nedeniyle en geçerli yol bu tarihi vesikaların yeni yazıya aktarılmasıdır.

Tarihin günümüz için de ne derece önemli olduğunu düşünürsek bu aktarmanın önemi daha iyi anlaşılır. Bu gazeteleri yeni yazıya aktarmak bize çok büyük şefef vermektedir. Çünkü insanlarımızı biraz olsun aydınlatabilmek ya da onların geçmiş hakkında bilgi edinmelerine yardımcı olabilirsek ne mutlu bize!

Ben araştırmamda Kıbrıs gazetesinin 273'ncü adetten 284'üncü adete kadar olan gazeteleri yeni yazıya aktardım. Bu adetler 2 Kanun-ı sani Efrenci sene 1897 ile 27 Şubat Efrenci sene 1898 tarihleri arasında yayınlanmıştır.

Kıbrıs gazetesinin yeni yazıya aktardığım nushalarında Kıbrıs adasında vuku bulan olaylar meydana gelen hastalıklar vs. gibi olayların yanı sıra Osmanlı devletinden ve diğer devletlerden haberler ile şirket telgrafları yer almaktadır. Bu haberler bize evvelden yaşanan olaylar hakkında bilgi vermekle birlikte geçmiş hakkında bir fikir sahibi olmamıza da yardımcı olacaktır kanaatindeyim. Biz de bu olaylardan ders çıkararak gelecek hakkında daha sağlıklı kararlar alabiliriz.

Yaptığım bu çalışma benim Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirmek için yaptığım bitirme tezidir. Bu çalışma bana derslerim açısından çok büyük faydası oldu. Bir de bunu halkımız için bir hizmet olarak düşününce fayda ile beraber büyük bir gurur kaynağı olduğu düşüncesindeyim. Bu nedenle bu çalışmayı yapmamıza vesile olan Yakın Doğu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı hocalarımızdan Sayın Yard. Doç. Ali Eftal Özkul ve bu çalışmada bize yol gösteren Yakın Doğu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dekanı Prof. Dr. Bülent Yorulmaz 'a teşekkürü bir borç bilirim.

KIBRIS

Adet 273

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazette mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i ıstira

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Toyfir efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

6 KANUN-I EVVEL EFRENCİ SENE 1897

24 TEŞRİN-İ SANİ SENE 1313

(Siyaset, Edebiyat ve Fünundan bahseder)

AHVAL-I ALEM

Avrupa'dan yekdiğerinden garip havadisler alınmaktadır. Devletler beyinlerinde gerginlik ve zadiyet günden güne kesb-i şiddet ederek kafesine layıkata tezyid ve tensik kuvve-yi askeriye ve tedarikat-ı harbiye ile meşgul bulunmaktadır.

İngiltere başta Hindistan igtışaşı olduğu ve her tarafta sademata düşer bulunduğu halde ortaya bir de Afrika-yı garbi meselesi zuhur ederek Fransa ile uğraşmaya mecbur olmuştur.

İngiltere ile Fransa beyninde mesele-yi mezkureden dolayı ciddi bir husumet peyda olarak İngiltere Fransa'nın o babdaki arzusunu kısmen de olsa muvafakat etmeyerek iddiasında ısrar edecek olursa kati muharebeye imtaç edeceği gazetelerin cümle-yi neşriyatında istidlal olunur.

Malum olduğu üzere Fransa bir müddetten beri İngiltere'yi nazar-ı ehemmiyetten devr tutarak emel ve niyetini serbestçe icra etmiş ve ez cümle siyam ile Madağışkar'a açtığı sefer üzerine o yerleri kabze-yi tezhirine geçirdikten made İngiltere'nin nüfuz ve ticaretini mahv ve ibdal etmeğe muvaffak olunmuştur. Beraberinde Çin'de dahi o vecihle İngiltere geride bırakılmıştır.

Şu ahvale nazaran Fransa Rusya ittifakına dayanarak arzusunu manisiz serbestçe ve kolayca icra etmekte olduğu halde İngiltere arzu ve emeline muvaffak şöyle dursun dahili harici büyük sürüş ve telaşlardan hali kaldığı yoktur. Şimdiki halde İngiltere'de muhafil-i siyasiyeyi en ziyade işgal eden mesele kuvve-yi askeriyelerin sai devletlerinkine nispeten zayıf ve adetçe pek devn olduğundan buna bir çare bulmak maddesidir.

Rusya devleti kendine yararlı işler görmekte muvaffak olmaktadır.

Bir aralık Osmanlılara karşı gösterdiği çehre nagh ekşiterek çirkin bir surete tebdil ettiği görülür.

Osmanlılar Rusya'ya bir vakitte dost-ı hakiki tanıyorlar ise de şu geçen 3-5 seneler zarfında Osmanlılara karşı esbab-ı mecburesi bize malum olmayan bazı cümleler izhar ettiği için Osmanlıların tevce ve himmetine mahzar olmuştur.

Şimdi ise o cemilelerin tahtında mestur hileler arz-ı vücut karahet-ı elvad ediyor.

Evvelce neşr ve bu nüshamızda dahi derc eylediğimiz vecihle Devlet-i Aliye-i Osmaniye kuva-yi bahriyesinin tekmil ettiği gibi kuva-yi bahriyesinin dahi tensik ve tezyidesi için Yunanistan'dan alacağı tazminat-ı harbiye ile beraber maliyeden mukarrir kafi meblağ sarfı ile yeniden birkaç zırhlı vapur inşası ve elde bulunanların usul-u cedide üzere tamir ve tebdiline teşebbüs ve bu maksada mebni bir komisyon-ı mahsus teşkiliyle Almanya ve bazı diğer şirketlerle müzakere ve mukaveleye şeru eylemiştir. Efkar-ı mezure besleyen Rusya devlet-i Osmaniye'nin bu teşbisaf ve iktamatını kendine mazur add ederek muvaffakiyetini çekmeyerek derhal açıktan bu icraatı men etmek için tedahülde kalan ve bir milyon üç yüz bin liraya balığ olan tazminat-ı harbiye taksidini talep eylemek zilletini irtikap eylemiştir. Tabii Rusya'nın bu çirkin tavrını çekmekten ise alacağını vermek daha evla add olunarak yeniden zırhlı mubeyası mesele-yi mahması bil-zurur tehir olunmuş ve yalnız eskilerin Der- saadet tersanesinde inşasına karar verilmiştir.

İngiltere matbuatı Rusya'nın tersliğinden ve Osmanlıların kesiretinden bila istifa Rusya'yı yüz çevirmemek maksadına mebni mukalat-ı teşvikiye neşrine müsait eylemişlerdir.

Kara bulutlarla kaplanmış olan ufk-ı siyasi akıntıları Balkan cihetini de tehdit etmeğe başlamıştır. Himaye-yi sultanat seniye-yi Osmaniye'de olan Bulgaristan hükümet-i sagirası dahi birkaç papazlara imtiyaz talebi bahanesiyle yaramazlığa cüret eylemiştir. Hükümet-i Osmaniye bu tecavüzlüğü nazar-ı ehemmiyete almayıp yalnız nasihat makamında Bulgaristan'a Yunanistan'ın uğradığı ile iktifa etmiştir.

Ancak Bulgaristan'ın bu icraatı kendi akılsızlığı semeresidir. Yoksa bir küna-yı teşvikin tesirinden midir?

Bu nokta henüz herkesçe keşf olunamamıştır. Mamafî Osmanlı bilcümle ihtimalata karşı hazırlığın itmam ederek hatt-ı hareketini ol vecihle tayin eylemiştir.

Medeniyet Avrupa'da gittikçe terki ediyor. Avrupa devletlerince bir pire için bir yorgan yapmak medeniyetin cümle-yi aksamından add ediliyor. Şayan-ı teessüftür ki pirenin itlafı için yorganı yakmaktan mütehasıl bir husera zerre kadar ehemmiyet verilmekten başka icra edilen hareket sada-yı medeniyetten madur tutuluyor.

Demek oluyor ki Avrupalılar ya medeniyetin ne olduğunu bilmiyorlar veyahut medeniyeti yalnız kendilerinin icraatından ibaret zan ediyorlar.

Ez cümle ajans telgıraflarında geçen hafta neşr eylediğimiz bir telgıraf Avusturya devletinin bir medeniyetini herkese ilan eylemiştir. Bu telgırafın mündericatı Karin-i keramımızca malum olduğu üzere devlet-i meşare'l- yehanın Osmanlı Devletine ilan-ı harb edeceğini gösteriyor. Bununda sebebi Ermeniler taraftarlık tehemmütüyle mütehhim edilerek Mersin'de müsahaddim bir adamını hükümetin taht-ı tevrika alması imiş.

Halbuki Avusturya devletinin ziamınca tevkif edilen adamı iddia olunan meselede zi- müthil değil imiş.

Mesele hükümet-i seniyece malum olunca bir adam için iki dostun arasını bozmak üzere merkum salıverilmiş ise de Avrupa Devleti bunu kafi görmeyerek medeniyeti etmam maksadıyla sehvan-ı taht-ı tevlike aldığı adamı hakkında icra edildiği şu yanlışlıktan dolayı Adana valisiyle Mersin mutasarrıfını azl etmesini ve Avusturya Bandaburası'nı da selamlamasını ve bunları icra etmediği halde ilan-ı harb eyleyeceğini Bab-ı Aliye teklif eder. Buna müteakip Dersaadet'teki Avusturya sefiri de Bab-ı Aliye bir nota göndererek nihayet tayin ettiği bir güne kadar notasına cevap verilmediği halde mae'l-familya İstanbul'u terk edeceğini beyan eder.

İşte bu haller hep Avrupa kanun-ı medeniyetinin bir pire için bir yorgan yakma hükmüne muvafık düştüğünden Avusturya devleti de bu hükme tabiyen dost ve muhibbi iddiasında bulunduğu bir devletle ufacık bir memuru adli surette icra kılınan tevkifi sebebine pençeleşmeğe karar verir.

Hay koca Avrupa medeniyeti harp edecek de bu şahsın tevkifinden dolayı kendi zehabınca namusunu sürülen lekeyi binlerce insanın dökülen hun-ı peykehanıyla yıkayacak. Hanemanlar söndürülecek. Aileler mahv edecek. Dünyayı musalme umumiye sayesinde bu furûs-abad olan dünyayı insan vücuduyla bir kabristan-ı dehşet abada döndürecek! Alem-i medeniyeti kendisine lanet hevan edecek. Heyhat!

Adi bir tebaanın tevkifin naşı azamet ve şanı tarihin en şanlı sahifelerin işgal etmiş olan bir devleti Bandıra selamlamak bilmem ne yapmak gibi bir takım tekalif ve ihya ile kendisine boyun eğdirmek istiyor. Sanki Osmanlı devleti boyun eğerse kendisinin başı tak-ı feleğe erişecek sanki Osmanlı Bandırasını selamlarsa bütün erhanı feth ve teshir etmiş derecede bir şan kazanacak.

Teessüf hezaz teessüf ki akvam-ı Osmaniyeye vahşilik isnad eden Avrupalılar, hususıyla medeniyet demek kendi icraatlarını itikadında bulunan devletler adi bir tebaası yolunda bir koca devletin namus ve haysiyetini berbat edecek hareketler ihtiyarıyla kanun-ı medeniyet ve insaniyetin cidden muayyeri olan harbi intac edecek haller vücuda getirmeğe çalışıyorlar. Bir taraftan musalmet-i umumiyenin istikrarına bezl-i mukadderat edileceği nutuklarıyla temin ediliyor. Diğer cihetten cihanın rüste-yi asayiş koparmak ve gülşensaray-ı medeniyet-i kabristan fenadan- nişan verir bir şekle tehsevil edilmek istenmiyor.

İşte kanun-ı medeniyetin mündericat-ı insaniyet yine o konunun dökülmesine katiyen men eylediği edna-yı beşerin kanıyla bozmak isteyen medeniyet perverler!

İşte taht-ı idaresinde bulunan tebaalının hukuk-ı sarihalarını muhafazaya zerre kadar ehemmiyet ve mücerret hud benliğini aleme göstermek için adi bir tebaası uğrunda koca bir devleti kendine boyun eğdirmekle şan davasına düşen bir mucid-i medeniyet!

Teessüf olunur ki medeniyet-i derece-yi ulviyete isad edilmek istendikçe içine bir takım efal ve husyana karışıyor ki bu suretle ulviyet şöyle dursun günler gittikçe bilakis derke-yi sefiliyete tenezzül ettiriliyor.

Avrupalılar bu gibi ahval ve husyaneyi de kanun-ı medeniyet ahkamına idhal ve inzıam ettirmek fikrinde devam ederlerse o halde medeniyetin yalnız ortada namından başka birşey kalmayacağı ve dünya bir zamanlar olduğu gibi bir beyaban-ı vahşet şeklini alacağı şüphesizdir.

Avusturya Hariciye nazırı Kont (Gulufuski) cenapları bir nutkunda Yunanistan'ın hareketinden tutturarak ve kayı-rûz merabı birer birer tedad ettikten sonra düvel-i muazzama tarafından Avrupa'da muharebenin meni ve bu mümkün olamaz ise temdid maksadıyla sarf edilen mesai bahsi ile diyor ki!

Avusturya ile Macaristan arasında husul-pezir olan süret-i itilafın netaic-i husnesi Balkan şube ceziresi dahilinde hissedilmiştir. Vukuat-ı zamane hakkında tarihin vereceği karar pek adilane olacak ve bu çün istihsal edilen netaic-i siyasiyenin inafes-i asar-ı diplomatikiyeden madut olacağından bilcümle tarihin müteffik elefkar olacaklardır.

Şeraat-i sulhiyenin ağır olduğu hakkında Atina'dan okunan şikayet hep bir fikir-i marizin delail-i narsasıdır.

Tacdar Celil Osmanıyan ve hükümdar Zafer Siar islamiyen padişah saibe'l-tedbir cihander münire'l-zamir şehnesah peymedani sultan Abdülhamit Han sani hazretlerinin

itidal-i siyaset aşınaileri ve meselin hükümet perveraneleri cümlelerin taktir ve teşekkürüne seza verir.

Bizim harici politikamızın mahur-ı devrani Almanya ve İtalya ile ittifaktan ibaret olduğunu ihtara hacet yoktur. Bizim hep mesaimiz ittifak-o müselsimin mevkiini talakime musarruftur. Tarafımızdan vuku bulan bu mesaiyi Roma ve Berlin kabileleri tarafından temaliyat-ı müstakimane ve haysiyet pervarane ile mukabele edilmektedir. İtalya'ya gelince bu memleketi son ziyaretim esnasında tesvirat ve icrait-isiyasiyede bizim İtalya ile müttelik ve hem efkar olduğumuz bence meczum oldu.

Rusya ile başladığımız ve hüsn-i neticeye isal etmek üzere bulunduğumuz müzekerat daha başlangıcında iken harp ilan edildi. Tarafından sadıkane ve müstakimane teati ana edilince ceziyi bir hüsn-i niyet ile tesviye pezir olamayacak bir ihtilafın beynel devletin mevcut olmadığını tahkik etti. Balkan şube cezinesi umuruna müdahaleden her ikimizin de mücterib bulunduğumuz anlaşıldı.

İşte o zaman zarfında bir esas itilaf hasıl oldu. Münafimizin hiçbir surette yek diğerine muhalif olduğu teybindir.

Bu şerait-i tamamiyle riayet edildiği müddetçe Rusya ile gayet samimane münasebette devam edeceğimiz tabiidir. İşte bunun için tebrikan Rusya ile tesis ettiğimiz şu münasebet-i itilafiye Avrupa'da bir zaman kavi silah nazarıyla bakarız. Menafi hiçbir vecihle bizimkine menafi olmayan Fransa ile Hüsn-i münasebetimize gelmemiştir. Bazı mesailde İngiltere ile itilaf ara zuhur etmiş ise deyine münasebetimize hulul gelmemiştir. Bu ihtilaf aradan münasebet-i siyasiye hiçbir vecihle sektedar olmamış ve böylece devamı bizce mültezim bulunmuştur. Cenubtaki komşularımız içinde Romanya'ya çoktan ithaz etmiş olduğu meselin sahih-i akilane sayesinde bir mevki mümtaz kez etmiştir. Romanya ile mevcut münasebetimizi teyid ve tevsika çalışmalıyız. Zaten bu münasebetin teyidi imparator hazretleri ile Romanya kralı hazretleri arasında teati edilen ziyaret mütakabile ile de müsbertir.

Buhran-ı ahir siyasi esnesında düvel-i muazzamanın vesayesine tatbik-i hareket etmiş olduklarından dolayı Balkan Şiye ceziresi hükümetlerinin hareketlerini takdire metyunum. "Meşare'l-yeh bu nutku Avrupa devletlerinin bu gün vasıl oldukları nokta-yı ale'l-kal terakki-yi mesail azime-yi maddiyenin halli hususunda icra-yı tahkikat ettiklerini icab eylediğini ve bu mesail bu gün hakikaten mevcut olduklarından hal ve hısmaları hususunda tecviz ehmal olunamayacağı Amerika'nın Avrupa ile ticarette ettiği rekabetin şayet Avrupa buna çare saz olmazsa zeval-ı umur ticariyenin badi olacağı vesait-i mümkün ve lazıma ile el ele vererek bu tehlikenin defi hususunda gayret eylemek olduğu, 17. Asır mücadelat-ı mezhebiye, 18. Asır efkar-ı azade ile memlu ve meşgul olduğu gibi 19. Asırın mesail-i tıbbiye maruz olup 20. Asır da zemin-i ticarette mudafa-yı mevcudiyete ait mesail ile kezar edeceği tahmin edilmekte olduğu ve bunun için Mısır mesai-yi umumiyecab edeceğini söylemek ve zaman-ı sulh ve salahtan bilistifade tezyid-i kuvve ederek bu maksatta vakıf-ı ictihat lüzumunu ityan ederek nutkunu hıtama isal etmiştir.

Avusturya hariciye nazırının şu nutku ile devlet matbuasının icra eylediği hareket mukayese edilsin bakalım bu ikisi mesleken yekdiğerine tevafık eder mi? Böyle hem kaçmak davul çalmak devletin meslek-i siyasisine muvafık olamaz.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

(Tebrik)

Kıbrıs ceziresince meriel icra tutulmak için mevki' müzakereye vazi edilmek üzere kaleme alınıp bil tercüme bir nüshası dahi matbaayı acizanemize irsal buyrulan layiha-yı kanuniye mütalaadan geçirilmiştir.

Hükümetin şimdiye kadar neşrettiği layiha ve nizamatin tercümesiyle bu defa ki layihayı kanuniyenin tercümesinde sadelik cihetye pek büyük fark bulduk.

Doğru ve bi tarafane bir söz söylemek lazım gelir diye biliriz ki şu layihanın tercümesine gelinceye kadar edinilen tercümelerden insan doğrudan doğruya değil hatta bir cümlesini saatlerce tamik-i efkar ettiği halde dahi bir aç çıkarmak için meztar kalmakta iken bunun bilakis ibtida-i kıratında manası insane güneş gibi tezahur etmekte bulunduğundan mütercimi mevfikiyet-i fevkaladesinden dolayı tebriğe müsarateyleriz.

ŞÜENAT-I OSMANİYE

Bu hafta alınan gazeteler Osmanlı donanmasının ıslah ve tezyidi için 3,5 milyon tahsisi edildiğini yazıyor. Halbuki geçende gelen ajans telgrafı donanma-i Humayunun ıslah ve tezyidi meselesinin tezhir edildiğini beyan eyliyor. Bu babda sözün sahtı tabii Osmanlı gazetelerinde olacağı cihetle o telgrafıda ajansların öteden beri meluf oldukları yalanlar adedine dahil etmekte tereddüt etmiyoruz.

Girit ceziresince mevki-i tadbik ya da icraya vazi edilerek tedabirin sultanat-ı seniye-i Osmaniye'nin mahsusu üzerine icra edilmesi lazım geleceği cihetle devlet- i aliye'nin hukuk-ı hükümet-i seriasının muhafazasıyla beraber, cezirede emniyet ve iade-i asayiş için ancak devlet-i aliye'nin ithazını tavsiye ettiğini tedabiri mahsusanın nazar-ı ehemmiyete alınması lüzumu bulunduğu gibi bu babda devlet-i meşare raih ve tedbir ve arzusu vechiyle işin hal ve fasıl edilmesiyle İtalya amirali tarafından rapor ile devlet-i matbaasına arz edilmiş ve bu rapapor muhafili siyasyede nazar-ı dikkat ve ehemmiyeti celbeylemiştir.

(Monitör) Gazetesinin ifadesine göre kıtiye-i sulhiyenin artık müzakere edilecek ciheti kalmamıştır. Yalnız hükümetin beyninde cari olan umur-ı ticariye ve bahriye hakkında bazı teferruat kalmış ise de onunda hatem bulacağı ve artık ortada işi müşkilat ve sevbete düşürecek hiç birşey kalmamış demek olacağı cihetle muahede namenin ankarip imza edileceği tezahür etmekte bulunmuştur.

Teselya kıtasıyla Yunanistan beyninde vaki olacak muharebat-ı telgrafiye'nin (Efterbiya) tariki ile olmasını Yunan hükümeti talep etmiş ise de hükümet-i saniye bazı esbaptan dolayı Yunan hükümetinin bu talebinin ishaf etmeyerek muhabaratın Sakız tariki ile icra edilmesini tensib buyurmuştur.

HAVADİS-İ HABERHANIYYE

Rusya lokomotif fabrikalarında siparişler kesin olup vuku bulan taleplere yetişmek imkan haricinde bulunduğuna binayen Rusya nafia nezareti 400 lokomotif inşasını ecnebi fabrikalarına terk etmesi için meskur şirkete mezuniyet vermiştir.

Aynı sebebe mebni ecnebi fabrikalarını mühim bir miktarda hat demirleri inşası sipariş edilecektir.

Lokomotif şirketi Rusya dahilindeki diğer dare'l-sanayiler siparişi kabul ettikçe Rus şimendifer idarelerinin memalik-i ecnabiye fabrikalarına müracaat etmeleri şediden memnudur. Bu günler de demir fiyatı Avrupa piyasalarında terki edilmiştir.

Rusya'nın siyaseti nokta-i nazarından ne derecede terkiye çalıştığı işitenleri hayrette bırakıyor. Bir tarafından demir yolları inşasına diğer taraftan o demir yolları üzerinde süratli kati mesafe etmek için mütadit lokomotifler inşasına bezl-i muhassıl etmekte bulunuyor.

Rusya muharebe-i ahireden beri terki tarikini takipten bir gün geri kalmamıştır. Fransa ile müttefik Almanya ile merbut olduğu Osmanlı ile de muhip bulunduğu halde bu kadar tedarikat kimin için icra edildiği düşünüldüğünde ortada bir İngiltere devleti kalıyor. Halbuki şimendiferler hattı Kars yani Anadolu hududuna doğru uzatılmakta bulunduğu fikrinin hangi ciheti ihtiyar edeceği henüz bilinmemektedir.

Paris, Petersburg ve Viyana'dan gelen telgrafnameler mevzuuna nazaran Rusya ile arasında usule gelen itilafın gittikçe takviyet peyda eylediği anlaşılmaktadır.

Avusturya hariciye nazırı Kont (Guluhufski) irad eylediği bir nutka atfen News gazetesini Rusya ile Avusturya arasında Balkan mesailindeki rekabet artık bir hatıra-i maziye ibaret kalacaktır dedikten sonra devletin meşarelyeha münasebetinin dostane olduğunu gayet mühim adetmekte görünüyor.

Kont Guluhufski ise diğer bir nutkunda mesail-i Rus meranın suret-i ceryanından bahsederek ittifak menşuk bugün her vakitten ziyade metin olduğunu söylemiş ve Avusturya'nın düvel-i sahire ile gayet dostane olduğunu Avrupa'da sulhun muhafazası ve asayişin temini için ahiren Rusya ile aralarında hasıl olan itilafın ehemmiyetini de mizahtan geri durmamıştır.

Hindistan şuruşi hala devam etmektedir. Londra'da varaf olan bir telgrafnamede 3000 kadar (Şamkani) efradının (Hürmaya) geçidine tecavüzle İngiliz askeri ve nakliye katarları üzerine hücum ettikleri gibi (Tuşi) telgraf hattında kateyledikleri ihbar ediliyor.

(Şıh) efradından gönderilen 30.000 asker mevkiî kurulunda (Şamkani) efradı tarafından itilaf edilmiş olması sui teessiri mucip olmuştur.

Yunan hükümeti kış mevsiminde muhtacına dakik tevzi etmek üzere Teselya'da bir anbar açacakmış.

Süphanellah ne de olsa merhametli devlet kendi aç kalıyor da muhtacına dakik vermek için şimdiden anbar açmağa kalkmış, vermek istiyor. Ama yoktan yoğa hasıl olmuyor, doğrusu teessüf olunur. Allah cümle ümmet-i Muhammed'in yardımcısı olsun.

Yunanistan'da maliye nezaretinde bulunmuş olan bir zad ile gazete muharrirlerinden birisi arasında vuku bulan mülakatta nazır Mumie'l-yeh Yunanistan'ın ahval-i maliyesinden bahsederek murakebe-i maliye komisyonunun şimdiye kadar bir iş görmemiş ve hiçbir güne mevfikeye mahzar olamamış olduğunu tarik-i istibrabda beyan ve birtakım uzun fikirlerden sonra komisyon-ı mezkure maksatları mücerret devlet-i aliyeye verilecek tazmit-i harbiyeye karşılık bulmak olmayıp Almanya'da yenilerinin

alacaklarının temini için Yunanistan'a olanca varidatını taht-ı merakebeye almak olduğu fikrinde bulunduğunu dermeyan bu babda daha birçok imareler görüyorsa da bunları şimdilik söylemekten içtinab ile hemen bir protesto tanzimi ile düvel-i muazzamaya iatası hususunda da Yunan hükümetini nazar-ı dikkatini celbeylemiş ettiğini etban eylemiştir. Yunan hükümet-i düvel-i muazzama tarafından intihab olunarak suret-i resmiye de merakibe-i maliye için tayin eylediği bir heyet hakkında düvel-i muazzamaya protesto bilmem ne gönderse bir iş göremeyeceği ve heyet mumielyeha verilen talimat her ne ise onu icrada mazur bulunacakları tabii ve eğerce Almanya dayalarının alacakları dahi merakaba-i maliye ile temin edilmekte lazım geleceği hakkında taraflarına bir günü talimat iata edilmiş ise de Yunan Hükümeti yerden yürümek değil bilakis kanatlanıp dsa havada uçmuş olsa o yine o işin vücuda geleceği zorunludur.

Yunanistan'ın maliye nezaretinde bulunan zatın efkar-ı mevhumesine tabiyet ederek Yunan Hükümeti böyle bir harekette bulunacak olursa ihtimal ki düvel-i muazzama tarafından büyük bir tekdir yiyecektir. Zira işin kendi maliyesi üzerine ne surette icra edileceği vakıf olamayan bir hükümete meram anlatmak geç olacağı iyice anlayacaklarını cihetle (Artık söz anlamazlıkta haddi aşmışsın) gibi bir tekdir ile seviyeyi başta keseceklerine şüphe edilemez. Mesela öyle bir nazım noktaya vasıl olmuştur ki böyle bir zamanda Yunanistan Hükümetinin söz söylemesi bile andelakiyle caiz görülür hallerden değildir. Hükümet meşarelyeha her işini düvel-i muazzamın himayesine terk ettiği halde yine ara sıra protestolara şikayetlere kalkışmasına düvel-i meşarelyehmin istiğraktan başka cevap vermeleri ümit olamaz zannındayız.

Petersburg'dan gelen bir telgrafname nazran Rusya hükümeti bahr-ı muhit atlası filosu zabitanından bir çoğunu Japon lisanı suret-i amlıye ve nazariyede tahsil etmek üzere Japonya'ya göndermeğe karar vermiştir. Kim bilir bunda da maksadı nedir.

Fransa bahriye nezaretinde mustahdem iken birtakım evrak-ı mehma-yı askeriyei ecnebi bir hükümete satmak ve serairi bildirmek casusluk etmek tehmitiyle itham edilmiş olan yüzbaşı Derefus vakası efkar-ı umumiye işgal etmektedir. Merhum geçende bir divan-ı harp huzurunda muhakeme edilerek mebudan kalan benzerlik cezasıyla mahkum edilmiştir.

Rusya'da harbiye ve bahriye nezareleri asker ve donanmaca ıslahat-ı mükemmeler icrası ile beraber icrasına karar verilen sefair-i harbiye inşasını teşrini ve emr-i inşaatın her surette mükemmeliyetin taht-ı teminde olması için nezarete mamur komisyonlar teşkiline karar vermişlerdir.

Erbab-ı fenden müzekkeb bir komisyonun birer komisyon fabrikaların imalatının nezaret ediyormuş.

Bu havadis-i Petersburg'dan gelen bir telgrafname yazıyor. Sahte mahkuktan zira vesait-i nakliyei izhara çalışan bir devletin kuvve-i behiyesi ile bahriyesinin de derece-i mekemmeliyette olması insan, Rusya'nın bu gibi teşbisat ve tedarikatını gördükçe cevab-ı gaflade değil nevm-i tabiyede bile mağlub olmamak için vücuduna iğneler sablanmasını arzu eder.

Petersburg'dan gelen bir telgraf Rusya'nın (Menhuru) şimendiferleri ameliyetinin tesir-i hususuna ihtimam eylemekte olduğunu beyan ediyor.

**Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa Asıf**

KIBRIS

Adet 274

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz Kıbrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazete mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i İştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

13 KANUN-I EVVEL EFRENCİ SENE 1897

1 KANUN-I EVVEL RUMİ 1313

Siyaset, Edebiyat ve Fünundan Bahseder

İfade-i Mahsusa

Arz ve beyandan müstagri olduğu üzere (Kıbrıs) ceridesinin tesisi yalnız efrad-ı ahaliye havadis neşr etmekte erbabına vesile-i ticaret olmayıp vezaif-i esasiye itibariyle maarif ve eded-i umumiye hizmette mutebu'-mukahkam ve vatan-ı mükerreremi hukuk ve menafi mukaddesasını inzar-ı ve ağıyarda ilay-ı ali kadere'l-esta'a sai bil-sevab olmak kızıyeyi mehması bulunmuş yani ceride-i mezburenin neşrinden yegane maksadımız refika-yı şairemize biliştirak hakikaten metbuğ mefhumumuz padişahımıza ve vatanımıza elden geldiği kadar hüsn-i minnet etmek emelinden ibaret bulunup gazetemizin tarih-i tesisinden şimdiye kadar mürur eden altı sene zarfında bu meslekten sermu inhıraf edilmemiş iken bu sırada efvaf amade güya gazetemizin siyasi kısmında şiddetli lisan-ı istimal etmekte olduğumuzdan bazı taraflarında tevzine müsaade olunmadığı hakkında sayra devam etmekte olduğu mael teessüf işitilmiş ve bir iki zeval-ı mutebere tarafından aldığımız mahruratta dahi bazı esbaba mebni (Kıbrıs) gazetesinin gönderilmesi emr olunmuştur!!

Sübbhanellah! Müselmanlık ve Osmanlılık saikasıyla teessüf olup altı seneden beri saha-yı hamiyet ve sadakate dahil olmuş bir gazete ki dahili ve harici her revir Batılı fikirleri teshih ve esbab hakikiyeye tedkik ve muhakeme ettikten sonra neşr etmek ve matbuat-ı ecnebiyenin ihtiyari ve gayr-ı ihtiyari neşriyat mezrasına elden geldiği mertebede red ve cerh eylemek Osmanlı Cemiyeti'nin zan olunduğu mertebeden pek ali olduğunu efkar-ı amme-yi ağıyara bildirmek yani vatandaşlarımıza ümid-i istikbal hususunda yeis ve nevmidiye yolunda mahal vermemiz yolunda ne mertebe hizmet etmek mümkün ise ad eylemiştir. Ne için nazır-ı hükümet seniye-i matbuamızda mazur ve merdud olsun.

Elhamdülillehi Teala biz aya ancak, Müslüman ve Osmanlı ve İstan Celalet nişan cenab hilafet fenahının şeref-i memleketine sermaye-i secdet ve mefhuret bilen abd acizleriz.

Mahkeme-i vicdan ve hamiyete havale edilmeksizin gazetemizin sütunlarına bir fıkra derc etmemekte olduğumuz gibi her satırın hin-i tahririnde esasen mülk ve millet-i Osmaniye'yi ihya için behsayıl-i ilahi olan padişah hükümet siar ve sahriyar hamide'l-asar efendimiz hazretlerine ve vatan-ı mukadderimize hüsn-i hizmet etmek arzusuyla, yeganesiyle istimal kalem eylediğimizi de beyan için kıta-yı tereddüt etmeliyiz.

Binaen Aleyh şunu da arz etmeliyiz ki sadakatte bedel arayanlardan olmadığımız yani o emel ile hizmet eylemediğimiz için vazifemizi kanun-ı idare tabiyetiyle ifa etmeğe çalışıyoruz.

Asıl bizi meyus ve münfail eden madde; gazetemize semil her husustan malumat-ı Seniha olamamaklığımızdır. Evet mesela tuttuğumuz mesken muvaffak hal ve hükümet olmayıp şu yolda hareket edilmek lazım veyahut gazetenin neşr edilmesi matlubdur. Dev bir işaret vuku bulsa o suret etmiş olacağından ol vecihle ifa-yı muktezasına müsait olacağı şüphesizdir.

Cenab-ı hak cümlemizi tevfiyat ve somdaniyesini mahzar buyursun, amin.

AHVAL-İ ALEM

Alem-i siyaset bu sıralarda yine her taraftan kalkan birtakım bulutlarla dehşetli bir manzara teşkil ediyor. Alınan telgraf haberlerine bakılırsa afk-ı siyaseti istiab eden düvel-i muazzamanın her biri bir surette tezyidkuva-yı beriye ve bahariyeleriyle istigal etmekte ve zahiren yine her biri bir surette yek diğerine muhat ve dost görünmektedirler ki bu perdeyi istitar altında oynanacak oyunun keşfi mümkün olamamaktadır.

Bugün Fransa kuvve-yi bahriyesine iki sefine-yi harbiye ilave etmek üzere masrafının bütçeye ithalini bahriye nezaretine teklif ediyor. Ertesi gün Almanya İmparatoru Raihsatag meclisine çıkarak uzun bir nutk iradından sonra kuvve-yi bahriyesinin derece-i mükemmeliyetinde olmadığından bahisle son derece de ikmal hususuna mebusandan talep ediyor. Bir taraftan Rusya Deleti kanat-ı küsadiyle şimendifer hatlarının imtitadı, lokomotiflerin tezyidiyle kuvve-yi beriye ve bahariyesinin matlubundan ziyade bir dereceye isaliyle istigal ediyor. Diğer cihette Devlet-i Ali Osmaniye tesisat-ı askerisinin ikmal ve kuvve-i bahriyesinin ıslah ve tezyidiyle uğraşılıyor. İngiltere Devleti ise kuvve-yi bahriyesinin adem-i intizam vekaleti hasbıyla Rusya'nın istediği gibi meydanı vasi bularak at oynatmakta olduğundan bahisle bu kuvvetin son derecede ihmaliyle taht- intizama vazi'i emrinde bu derece cisim bir mebağ idhali için meclis-i icraya tebligatta bulunmuştur. Cihan-ı medeniyet bir hale gelmiştir ki her tarafını siyaset dumanları bürümüş. İçinde oynanan oyunların bir mahzun yahut dehşetli bir facia ettiği fark ve temyiz edilemiyor. Bir halde ki herkes gözü açık iken kendisini naim bir halde kıyas ediyor.

Mevran-ı sayan-ı istiğrabdır ki hem müsolv-i umumiye'nin temin arzu ediliyor hem bu arzusun taban tabana zıddı olan bir harb-i umumiye arai edecek ahvalin pişginahını amade devam ettiği çeşm-i teessüf müşahede olunuyor.

Musalmat-i umumiye top güllerinin ateşli sadmelerinden tüfeng kurşunlarının mührîk darbelerinden değil iştişaat dahiliğin sükunetinde kanun-ı adaletin icray-ı ahkamıyla milletin hukuk-ı şahsiye ve mezhebiyelerinin muhafazası emrinde mesruf olacak himmet ve gayrettendir.

Binaen Aleyh devletlerin bir taraftan asayiş-i umumiye adım ihlaline, bir taraftan da berbatına hizmet etmekteki fikirlerinin esbab-ı muhimesi ne olduğu gerçi tarikat vakadan müsteban olmakta ise dekatiyen kestirilemez.

Muhahede-yi sulhiye-yi kıtiyenin yalnız Teselya'da Yunanlılar tarafından vuku bulan hasaratın tazminatı maddesi dahil olmadığı halde sahilleri iki devlet tarafından kabul edildiği ve husurat-ı mezkure tazminat içinde yakında bir karar-ı kati verilerek muhahedenin imza edileceği cümle-i müstahberat-ı sareyemizden bulunmuştur. Ümit ederiz ki Yunan hükümeti şimdiye kadar verilen nesahi-yi tastaneyi kabul etmiştir.

Girit

Girit meselesi hala halledilememiştir. İş uzadıkça ahalide günden güne mahv ve telef olup gidiyor. Her taraftan her türlü iabat ita edilmekte ise de hayatları tehlikede olanlar Ağta'ya ve Elbisa'nın hiç de menfaati yoktur. Ahal-i islamin hala zulm ve itisaf ateşleri içinde yanıp kavrulmakta düvel-i muazzara ise işi bu ay gelecek ay diyerek uzatıp gitmektedirler. Meselelerin hali şöyle dursun bari biçare insanların –eğer kaldıysa- malı, ırzı, canımız bi muhafaza edilsede Girit'in barbar hristiyanların ayadı zulmünden kurtulsa mesele varsın üç ay sonra halledilsin. Lakin ne hal-i meseleye ne de alem vuku bulmakta olan zulüm-i ferevanın önü alınmağa ehemmiyet verildiği yoktur.

Bir cezire-i islamin bugün belki nefsinden ziyade zülme-yi hristiyanienin zahire-i zulm ve itisafından geçtiği alem nazarında sabit olmuş iken düvel-i mazzamana bu babda o kadar köşk derce ehemmiyetimiz davranmalarına insan ne mana vereceğini bilemiyor.

HAVADİS-İ MAHALLİYE (İftihar Edelim)

18 seneden beri intizamından çıkmış vücudundan semere-yi matleriye iktifat olunmayarak ehemmiyetten sakit olmuş olan mekteb-i rüştiye şimdi encamin-i maarif-i islamiye azasının himmet ve gayret-i cedideleriyle mekteb-i idari haline konulmuş.

-Mektebin eski binası hadım edilerek tarz-ı cedid üzere inşa ve der saadet-i mekatib-i aliyesinden muhric-i alem, kemal ve tedrise behakk-ı muktedir olduğu birkaç vilayet-i şahanede mekatip-i idariye müdürlüğüne ifa etmiş olsa bile sabit olan an asıl Kıbrıslı Ali Rıza Efendi müracaat-ı bukuya lütfen muvafakat ederek mektebimize müdür ve muallim ol nesb ve tayin olunmuş.

-El emanet Allah mahv ve nabut olan maarif-i islamiyemizin ihya ve irtikasını kemal-i keremi ve iştiyakla ibtidar edilmiştir.

Şimdiki halde mektebe devam eden şakirdanın idadi sekseni mütecevvez olup kazalardan dahi fevkalade şevk ve rağbetle gelenler mektebe kabul olunmaktadır.

Müdür mümielyeh hal hazırda yalnız olup matininde bir lisan-ı ecnebi hocası bulunuyorsa da o saf-ı matlubayı haiz mekatib-i aliyeden mahruç ikincil bir muallim derste celb ve tayin, üçüncü bir hoca dahi nuresidgan-ı mahalliyeden inhab ve nisb olunması mukarrir bulunduğundan bunlar dahi mutlak vecihle hatem bulunca ceziremizde –inşallah- rengin izharı cemil bir Hadika-yı Maarif-i Osmaniye tesis olunmuş olacak ve terkiban zaman bu revza-yı feyza feyden intişar ve revayih-i lütfiye ile cidden münşerih olarak maarif-i milliyemizin memulin fevkinde bir dereceye vasıl olduğunu müşahade edeceklerdir.

İftihar eldim.

Tebdil-i idareden biri ceziremizde bir müselman tabib bulunmasından ve bir tabib-i müslime malik olmak için edilen teşebbüslerin semeresiz kalmasından meysus olduğumuz bir sırada der saadet mekteb-i tıbbiyesinde ikmal-i tahsil ederek diplomasını

aldıktan sonra birkaç seneler ameliyat-ı tıbbiye icrasıyla tezyid-i malumat ve tevsi-i hızafe eden tabib Muhammed Bahaddin Bey Efendi ahali-i islamiyemizin bu ihtiyaç ve arzusunu matlu olmasıyla latifen ceziremizi tesrif ve muktezi-yi himme ve saika-yı diyanet ile her teklifimizi kabul ederek icra-yı tabakat ve ibraz-ı hezakatla müselmanları kendilerine medyun şükran eylemişlerdir.

İftihar edelim.

Geçen 15 seneye değin ceziremizde bir müselman dölge yok iken bir fial gayurmettin ve hemiyetli marankoz Hacı Hasan Efendi zuhur ederek üç beş sene zarfında sekiz on kadar mükemmel yetiştirmiş ve bir o kadar daha yetiştirmekte bulunmuştur.

Bunların içinde Ali Rıza Efendi nam genç fitraten zeka ve gayret ve ikdam cihetiyle kesb ve temyiz ederek tevce-i umumiye cami-i şerifi minaresini, kendi dest çevrey-i mahireti olarak bir ilm yapmış ve mükemmeliyeti cihetiyle hem mesleklerini hayran eylemiştir.

İftihar edelim.

Mekteb-i hukuktan icazetnameli dava vekillerimiz olduğundan naşide düçar olduğumuz müşkilat ve meyusiyet, inşallah ankerib mebdil-i sehulet ve memuriyet olacaktır.

Dersaadet hukuk mektebinden biri Bat merkezinden ve meclis-i fevaneyn azasında izzet-i Hafız Remzan Efendi zade Hafız Cevdet diğeri merhum evkaf baş katibi Ali Efendi'nin mehdumı Mustafa Saadeddin ve diğeri Mutebrez meldemizdir Cacı Savfi Efendi zade Hafız Atıf Efendi tahsil-i ilm-i hukuku çalışıyor ki hezan min fazıl rebi bunların hepsi de derslerinde ibraz-ı iktidar ve ehliyet eylemekte ve ikmal-i tahsil ettikleri gibi ceziremize hidmet etmek niyetindirler. Bu zeki hamiyetli gençlerimiz şu ihtiyacımızı def edeceklerine, cenab-ı feyz-i matluk hazretlerinin cun ve inayetine istinaden emanetimiz ber kemaldır.

-Valinin Tebdili-

Asaletli Sör Volter Sendul Hazretleri bu kere guiyana-yı İngiliz valisini tayin olunarak yakında ceziremizden infikak edeceği ve mesarelyehin yerine (Bahamas) valisi Sör Wilyam Heris ismiyet nisb olunduğu resmen ilan olunmuştur.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Bu hafta alınan evrak-ı havadis muhede-i sulhiyenin imtiya zat-ı atıkaya muteallik maddelerinde tadilata uğrayan birkaç mevedini tedat ediliyor.

Maddelerden birisi vakit ve zamanıyla mahsus bir heyet tarafından vuku bulan tetkikat nihayetinde aslen Yunan'lı oldukları tahkik ederek o surette kabul ve tanzin edilen defterde isimleri muharrir olmadığı halde kendileri Yunanlılık iddiasında bulunanların sözlerine ehemmiyet verilmeyip o gibileri Devlet-i Aliye-i Osmaniye tebaası nazarıyla bakılması bundan böyle Yunan tebaasında olupta muhakim-i Osmaniye'de muhakemesi lazım gelenlerin davası dinlenmek veya suret-i ahirle istima-yı davaya iştirak etmek hususlarında konsolana tercümanın hazır bulunması, üçüncüsü memalik-i şehenede bulunacak olan Yunana konsoloslarının mikdarının tahdidi, dördüncüsü tebaayı Yunaniden olarak ilan-ı iflas eden bin şahsın üzerinde teba-yı devlet-i

aliyeden birinin hakkı olduğu surette muhakemet-i iflasiyenin muhakim-i Osmaniye’de fasıl ve ruyet olunması, beşinci ecnebi devletleri tebaasından birinin maddi sıfatıyla bir Yunan tebaası hakkında ikame edeceği dava konsoloshanede riayet olunacağı gibi verilen karara müdde’i razı olmadığı halde o davanın tekrar rağbeti Osmanlı Mahkemesine havale olunması imiş.

İşte mevad-ı Sulhiyenin imtiyazat-ı Atıkaya müteallik maddelerinden balada tadad edilen beş maddenin tedili icra kılınmış ve muhade-i Sulhiye-yi kıtadan mahzur tasdik olamayan mevat hakkında el-halet heza haber-i sahih kılınamamıştır.

Kable’l harb-ı ibtida ederek muallakta kalmış olan meselenin mukaddemat-ı sulhiyenin sekizinci maddesi hükmüne tevfikân hal edileceği ve mesail-i mezkurenin ya Osmanlı Sırp ahnamesine veya Avrupa hukuk-ı düvel-i ahkamına tatbikan fasl olacağı mukarrir bulunmuştur.

Girit

Girit ceziresi meselesinin bu derece imtidat ettirecek mesailden olmadığı ancak devletlerin işi bu kadar uzatmasından maksat Girit’te bulundukça Süveyş kanalına çanak nalandırılmasından ibret olduğu (Times) gazetesi beyan etmektedir.

HAVADİS-İ HABERHANIYE

Almanya devlet-i tebaasından olup Çin’de katl ve idam edilen iki misyoner meselesi Almanya Devleti’nin gayz ve şiddetini mucib olduğu cihetle hamen Çin sularına 6 kıta sefn-i harbiye sevkiyle karaya da asker çıkardığı telgraf-ı sirketleri haber vermişlerdir.

Bazı gazeteler bu babda açtıkları bahiste Almanya’nın böyle ufak bir işi azam etmesini bir hükümetin zaafından istifade etmeden ictinab eylemesin.

Maksad katledilen iki misyonerin kanını aramak değil kimin zaafında bil-istifade ülkesinden bir gasb ve zabt etmektir ki esasen Almanya’nın işgal ettiği ve iklimin zabıtı misyonerlerin etrafından pek çok zaman ol kuvvede olduğu malum bir keyfiyet idi.

Hint

Hinduya’da ika-yı ihtilal eden asilerden (Hedamela) muyit-i Daire-i İtaata recaat etmişlerdir. Geçende bir gün Cuma ertesi günü Hedamaların elçisi (İsmail Kehl) deki İngiliz askerleri ordugahına giderek evvellerce esir olunmuş iki asker daha götürerek tekrar mütevccidlerini arz etmiştir.

General (Kuri Port) bu surette arz-ı itaat eden bu kezme bir vecaatı tekliflerin kabulünden sonra itaatleri kabul edileceğini bildirmiştir.

Evvela silahları teslimiyle beraber mezardan gasb edilen diğer eşyanın iadesi.

Saniyen iade edilmesi mümkün olmayan eşya-yı mağsube bedelinin tediyesi selasen on bin rubi ceza-yı nakdi itası.

Rabean esir ve mevkuf bulunan diğer 20 İngiliz askerini iade ve teslimi.

Şu dört teklif imza olunup kabul edildikten sonra emir ve itaatlerin bila tereddüt kabul edileceği katiyen elçiye beyan kılınmıştır.

Şu birkaç son zarfında her devletin idaresinden bir türlü iğtişâş zuhur etmiş ve bir dehşetli harik gibi atılan fesad kıvılcımlarıyla kurbiyet ve badiyete bakmıyarak düştüğü yerleri ulvi deryalarına gark etmekte bulunmuştur.

Osmanlılar Anadolu vukuatı gibi bir dehşetli her ikin içine düştüğü mesela Fransa da müdağışkar ateşlerine tutulmuş ve İtalya Habeş cehennemleri içinde yandığı gibi İngiltere’de Afridiler tenevvürüne girmiştir. Bunlardan üçü, her biri bir surette müşkilatın define muvafık oldukları halde İngiltere hala teskin şevrus ile uğraşmakta bulunmuştur.

Viyana’dan gelen haberler ise böyle bir ateş henemansuzun Almanya’da dahi aluruz-i iştilal olduğunu haber vermektedir. Beraknama’nın beyanatına nazaran zuhur eden alev ile Almanlar beyninde olup birinci münazaada polis tarafından vuku bulan bir süngü hücumuyla ahaliden yüz kişi telef olmuştur. Yine o gün tekrar zuhura gelen bir karışıklıkta bütün caddeler üzerinde bulunan dükkanların kapıları avam takımı tarafından şikest edilerek derunlarında bulunan eşya yağma edilmiştir.

Asayişin iadesi emrinde silah altına celb olunanon iki tabur askerle ahali-i beyniye gayet şiddetle musadmeler vücuda geldiği gibi fişenk fabrikalarına hücum eden ahali üzerine icra edilen ateşde birçok adamlar adem abada gönderilmiştir.

Bakalım bundan sonra nöbet kimdedir.

Avrupa gazeteleri Hint iğtişaatını birtakım safsatalarla iazam ettikleri sırada muhacemet asattan İngilizlere son derece mağlup ve perişan bir halde göstermiş idi. O zaman Avrupa gazetelerinin o kısmını vuku bulan mütalaamız üzerine bizde acizane birkaç cümle yazmış ve yazdığımız o cümlelerde bir ahali ne kadar seci ne derece cengaver olursa yinr bir hükümetle uğraşamayacak akıbette mutevete mecbur olacaklarını söylemiş idik. Arası çok geçmeden asatın bir kısmı Lace’l-mutalga elçiler göndermeğe başlamış ve aldıkları cevaplara karşı gayr-ı muktedir bir surette vuku bulan teklifat-ı kabule mehya bulunmuşlardır.

Vaka Hindiya hükümeti de metzarur olmamış değilse de bir devlete zuhur eden ihtilala dahilisini islah emrinde ne kadar paralar sarf etse zarur makamına kaim olmayacağı bedihi ve derkar olmakla hükümet-i meşarel yehanın da bu babdaki zarurini ehemmiyet vermiş olması zannolunamaz.

Binaen Aleyh eyyam-ı şitanın şiddetli buraları kesretli karları içinde intizamdan mahrum olan asatın yakında umumiyetle daire-yi itaata reciat edeceklerine şüphe kalmamıştır.

İngiltere Hükümeti Hind iğtişaatını bütün bütün def için bu kere muvafı-ı mahsusaya 140.000 asker sevk ettiği gibi bunların yükünü 250.000’e iblağ etmek fikrinde bulunduğunu evrak havadisinden bazıları yazmaktadır.

Hükümet-i mesarel yeha bu fikrini kuvveden faile çıkarmak için fevkalade cehd ve ikdam etmekte askeri tedarik edebileceğini yakinen dark etmek ve fakat 250.000 askeri idareyi kafi zabitler bulunduğundan bu hususda arzusu vechle iş göremeyeceğini mülahaza etmekte bulunuyormuş.

Edilen bir müvazenede asakir-i merkubenin bahr yüz neferine bir zabit isabet edeceğinden şayet esna-i muhaberede o zabit telif olursa kumandası altında bulunan yüz neferin perişan olacağına lazım geleceğini aşikar bulunacağından hükümet-i meşar-elyehin bu babda ne gibi bir tarik-i ishal bulabileceği bilinmemektedir.

Asaf’ın bir kısmında arz-ı müteveat etikleri hariciye kısmımızda beyan edilmiş ise de diğer kısmı iazamın elhalet heza asianda berdevam bulundukları da gazetelerin cümle-i rivayetinden bulunmuştur.

Elhasıl Hindia hükümeti düştüğü şu girdap musibetinden kurtulmak ve asat-ı merkumeyide daire-i itaya irca ettirmek üzere akilane pek çok tede bir ithazında geri durmuyorsa da ne faide ki her emelinin husulüne bir mani tesadüf etmekte bulunduğundan şu zabıt katli meselesinde ne gibi bir tedabir ile hal edeceğine intizar ediyoruz. Binaen Aleyh şu karışıklığın önünü alıncaya kadar İngiltere epeyce bir masrafa duyçar olacağı ve maksada nail olduktan sonra da daire-i itaate alacağı asiyanın ne halleri giriftar edileceği de tabii şayan-ı mülahaza-yı meraildedir.

Paris'ten gelen bir telgrafname nazaran Fransız, İngiliz, Alman sermayedarının mürekkep bir hayet-i sarrafiyenin 200 milyon franktan ibaret olduğu Yunan istikrazına tehya etmek de oldukları müsteban olmuştur.

-İLAN-

Şilin

- 16 İngiliz biçimi sarı çizme
- 20 İngiliz biçimi siyah çizme
- 13 Erkek işi parçalı fotin makuluş
- 10 Erkek işi parçalı, dikili, vidalı ve sarı bağlama yüksek tek fotin
- 7 Erkek işi siyah dikişli yarım fotin
- 6 Erkek işi siyah dikişli sarı yarım fotin
- 11 Erkek işi serhatli ve lastikli mest ve kundura
- 7 Erkek işi siyah kundura
- 5 Erkek işi sarı kundura
- 10 Zena için bağlama yüksek ve lastikli kilos fotin
- 5 Zena işi yarım fotin ve yüzü güllü iskarpin
- 2 Zena şebşebi

-Muhabarat-ı İlaniye-

Edirne'de karin keramımıza sunulur. Edirne'de Meriç kütüphanesi müdürü Tifrr Efendi'den 26 Haziran sene 312 tarihinde aldığımız bir tahriratta vatani olan Karlova'ya azimet edeceğinden beynimizde olan hesabın adaatinde tefsiye ve ifa olacağı bildirilmiştir. Aradan bu kadar müddet geçtiği ve mevmi tekida parlacağı halde bir cevap alamadığımızdan hayatından merak ediyoruz.

Edirne, karin keramımızda biri lütfen bu babda bize malumat vermeye inayet buyurursa kendine minnettar olacağımızı arz eyeriz.

**Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa Asif**

KIBRIS

Adet 275

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz Kıbrıs cezaresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahriye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazete mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i İştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezaire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

20 KANUN-I EVVEL EFRENCİ SENE 1897

8 KANUN-I EVVEL RUMİ 1313

Siyaset, Edebiyat ve Funundan bahseder

AHVAL-İ ALEM

Avrupa ve anın müdahaletiyle hemen bütün dünya bir gün sonra ne gibi vukuatın sezde-yi zuhur olacağını kestiremiyerek tedafii ve tecavüzü tedarikat-ı harbiye ile meşgul oldukları gibi umumen havf ve heras içinde meztur ve mustarib bir halde bulunmaktadır.

Rusya'nın beslediği ümid ile emeli şimdi tedricen meydana çıkıyor.

Hindistan'a doğru nakliyat ve sevkıyat-ı askeriye levazimet ve vesaitini ikmal etmiş olduğundan İngiltere'ye tehdit ve Hindistan'a vuku bulacak tacavüze hail ve mani olacak Afganistan ile sair hemcivar müstakil hükümetleri İngiltere politikasında ayrılarak kendi tarafında celb etmeğe muvaffak olmak ümidlerine dahi temin etmiş bulunur. Şu hakikate tamamiyle matlu ve agah bulunan İngiltere her türlü tedabiri ithaz etmekten geri kalmıyorsa da iktisat şaşırtıyordu. Kuvvetlerini kesrediyor. Hal hazırda İngiltere muhafil-i siyasini işgal eden mesele Hindistan'ın muhafazası için kuvve-yi askeriye-i beriiyenin tezyih ve tansiki maddesi olup parlamento meclisinden kiltli tahsilat talep edilmektedir. Bu hale nazaran yakında eşya-yı vuslita vukuat zuhur edeceğine hükm olunmaktadır.

İngiliz gazeteleri bu hususa dair mütedat-ı makale ve mütalaalar neşr etmektedir.

Diyorlar ki Rusya'nın bir müddetten beri Devlet-i Aliye-i Osmaniye'ye karşı şimdiye kadar gösterdiği dostluk ve yararlılığı devlet-i meşarel yehaya az her cihet memnun bırakarak aleyhinde bir kına bağz ve adavete sebebiyet vermemek ve bu surette Hindistan emel ve teşbisinde hilafet-i islamiyenin menen muzahiret ve muaviyate mahzar olan emni olduğu tezahür etmiştir.

İngiliz gazetelerinin bu vecihle olan infial ve hükümleri batıl olsa bile Devlet-i Aliye-i Osmaniye ve tabir-i eshale hilafet-i islamiyenin mezyit ve ehemmiyetini inkar edememeleri şayan-ı dikkattir.

İşte İngiltere diplomatlarının hatalarını nükteye şimdiye kadar idrak edememelerinde veya ale'l-amiye saptıkları tariki tertib etmemekte olan inatlarına galib gelememelerinden neşait ediyor.

Devlet-i Aliye-i Osmaniye ile Yunan beyninde aklonunan musahanın tasdikine Yunan hükümeti bir müddetceğiz tehir etmek istedi. Bab-ı Ali hükümeti bunu telakki ederek nazar-ı mütaalaya almadı. Tanzimat-ı harbiye ile düyunat-ı şairenin temin-i ifası maksadınca mebni teşkil olunan idare-i müstereka-yı maliye ifa-yı vezaife suru' etmişler ise de devlet-i Osmaniye tazminat-ı harbiyeyi Osmanlı bankasına havale ile meblağ-ı matlube toptan ihaz eylemek arzu ve teşebbüsünde olmasıyla Almanya dayanlerinin matlubat-ı Girid'e kalacağından ve bu suret o husuta müşkilat-ı davet edeceğinden böyle olmaktan ise hem tazminat-ı harbiyenin ve hem de divanat-ı sairenin tahsil ve tediyesini teshil ve temin eylemek üzere Teselya kıtasının Osmanlı asker ve hükümetinin işgali ve idaresi altında kalmasını teklif ve termeyan eylemiş ve Teselya kıtasının vakt-i mayinede tahliyesi kızyesi yine değişmiştir.

Avusturya dahilinde ibtida-yı parlamento Maclisinde başlayan rezalet ve suruş bu kere azim bir gaile şeklini alarak ahaliden hanedan-ı hükümdariye kadar serait etmiş ve cerman akvamı ile Slavlar beyninde şiddetli muhaseret, dehşetli tesurane meydan vermiştir.

(Prak) da asayiş bütün bütün muhtel olup kırk kadar ahaz ve ita mahalleri gayret edilmiş 800 hane ve dükkanların pencereleri parçalanmış dört kişi telef 150 kişi cerh olunmuştur. (Pilsan) da dahi asayiş zail olup Cerman tiyatro haneleriyle kılub vasair mahallelere hücum olunmuş ve Cermanları öldürmelidir." Ayuka çıkarılmıştır.

El hasıl Bohemya vesair bilad teskin itfası şimdilik mümkün olmayan ateş-i itilaf içinde yanmaktadır.

Mersin'de bir tebaa ve memurine hakaret edilmiş diyerek kıyameti koparan Avusturya nasıl oluyorda dahil-i memlekette hiçbir vakite bir yerde görülmemiş, işitilmemiş rezalet ve cinayetlerin önünü alamayarak naçar kalıyor. İşte en medenilerden sayılan bir hükümetin idare-i parlamentosunun icraatı!

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Lefkoşa'mızda yeniden tesis olunan mekteb-i idadinin asaletli vali hazretleri tarafından resm-i küşadının önümüzdeki Pazar günü icrası mukarrir olduğu cümle-i mevsukarımızdandır.

Ceziremizde bir şimendifer inşası, Magosa limanının tathiri saka-yı arazi için mahal-ı mukteziye havuzlar imalı gibi her biri cezirenin ihyasına sebep olan üç büyük eserin kuvveden fiile icrası zamanla karar verildiği işitilmekte ve hakikaten mühendisler celb edilerek havuzların mevkileri keşf edilmiş olduğundan gelecek 98 martında işe başlanacağı söylenmekte ise de şimendifer ve limana dair hiçbir teşebbüs vuku bulmadığı da mael teessüf görülmektedir.

Malumdur ki geçen sene inşasına başlamak emeliyle atik ve anında hakikaten yerine yapılacak hükümet konağının planları tertip ve haritaları tanzim kılınmış olduğu halde geçen martta inşaata ibtidar edileceği de bir takım delail ve berahin ile temin edilmiş iken elhalet heza bir işyane-yi yevm ve garab aş taşları yığılı kılmış ve bununda yine mart içinde inşaatı ibtidar olunacağı karar kati altına alındığı tekrar istihbar kılınmıştır.

Atik-i hükümet konağının inşası kaç seneden beri kovada iken bir iki seneden buraya fiile ihracı hakkında vuku bulan teşebbüslerinde semeresiz kalması artık her istediğimiz şeye göremedikçe inanmağa kendi hamakatimize vermek istiyoruz.

Çünkü şimdiye kadar sathına hüküm ederek inandığımız havadislerin yalnız hükümet konağının hadımından başkası isbat ve sevk edememiştir.

Atik-i hükümet konağının Lefkoşa'mızın mevkii nokta-yı nazarından ahalice ne derecede mucib menfaat ve sehilat olduğu inkar kabul eder. Bedhiyattan değildir. Eğer ki bu mahamele bir hükümetin konağı inşa ediliyorsa tabidir ki hem meğmurini hükümet bir noktada iştima ederek ahali işlerini son derece bir sehuletle tesviye edecek, himmete umum-ı idarenin mahur-ı layıkında makine gibi devranına ita-yı sühuret eyleyecek ve fazla olarak verilen işlerden de hükümet-i belayı kurtaracaktır.

Liman ve havuzlar bahsine gelince: Hükümet bu babda ariz ve amik mezarikeler mevazeneler icrasıyla tabii kendi menfaatını düşünmüş ve cezirede olacak nef'i de nazar-ı mütelceden yer tutmamış olduğundan o hususa dair söz söylemeyi ad ederiz.

Binaen Aleyh bunlardan birinin inşasına mübaşeret olunduğunu görünceye kadar her halde inanmakta mütereddid bulunduğumuzda beyandan iştinab edemeyiz.

Mektup

Mektebimiz şakirdanından bazılarını aşısız görmekten bazılarını da aşılana beş sene merur etmiş olduğundan taraf-ı hükümetten telkih cederi icrasına meğmuru tabib Garleti Efendi'ye ihbar ettim. Mumielyah bugün mektebe gelerek aşısız bulunan 7 ve aşıları eskimiş olan 21 Efendi'yi telkih cediri etmiş ve ameliyatta ibraz eylediği muharet-i taktir ve tahsine-i şeyeste görünmüş olmakla ilan-ı keyfiyete ceride-i feridelerinin vesaatını mercudur. Ol babda iraza Efendim hazretlerindir.

(Fi 14 kanun-ı Evvel sene 94 idadiyi muallim evvel muhliskez Rıza)

ŞUENAT-I OSMANİYE

Devlet-i Aliye-i Osmaniye ile Yunanistan beyrinde musalha akt ve imza olunarak cümle-i mevfikeyat-ı heyv eya cenab-ı hilafet bir lahika-yı alel al olmuştur.

Devlet-i Aliye-i Osmaniye paidar Pi Mehmet-i Harbiye işтира etmekte ve sparişat-ı mezkure Almanya fabrikalarınca ikmal edilerek der saadete irsal edilmekte olduğu Berlin'den gelen mevsuk haberlerdendir.

Bu hafta gelen gazeteler muahede-yi sulhiyeyi kıtiyenin birinci maddesinin fıkra-yı ahiresinden evvel hicret-i ahdnamesinin imza edilmiş ve diğerinin de şimdiye kadar imzalanmış olduğunu haber veriyorlar.

Muahede-yi kıtiye meclisinde Yunan merhusları tarafından bir posta muahedenamesinin akidi hakkında vuku bulan teklifler bir neticeye iktiran edemediği gibi bu babda pek ciddi ihtilafatın zuhra geleceği de bedihi bulunmuştur.

Girid mahtacin-i islamiyesi için bila tefrik millet-i Rusya memelikinde dahi cem' iane edilmesine imparator hazretleri müsaade etmiştir.

Şu müsaide-yi imparatoriye ne kadar teşekkür edilse azdır.

Girid'den gelen bir telgrafa meline nazaran Rumi teşrin saninin 30. günü İngiltere'nin (Similla) nam kuruvazuru tarafından bir Yunan sefinesi derdest edilecek suda limanına getirilmiştir.

Yunan bu fesad karıştırmakta devam ederse (Silla) da oralarda ne kadar Yunan sefinelerine tesadüf ederse kedi yavrusunu taşır gibi cümlesini de suda limanına istif edeceğini hiç şüphe edilmez.

Girid ceziyesinde Resmuda mesarifat-ı lazimesi Çar Hazretleri tarafından tesviye olunmak üzere 20 yataklık bir hastane inşa edilmesine hükümet-i seniye cenabından müsaade olunduğu Petersburg'dan yazılıyor.

Geçende der saadette düvel-i muazzama süferasından mürekkeb içtima eden mecliste Girit meselesinin hal ve tevriyesi mevki-i mezkureyi vazi eylemiş ve cezire-i mezbure valiliğine Rusya sefiri tarafından Sabık-ı Saadetli Mavruyanı Bey veyahut şurayı devlet azasından atafetli kara duduri Efendi hazretlerinden birinin veyahut karadaylı Petroviç Efendi'nin tayini teklif eylemiş ise de süfera-yı sair tarafından ne cevap verildiğine dair bir güne malumata desteris olunamamıştır.

(Gayret) refikamızın Girid meselesi hakkında verdiği havadis sayan-ı memnuniyettir. Müddet-i müdiyeden beri ateş-i zulm ve itisafı içinde yanıp kebab olan Girit ahali-yi müselsası artık düştükleri felaket girdabından kurtulacaktır. Vakia bu hafta zarfında ceryan eden ahval-i siyasiye ertesi haftaya değin bir diğeri boyanmakta olduğu şimdide kadar kerat ile tecrübe olunmuş ise de bu havadisın akilen de tecrübe siyasetten de muvaffak-ı saht olabilmesi mümkün görünmediğinden yakında icrasına memul ederiz.

Deniliyor ki Girid meselesi menfaat-i Osmaniyyeye muvafık sürede half edilecektir. Lüksemburg'lu Miraley Sefrik Girid valiliğine tayinine maddesi ber taraf olmuştur. Avusturya imparatoru bir nutkunda Devlet-i Osmaniye cezirede olan hukuk-ı hükümraniyesini muhafaza etmek üzere tayin edilecek valinin hükümet-i seniyyeye canından tayin olunacağını ve Avrupalıların vazifesi ise yalnız o valinin memuriyetini tasdikten ibaret olduğunu beyan etmiştir.

Şirket telgrafları dahi Süfer'in Girid'e vali tayin edilmesine Rusya'nın itiraz eylediğini haber veriyorlar. İşin içinde bir iş var ki o da Girid'de ekseriyet nüfusu teşkil eden Rumlar olduğu cihetle tayin edilecek valinin Rum cinsinden olabilmesi lazım gelse bile Yunanlı bir Rum'un olmayacağı ve şayet olmayacağı ve bu hususta itikaf edilirse vali Yunanlılardan tayin kılınacak olursa cezirede asayişin de toplandıktan sonra bir anda mahv ve zail edileceği Girid'i bu hale getiren Yunanlıların ifal-ı sabıkları delaletiyle vuzuh etmiştir.

Valinin Yunanlı olmayacağı bu surette müsteben olduktan sonra Rusya'nın kendi tebaasından birini ortaya sürebilmesi meselesi de hazır olabiliyorsa bunda da Rusya bir garza hizmet edeceğini pek iyi bildiğinden bir müddetten beri muhafaza edildiği meselenin böyle ufacak bir meseleden dolayı berbat edilemeyeceği zann-ı galebindeyiz.

Girid rusay-ı asatının efkar ve emeli devliyyeye tetbaa ve teslim-i sulh eylemeğe çalışmak için Kont Goluhufeski'nin karar verdiğini alınan haberlerdendir. Gerçi hiçbir iş kararsız kalmıyorsa da hiçbirinde icra edildiği görülüyor. Bu gibi kararları işite işite artık kulaklarımız alıştı. Bunun için her şeyde galeyane mecbur oluyoruz.

Avusturya gazeteleri der saadette ve Anadolu'da vuku bulan iğtişaat-ı mündefa esnasında ecnebilerin hayli zarar ve ziyana düçar olduklarını iddia ile süfera-yı ecnebiye hükümet-i seniye-i osmaniyeden tazminat taleb etmek niyetinde bulunduğunu neşr ediyor. Buna teeccüb edilmemelidir. Avrupalıların şimdiye kadar haksız ve insafsızlıkları tedad olunamayacak bir redeye gelmiştir. İhtimal ki bir müddet sonra sefirler memalik-i mahruse-yi Osmaniye'de yaşayan ecnebilerin cep harçlıklarını hükümet sandığından talep ediyorlar. Zaten memalik-i Osmaniye'ye iltica eden ecnebilerin birçoğu kendi memleketlerinde geçinemeyen kimselerdir ki beş on gurus ile geçinmek için böyle vesileler icadına biltabi münehhettirler. Halbuki iğtisat-ı zaile bu ecnebilerin tesir-i ticaret ve tazyit senedine sebep olmuştur. Ne demeli!

(Şirket Telgrafları)

Berlin 11 Kanun-ı Evvel

Çin, Almanya'nın kafe-yi mütelabatına muvafakat etmek ancak Almanya (Kuyasa) tek ve tahliye etmeğe muhalefet etmiştir.

Roma 13 Kanun-ı Evvel

(Marki de Rudini) yeni bir kabile teşkilini kendi için gayr-i mümkün olduğunu Kral'a bildirmiştir.

Londra 13 Kanun-ı Evvel

Amarika'da buğday muhasırlatı 530 milyon kilaya baliğ olmuştur.

Londra 13 Kanun-ı Evvel

Müstemlikat nazırı Mister Çimberlin ile Baron de Korsil beyninde vuku bulan mülakat Afrika-yı garb meselesi hakkında icraata teshil ettiği bildiriliyor.

Kalküne 15 Kanun-ı Evvel

Asiler İngiliz üzerine hücum ederek birçoklarını telef etmektedirler.

Dersaadet 15 Kanun-ı Evvel

Yunan hükümeti muahede-yi sulhiyenin tasdiki mesaidi olan müddetin bir aya kadar temdidini bab-ı aliden talep eylemiş ve bu keyfiyet dersaadet diplomatların fevkalade taaccubuna mucib olmuştur

Bombay 15 Kanun-ı Evvel

General Lavk Herat'ın kuvvetini teşkil eden kırk Afridilerle şiddetli bir muharebe ederek tarafından telef-ı külliye vuku bulmuş ve birçokları mecruh olmuştur.

Atina 15 Kanun-ı Evvel

Yunanistan'da efkar-ı umumiye muahede-yi sulhiye aleyhinde olup bundan nasi hükümet meclis-i mebusanında mağlup olmamak için tasdikin teehhirini talep eylemiştir. Mamafî düvel-i muazzamanın tahdidi üzerine teslimiyet gösterilmesinden ileri gelmiştir ki meclis yarın ki güne ta'lik olunmuştur.

HAVADİS- HABERHANİYE

Saraydan gelen bir telgrafname mufassıl surette olup mündericatı dahi biruce atıdır.

Çin hükümeti Almanya'nın mutalebat-ı için bir hükümet-i tedariki hususunda çalışmıyor. Bu mutalebat mahiyet ve şiddet cihetleriyle yalnız misyonerlerin katline karşı ithaz olunmuş bir hareket gibi ad ve kabul olunamaz. Çinlilerin misyonerleri katletmeleri

ancak arzu edilen fırsatı hasıl etmiştir. Mutalebat vakıa (Sontanig) kömür madenlerine aid imtiyazat-ı mahsusayı dahi havidir. Bu meselelerin hal ve vasfını ümid etmek bile güçtür.

Pekin'den gelen haberlere göre Çin hükümeti Rusya'nın tevsitini istihzala muktedir değildir. Zira Rusya hükümeti kurada istediği gibi oynamak arzusundadır. Rusya'dan o kadar çok bir muavenet talep eyliyorsa ona mukabil kurayı kapmak istemesinden çekiniyor.

İngiltere'nin açık bir liman olması cihetini iltizam ettirir. Kömür madenlerinin işlettilmesi Çin şimalinde ticaretin revacını tevsî edeceği tabiidir. Fakat bu madenlerin imtiyazı münhasıran bir devlete verilmesi arzu olunamaz. Eğer böyle bir inhisar verilecek olursa (Balk-Mes) eyaletlerinde dahi İngiltere buna müşabe münafi göstererek tevzan-ı husule getirilmek iktiza eder.

Daylı telgraf gazetesinin Petersburg muhbiri Çin arazisinde bir muhitin Almanya tarafından daimi surette işgal edilmesinin ne gibi netayih hasıl edeceği hakkında bir Rus diplomatının fikir ve mütalaası istimraç etmekle mumelyeh dahi beyan eylemiştir.

Almanya tarafından böyle bir teşebbüs vukuunda bu halin Çin'i Almanya'ya karşı hareket ettirmeğe sevk edeceği muhakkak ise de oralarda menafi olan devletlerden hiçbirinin böyle bir hale karşı lakaydane davranmayacağından teşebbüs-i mebus bir takım intac eder. Düvel-i meşarel yehimden her biri Çin arazisinde bazı yerlere sahip olmaya kalkışıyor zaten Asya kıtasında kendisine bir yer temlik etmek arzusunda bulunan Japonya dahi ise bilmüdahale Asya-yı Şarka umumi bir Avrupa muharebesini intaç edebilir.

Elhasıl Avrupa devletleri Çin'i cemaye etmek politikasını infiraz olup gider.

Avusturya devleti bu aralık alem-i siyasette günde bir yüzle esbat vücud eyliyor.

Bu ayki yüzün birisi Osmanlılar için mucib-i memuriyet olacak medeniyet ve insaniyet çehresi olup diğeri yalnız Osmanlıları değil alem-i insaniyetinde zeza-yı nefrini ad edecek vahşet çehresidir diyebiliriz.

Müdeamızın isbatına delil istenilirse çehre-yi medeniyet ve insaniyeti Girid ceziresi meselesinin menfaat-ı ceziresi meselsinin menfaat-o Osmaniye muvafık surette hal ve tesviyesi emrinde olan ikdam ve gayretini ara ederek Osmanlıların muvcib-i memnuniye ve bais-i mevhuretleri olduğunu söyleyebilir. Vahşet çehresine de düvel-i muazzamanın raiy ve karari ve Berlin muahedesinin ahkamı ve Devlet-i Aliye-i Osmaniye'nin de rızasıyla bir müddet-i kaile için işgal-i askerisi altına verilen Bosna ve Hersek eyaletinin 1898 senesi Avusturya memalikine katiyen ilhakı inanına kendi hükümetince karar verilmesiyle meydana koyabiliriz.

Şimdi bir kere mülahaza buyurulsun! Avusturya hükümeti Berlin müahedesini mucibince Bosna ve Hersek eyaletlerini mevkaten işgal-i askerisi altına aldığı halde zamime-yi memalik etmek hevesine düşmesine ne demek lazım gelir.

Acaba muahede denilen şey nedir biz mi bilemiyoruz yahut öyle bir kağıda imza eden devletler mi? Tabiidir ki onlar bizden daha iyi biliyorlar. Evet biliyorlar da o muahede helvacı kağıdı kadar da haysiyesini bırakmamağa çalışıyorlar. Maahede iki devletin kuvvetiyle değil düvel-i şairenin de kuva-yi manevileriyle tahkim edilir.

İşte bu kuvvetli rabıtayı koparmak veya kurmak anı tahkim etmiş olan devletlerin kuvvetlerine müsavi bir kuvveti haiz olmağa mütevkiftir.

Halbuki zaman-ı hazırda devletler tarafından ihtiyar edilen mesleğin bu konuda ehemmiyetten iskat ettiği görülüyor ki bundan böyle tevsi-i memalik ve tezyid-işan yolunda müarekeleri kızıl kana boyuyan nice bin aileleri mahv eden harblerin neticelendirilmesine en büyük vasıta olan muahedenamelerinde zerre kadar hükmü olmayacağı şimdiden tezahüre başlamıştır denilebilir.

Düşünmelidir ki ahadeden iki kişi beyninde akid edilen bir mukavele üzerine yazılan birisinden müddet-i menkızıye almadıkça hiçbirisinin de mıkid olan mukavele haricinde hareket etmesi hükümetlerin ol babdaki kanun-ı ahkâmınca caiz görülüyor. Birisinin o yolda hareketi görülecek olursa tabii bulunduğu hükümet tarafından meria bulunan kanun mucibine tediyet ve mecazet edilir. Koca Berlin muahede namesinde imzası olan Fransa ile İngiltere devletlerinin mevcudi iddiasında bulundukları medeniyet-i iktizasında olarak buralarını düşünmeleri ve hususiyle Avusturya hükümetlerinin bu yolda bir hareket-i ihtiyarına mecaseretini gördükleri halde taht-ı işgal-i askerimizde bulunan Bosna ve Hersek tevnis eyaletleri bugünkü gün Osmanlı Devleti'nin memalik-i mütemmavından mutadır. Bunları ne sen, ne ben ne de Fransa mütemlikatımızdan ve öyle bir söz söylemeye de kıta hakkımız yoktur deyip de Avusturya'yı kış üstüne oturtması veyahut şu hareket hem İngiltere hem de Fransa tarafından icra edilmesi lazım gelmez mi idi?

Kanun-ı düvel nazarında en ehemmiyetli bir nokta olan muahedenameler mündericatinın süistimaline karşı da şehvet edilip her devlet kendi keyfine göre harekette muhtar bırakılırsa iki devleti gerek itifakın gerek sulhan yekdiğerine rabit edecek ortada başka ne vasıta bulacağız. O zaman kanun-ı beyne'd-düvelin ne ehemmiyeti ne hükmü kalır?

Teessüf olunur ki menfaat-ı şahsiye uğrunda alem-i medeniyet ve insaniyet esasında hadım ve tahrib ediliyorda farkına varılamıyor.

Yine teessüf olunur ki devletler bir taraftan Rusya istiksına maruz kalacağımızı tahvif yolunda dermeyan ile bizi ıslahat icrasına teklif ediyorlar da diğer taraftan birtakım mukavelelerle ellerine geçirdikleri memalikimizi (Yunus) balığı gibi yutmağa çalışıyorlar. İşte medeniyete, insaniyete didmet olursa böyle olsun.

İLAN

ŞİLİN

- 16 İngiliz biçimi sarı çizme
- 20 İngiliz biçimi siyah çizme
- 13 Erkek işi parçalı fotin makuluş
- 10 Erkek işi parçalı, dikili, vidalı ve sarı bağlama yüksek tek fotin
- 7 Erkek işi siyah dikişli yarım fotin
- 6 Erkek işi siyah dikişli sarı yarım fotin
- 11 Erkek işi serhatli ve lastikli mest ve kundura
- 7 Erkek işi siyah kundura
- 5 Erkek işi sarı kundura
- 10 Zena için bağlama yüksek ve lastikli kilos fotin
- 5 Zena işi yarım fotin ve yüzü güllü iskarpin
- 2 Zena şebşebi

Balada müfredatı ve fiyatı gösterilen eşyanın kafesi de Fransız kösesinde mamül olmak ve makbule şayan olmadığı halde iade olunmak üzere balık pazarında Nazım Efendi'nin dükkanında imal edilmekte bulunduğundan sağlam ve güzel peçemli ayakkabı kimi arzu edenlerin mumi-el-yehe müracaat eylemeleri ilan olunur.

**Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa Asif**

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziyesinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahriye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazete mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i İştira

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Toyfır efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

27 KANUN-I EVVEL EFRENCİ 1897

15 KANUN-I EVVEL RUMİ SENE 1313

(Mirac Ba'ire'l-biteha Hazret-i Nebuy)

Şehr-i recebü'l-feridin yirmi yedinci gecesine müsadif olan geçen Salı akşamı yani Çarşamba gecesı layl-i miraç bahirü'l-betehac hazret-i nebut penehi olmuştur.

O gece cenab-ı hakkın kuran-ı keriminde kullarına İslam buyurduğu vecihle fahrül-Resul Efendimiz hazretleri mescidi haramdan mescidü'l-aksaya teşrif buyurmuşlar ve ehadis-i nebube muntazasınca da o leyl-i mukaddeste hürmetgah visale zuhul şerefine mahzar olmuştur.

Bu gecenin şerefine azametini tarif kutsiyet ve saadetini tevsif husule-i kalem haricindedir.

İşte bu leyl-i müsadet celile şerefine olmak üzere o gece bilcümle cevamı şerife ve menarat her sene olduğu gibi kandil mütadidi ile teşil ve tenvir olunarak icrayı sehr ayı ubudiyet karin edilmiş ve bu vesileyle de sehr-i yar muazzam padişah kerim büyük Abdülhamit Han sani Efendimiz Hazretlerinin tezayih adl-ı merhamet tacdaraneleri ve tefafesen ve şükre hüsrevaneleri adiyeh-i hayriyesi isal-ı kabulgah cenab-ı rab kılınmıştır.

(İhtar Ve Rica-yı Mahsus)

Gazetemiz bu nüshasıyla senesi hatem bulacağı ve halbuki abone efendilerden hala geçen sene bedelleri tesviye etmeyenler mevcut olduğu cihetle idarehanenin muamelatını sekteye uğratmak üzere geri kalmış olanların lütfen bedellerini göndermeleri rica ve ihtar olunur.

AHVAL-I ALEM

Devlet-i Aliye-i Osmaniye ile Yunanistan beyninde imzalanan musalha tarafınca resmen tastik ve ilan olunmuştur. İş bu muahedenin suret-i matlube de akid ve tasdiki cümle-i mevfukiye Cenap hilafet penahiye bir lahika-yı alelalem olmuş olmakla bilumum Osmanlılar elha meshur ve mubuhu olmalıdırlar.

Avrupa Devletleri şimdi enzar-ı harisayelerini aksa-yı şarka tevcih ederek Çin memalikini beyinlerinde taksim etmek hevesine düşmüşlerdir. Almanya mesele-i malumadan dolayı zabt ettiği gibi Rusya donanmasını kışlatmak üzere (Arthur) limanını işgal eylemiştir. İngiltere ise kendine elverişli bir parça intihab etmektedir. Çin hükümeti ise eli bağlı ciğeri dağlı olduğu halde her teklife muvafakiyet etmeye mecbur oluyor.

Bazı gazeteler Avrupa devletlerinin Çin memalikin vuku bulan hücumlarından bahsettiği sırada “Avrupalılar bir aralık memalik-i Osmaniye’ye göz dikerek beyinlerinde taksim etmek hülyasını düşmüşlerdi. Lakin Osmanlıların azim bir kuvvete malik ve adasına mukavemete muktedir oldukları gerçeğinin anlaşılması üzerine cümlesi birden hülyadan fariğ olarak Afrika ile Çin memalike harisanelerini atıf ve arzu ettikleri mevaki-i tedricen zabt etmeğe karar vermişlerdir.” diyor. Bu doğru bir sözdür. Lakin Osmanlıların amel ve efkârı yalnız hal hazırı muhafaza etmek değil mevkiyeten terk olunan memleketleri de istirdad eylemek olduğundan an inayet bari ile buna da muvaffak olacaklarına ümidler berkemaldir.

Anadolu’da alelhusus Erzurum, Trabzon, Sivas, Van ve Bitlis vilayetinde sevk ve tahsid-i askeri ile nakliyat ve tedarikat-ı harbiye kemal-i keremi ile devam etmekte olup vilayet-i mezkurenin varidatı, hatta icabı halinde muaşat dahi tesviye olunmıyarak kafesinin tedarikat-ı harbiye ve tayinat-ı askeriye sarfı emr olunmuş ve hamidiye alaylarının rusası celb olunarak bunları gizli talimat ve o emir-i mehuma iata olunmuş olduğu Avrupa gazetelerinde okunmuştur. Ancak bu icraattan maksad ne olduğu his ve tahmin edilememiştir.

HAVADİS-İ MAHALLİYE **(Mekteb-i İdaremin Resm-i Küşadı)**

Hükümet-i mahalliye’nin mesati ve himmeti ve mutazam beldenin gayreti ile usul-ı cedide fen ma’muresi üzerine tesis ve inşa edilen ve rüştiyelikten idadiye tahvil yine tesis ve inşa edilen ve rüştiyelikten idadiye tahvil olunan mektebimizin dünkü Pazar günü gayet mütendin ve mükemmel surette resm-i küşadı icra kılınmıştır.

O gün sabahın saat alaturka üçünde mektebin havlusu pek parlak bir manzara teşkil ediyordu. Güya feyyaz-ı kudret o mahal-ı mukaddese bir kat daha revnak bahş olmak için o gün afitab-ı cihantanın şaşa’a-i zerrini tezyid etmiş zannediliyordu.

Mektebin tertibat ve tazyinatı mahsusasını ikmal için ziya-yı şems arasında öteye beriye hutve endaz gayret olan talebe efendilerin teşkil ettiği manzara-yı dilkuşanın kulub-ı nazarında hasıl eylediği hüsn-i revhaniye asar-ı memnuniyeti çeşrelerindeki ibtişam-ı devimi ilan eyliyordu.

Mekteb-i şerifin etrafına muhat olan yeşil boyalı demir parmaklıklar üzerine mütesaviyen vazi’ edilen Osmanlı ve İngiliz bayrakları rı duvaklarıyla arus-i nazenine teşbiye idası hita edilmemiş oluyordu.

Alaturka saat dokuz buçukta belediye’nin mahsul-i himmeti olan ve heyet-i mezkure tarafından latifen azem kılınan muzika mektebin havlusunda ahuye-yi latifelerle ternimser haber oluyor ve medavinde bu sırada birer ikişer teşrif buyuruyorlardı.

Mektep efendileri ve Ayasofya ve Ömeriye mektebi ibtida talebesi suret-i muntazama ve edibanede beste-yi ihtiram olarak teşrif eden zavar-ı keramı selamlamakta bulunuyorlardı. Bir haldeki çeşrelerindeki memnuniyete bakılsa ibtisam-ı sihr birer masum şeklini temsil etmiş zan olunurdu.

Mekteb-i şerif haricen bu surette tezyin edildiği gibi dahilen dahi mutadid sancaklar vesair mefrusat-ı lazıma ile gelin odalarına gıpta bahş olunarak derecede gayret müzeyyen ve muntantan bir heyete konulmuş idi. Bir haldeki içeriye girenler kendilerine kaşane-yi dünyada değil bir alem-i diyarda zan eylerlerdi.

Saat-i alaturka ona kadar faziletli müfi ve ulema efendilerle bil cümle mütehiran memleket ve Rum rüsa-yı rahaniyesi ve İngiliz memureyn mümtazesi madamalarıyla isbat vücud ederek mektebin müdirine tarafından kemal-i ihtiram ile kabul olunuyordu.

Tam saat onda vali hazretleri arabalarıyla rakip oldukları halde parmaklık kapu pişgahında tevkif ederek muzika tarafından ternemsaz olan selamlık marşının hateminden sonra içeriye şetaben olmuştu.

Vali hasretleri Hazırın tarafından kemal-i ihtiram ile kabul olunmuştur.

Teşrif-i lazıma ve ihtiramat-ı mukteziye ifa olunduktan sonra evvela faziletli Meftu Efendi hazretleri kıyam ederek maarifin kafe-yi mal ve ekvama olan luzum ve vecubunu etbat ettikten ve dünyada insanın nam bırakarak zikr-i cehlinin lisan-ı muhamanatta yad edilmesini badi olan esbabı billisan bununda esası adlet ve sahavet olduğunu ityam eyledikten ve va vali hazretlerinin dahi haşmetli kraliçe hazretleri namına olarak mektepte birinciliği ihraz eden şakirdan efendilere mükafat olmak üzere ihsan buyurdıkları yüz adet İngiliz lirası gibi bir sehaveti ve mektebimizin esasından hadimiyle usul-ı cedide üzerine ihsan buyurdıkları tesis ve tensiki ve der saadeti-i mekatip-i aliyesinden mahruc iki muallimin celbi hususlarında hemimat gayri müterakibesi ceziremiz ahali-yi islamiyesi nezdinde beka-yı namına delil gösterdikten ve vali hazretlerinin buz ruz-ı müserret içinde biltabi izhar-ı tesifinde kendisini alamayacağı cihetle meserel yehin salamatli muhal-i maksuduna ve vusluna ve evlad vatanın terki-i maarifleri hakkındaki ümit arzusunun husülüne cenab-ı haktan temenni ettikten sonra bu babdaki mesai ve himmetlerinden dolayı umum ahali-yi islamiye tarafından vali hazretlerine takdim-i teşekkürat eylemiştir.

Anı müteakip muallim ol Rıfathı Ali Rıza Efendi dahi kıyam ile maarifin luzum-ı katisinden bahs ederek vali hazretlerini takdir ve bu vesile ile kendisinin de evlad vatana ufacak bir hidmette olsun bulunabileceğini bir lizan-ı iftihar ile beyan ve şakirdanın maarife olan rabetlerini ve bununla beraber istidad-ı fitrilerini de biltahsin terkilerine ümid var olduğunu ve bu babda eltaf-ı sahaniyeye istinadan kafe-yi mesai ve gayretini sarf edeceğini sert ve etyan eylemiştir.

Muallim Muime'l- Yeh dahi bir suret-i hüsne ile nutkuna netice verdiği gibi asaletli vali hazretleri kıyam etmiştir. Meşarel yeh haşmetli Kraliçe hazretlerinin evsafına dair bir mukaddime best ederek sözünü muarifin lüzumuna intikal ettirmiş ve Müftü Efendi hazretlerinin mezkur yüz lira için hakkında gösterdikleri hüsn-i teveccüh ve medayihlerinin mübalağasından bahisle böyle afak bir ianeye maarif perver olan her zatın verebileceğini sada bir lisan ile anlattıktan ve mektebin tesis ve tensiki ise Müftü Efendi ile ceziremizden gaybubet etmiş olan ve bugün biruvet-i velayet-i celilesi riyabet-i şeriyesinde bulunan faziletli Atallah Efendi hazretlerinin delaletleri ve encemin-i maarif reisi ve heyet-i aliyesinin inzımam gayretleri saikasıyla politika nokta-i nazarından cezirenin tebdil-i idaresi vuku'unda bile İngiltere Kraliçesi'nin elsine-i enamda zikr-i cehilini yad ettirecek şöyle bir eserin vücuda getirilmesine elinden gelen gayretten çekinmediğini ve böyle bir eser-i hayrın vücuda gelmesine vasıta olduğu gibi resm-i güşadının da zamanına tesadüf ettiğini ve her iki milletin samimane bir surette yekdiğerinin gibi memnuniyetlerine aşır ekleri menafi-i vatan ve maasir-i cihetlerinde yekdil ve yekvücut bulunduklarına pek büyük bir delil addedildiğini beyan ettikten sonra mahzar oldukları iş bu muvafakiyat-ı celileden dolayı umum ahali-i islami tebrike ederek nokta-i hatem vermiştir.

Mutaakiben tertib edilen çaylar ve tatlılarla bilcümle zavar hazıranı terkim ve telviz dimağ ettikten sonra kemal surur ve şamdanı ile saat alaturka buçukta cemiyet dağılmıştır. Cenab-ı hak müteymîn ve mesud eylesin. (Amin)

Mekteb-i idadimizin Arabi ve Farisi ve akaid-i diniye tedrisini mahsus olmak üzere meftuzade mükerrermetli feyzi ve Hacı Veli Efendi zade Ziyai Efendiler tayin buyrulmuştur.

Mekteb-i idadi talebesinin şimdiye kadar öğle ve ikindi namazlarını eda için Ayasofya camii şerifine hemen hiç görülmemiştir desek yalan söylememiş oluruz. Hakkında her kafadan bir söz çıkmakta bulunan Muallim Hazır Refatlü Rıza Efendi'nin ise bu cihete mesruf olan itinası hakikaten bilcümle müselmanlar için şayan-ı iftihadır.

Geçen Çarşamba günü mirac-ı nebevi Ruz-ı Feyz efuzu olmak haşbıyla o gün bir hürmet-i mahsusada bulunmak emeliyle mekteb-i şerifi tatil etmişler.

Binaen Aleyh Muallim mümid Yeh evlat ve vatana her cihetten hidmet ederek istifadeleri yolunda olanca iktidarını sarfetmekte bulunduğunu çeşm-i iftihar ile gördükçe cenab-ı hakkın madur Kıbrıs müselmanlarına bahş ve ihsan buyurduğu böyle bir nimet-i celilesine karşı nasıl teşekkür edeceğimizi biliyoruz.

(Vefat)

Girne kazası adliye hakimi Hacı Hafız Hüseyin Zekai Efendi düçar olduğu şiddetle kalb hastalığından rehayan olamayarak bir iki gün esir-i feras kaldıktan sonra geçen Cuma ertesi gecesı saat ikide kısıbe-i mezburada vaki konaklarında (Ercili) emr-i eceline leyin zen icabet olarak azim ferdas ıla olmuştur.

Ertesi sabah cenazesi mahallinde gûş ve tekfin edildikten sonra bir arabaya vazian Lefkoşa'ya getirilmiş ve faziletli Müftü Efendi Hazretleri ve mütehizen beldeden bir cam Gafir hazır oldukları halde evvelce hazırlanmış olan mesken abdisinde vedia-yı hâk gufran edilmiştir.

Merhum mümi'elyeh halim, Selim ve mütevezi elhel sahiyettabi; Müslü Mettin, müstekim bir zat olup müddet-i ömründe kimsenin inkisar-ı kalbine bais olmamış ve eshab-ı mericiatın hiçbirini red etmek gibi bir hareketi ihtiyar etmemiş (Fukara Babası) atlakına bi-hakkı şayan bir zat kerimel seffat idi.

Merhum Ziya-ı ebedisi ihbasını sadık bir refikadan millet-i bir hami-yi sadikaten fukarayı da peder-i müşvikten mahrum eylemiştir.

Kıbrıs müselmanları böyle bir Ziya-i azimiye düçar olduklarından dolayı ne kadar teessüf etseler sezadır. Merhum garik-i bahr-i güfran oldukça cenab-ı hak naile-yi cemilesine sabır-ı celil ve ecr-i cezil ihsan buyursun.

-MUHABERAT-

Beş imzaya havi idare hanemize vurud eden bir mektup Kıbrıs Gazete-yi muteberesine (Zaman) gazetesinin 289. ve 5. kanun evvel sene 213 tarihli nüshasında (Kıbrıs'lı Akif) imzası altında neşrolunmuş uzun bir makale okuduk, (Akbaba) da cümleden önce bu makaleye muhtesir bir cevap verdiğini gördük. Biz de (Kıbrıs'lı Akif) in o makale-yi kerhesine tezyif ve bütün Kıbrıslılara arzu etmek irtikabında bulunduğunu ahval ve mezmum ahlakı kendine red eylemeğe mecbur olduk.

Bu (Kıbrıslı Akif) kendi İstanbul'da görüp bilen birkaç küşad nema Kıbrıslılarca ahval-i mechul bir zattır ve tebdil-i idareden sonra veya andan evvel Kıbrıs'a geldiğini bilen dahi yoktur. Bu zat Kıbrıs müselmanlarının suret-i muaşeretine vakıf olmadığı halde o yoldan bahsetmesi küstahlık değil de nedir? Kendini bilen mevsuka –kelam bazı zevatten anladığımıza göre bu zat 28 veya 30 yaşlarında der saadette resumat dairelerinin birinde katip imiş. Asrın büyük edip ve fazıllarından biri olduğunu göstermek arzu ve hüsnünde bulunduğunu ima ederöiş!!! Lakin (kişi noksanı bilmek gibi irfan olamaz) kaziyesine agah değilmiş.

O mabele-yi bi-edbenesinde bütün Kıbrıslıları küfe-yi hüsaile ve meza-yı insaniyeden mahrum olduklarını göstermek ve açtıktan sonra payan ve huşteper sırasını dahil eylemiş de cümlesine birden bir merşad-ı kemal, bir alim-i amil gibi tesbihat vermeğe cüret eylemiştir.

Biz mümiel-yehin yazdığı sözleri birer birer cerh ve tazyih etmekten sırf-ı nazar ederek cümlesini cehalet ve Kıbrıslılara yakışmayacak esaletini huml ile iktifa etmeyi münasip görerek yalnız şunu makam-ı iftihadı zikr etmeyi ve vazifeden acap deriz ki Kıbrıs ahali-i müselmanının bazıları her kavim ve millette olduğu gibi hususi maddelerde birbiriyle menfial ve münkesir bulunsalar bile diyanet, milliyet, hukuk ve menafı ve vatan ve devlet ve maarif meselelerinde yek dil ve yek vücud olarak hareket ederler ki bu husulet iktar-ı cihanda bulunan kafe-yi ehl-i islama tevciye olunmuş bir muhibe-yi ehliyedir.

(Kıbrıslı Akif) dostumuz veyahut hemşehrimizin cezireye gelerek ahval-i raiyel ayn müsahede ile bir fikr-i sahih peyda etmeksizin alem-i matbuatta yüz karartacak makaleler tahrir ve neşrine kıyam edişi kendisine cehalet ve esait saffetlerini görmeğe bizi sevk etmiştir. Teessüf ederiz. (İmza sahiplerinin hatalarını teslim ederiz)

ŞÜENAT-I OSMANİYE

Muahede-i kıt'ıye-i sulhiyenin imza edildiği geçen nüshamızda beyan edilmiş idi. Muhade-i mezkurenin ne surette imza edildiği hakkında tabi merak edenlerde bulunacağı cihetle kar'ın keramımızı o meraktan kurtarmak için mukaddemat-ı sulhiyenin layihasında münderic muade-yi tasdikten ibaret olduğunu söylüyoruz. Yalnız mukaddema-ı sulhiyenin 5. maddesinde tashih edilen tabiyet meselesiyle Yunanlıların memalik-i sahnede haiz oldukları muafiyata ve iade-i mücremin ile hudud boyunda icra-yı şekavetin meniline dair olan mukavelatname dahil tasnif edilmiş ve fakat mevduat mezkurenin ne yoldan hal edildikleri hakkında malumat alınamamıştır ki mechul kalan işte burasıdır.

Girid ceziresinde Hanya şehrinde muhterik olmuş hristiyan mahallesiyle kilisenin Rusya İmparatoru tarafından 'İane ile müceddidden tesis ve tecdid edileceği telegraf havadisindendir.

HAVADİS-İ HABERHANİYE

İngiltere hükümeti (Honkonh civarında) bir miktar arazi işgal etmek üzere Çin hükümetine müracaatla arzusunu teklif eylemiş olduğunu (Hamburggşa Kurspundefet) gazetesi beyan ederek bu babda cereyan eden muzakerat neticesi olmak üzere yakında

İngiliz bataryalarının Honkong sevhiline hakim olan tepe üzerinde izahar-ı dehşet ve ibraz-ı mehabet eyleyeceklerini de alev-yi mekal edilmektedir.

Almanya Hükümeti Çin sularına sevk eylediği sefain-i harbiyesinden esas maksadının ne olduğunu hafı tutulmaktadır. Bu husus-ı mezkure hakkında edilen suallere istihzal terziye etmek emelinden başka bir fikri olmadığını beyan ile hareket-i ihtayatkarnede bulunmaktadır. Almanya'nın esas maksadını ise bu kural (Gazet Devlal Mesimi Devnur)'un bir ilan-ı resmiyesi meydana koymaktadır. İş bu ilanda Almanya tarafından 1200 bahriye iadesiyle 200 topçu neferinden mürekkep bir kuvvetin kariben Çin sevhiline hareket ettirileceği ve gelecek şubat ibtitadlarına doğru Almanya'nın Çin sevhilinde mecmuri' küvveti 4600 kişiye balık olavağı beyan kılınmıştır ki bundan Almanya'nın maksadı tezahur etmektedir.

Beni beşerin her türlü hukuk salihalarını muhafaza ve kimsenin hakkını kimse üzerinde bırakmamak için 2 kişinin beynini tefrik emrinde her ikisini de muhakeme edilmek üzere her memlekette hükümetlerin teşkir edilmiş ve Almanya'da mevki-i icraya vazi edilen kavayini mute'da da ahkaminca her ferdin hukukun bila istisna muhafaza edilmekte bulunmuştur. Hal böyleyken şayan-ı istigrab değildir ki Avrupa'da kalan bir takvim vahsiyane hareketler icra edilmekte ve duvlu denilen kat-i amd muhafaza-yı namus ve haysiyete medar müdafaa adl olunmakta bulunur!!

Tiyatroda eldivenin bir diğerinin yüzüne atma mebuyas içinde yüzüne karşı seri söylemek gazetelerle birbirine suret-i gayri meşruda münakaşa kılmada bulunmak en ufak bir ayıbını yüzüne söylemek gibi bir hükümetin bir hak vasıl edilebileceği ufak tefek işler için her ikisi de kendi rızalarıyla birbirinin canına kastedmekle katlini intikab eylemek asr-ı vahşet değil de nedir.

Avrupalılar yolu geldikçe değil yollu yolsuz bir takım barbarlıkları vahşilikleri müselmanlara isnad edilmekte zerre kadar tereddüd etmedikleri halde o vahşetleri aleme yine kendileri ilan etmekten asla çekinmiyorlar.

Ajans fulmiye telgraflarından birisi Bükreş'te gazetelerle münakaşat kılmadan bulunan 2 Frengin düello edilerek birisinin telef olduğunu beyan ediyor. Dünyada artık bundan büyük vahşet olamaz. Medeniyetin şiddetle mütenfir olduğu katli irtikap ettiğinden ihtimal ki düelloyu kazanan kendisini bahtiyarla adl etmiştir. Hay koca medeniyet perverler!

Rusya

Rusya memleketinden tedavir etmekte olan kayimeler kemalen istirdad edilecek yerine altun ve gümüş akça çıkarılacağını tercüman gazetesi yazıyor.

Avusturya idare-i mevki taşı elinde bulunan Bosna'daki Sırplar idare-i hükümetten şikayet ederek idare-i Osmaniye'ye arzu etmekte oldukları Bosna'dan yazılıyor.

Hükümet-i mahalliye buhdan mektepleri açılmasına ruhsat vermediği gibi mevcut bulundukları kapatmakta ve Osmanlı memleketlerinde olduğunu da bahsediyorlar ve Avusturya mahkemelerinden hak ve adalette beyan ediyorlar imiş. Avusturya'nın bu hallerine kimse bir şey demiyor ve daha doğrusu diyemiyor. Öyle değil mi! Girit

hristiyanları Osmanlı devletinin bunca naim-i celilesine mahzar olarak hal-i asudekide yaşamaktalar iken türlü türlü edepsizlikler cinayetler ikaiyle Yunanistan'a ilhak edilmelerini istedikleri zaman Avrupa devletleri umumiyetle ayağa kalkarak dest-i mudehaleye uzatırlar da şöyle olsun böyle olsun gibi devlet-i Osmaniye'nin hukuk-ı hakimesini mahv edecek birtakım reyler iktiazına çıkışlar. Avusturya Devleti hukuk türlü mugayir hareketlerde tekliflerde bulunur. Avrupa devletleri bu hareketlerine karşı kaplumbağa gibi kabuklarına çekilirler. Osmanlı Devleti böyle bir harekette bulunacak olsa o zaman hukuk-ı beyne'l-düvel kanununu ortaya atıyorlar. Filanca bende mugayirdir denilir. O hareketten men edilir. Şu hallerden anlaşıldığına göre hukuk-ı beyne'l-düvel kanunu Osmanlı Devletini her hareketinde mesal ve Avrupalıları da müstesna tutmak için yapılmış bir kanundur. Sırplar diyorlar ki vilayet-i Osmaniye'de birçok harp mektepleri tesis ve guşat edildiğini iştiriyoruz. Halbuki bizim bu senede ki halimize baktıkça ağlamak lazım gelir. Yeni mektepler açmaya Avusturya hükümeti ruhsat vermekten başka eskiden mevcut olanlarını da set ve bent etmeye çalışıyor. Ezcümle (Ezrin) manastırından (Şakulei) kapatmışlardır.

Bize Osmanlı idaresini arzu ettiren yalnız bu hal değildir. Hükümet-i mahalliye mahkemelerinde de hak ve adalet göremiyoruz.

Bakınız Sırplar hak ve adaletin mefkutiyetinden de şikayet ediyorlar. Bir hükümetin mahkemelerinde hak ve adalet olmayınca tebaanın hukuk-ı daniye ve mezhibiye ve şahsiyesi nasıl muhafaza edilir.

Teessüf hezar, teessüf ki Avrupa devletleri güzlerindeki metriği görmeyip de şairin gözündeki çöpü fahri etmekte ne derece haris etmişler.

Afrika meselesi İngiltere ile Fransa beyninde gittikçe kesb-i ehemmiyet etmektedir.

İngiliz gazeteleri bir taraftan afridilerin arz-ı itaatlerinde Avrupalılar halbuki diğer cihetten de manadane olan hücumlarıyla İngiliz askerlerine ve bir diğerleri telafetten bahsediyor.

Times gazetesinin, bu nüshasında, Afridilerin mühecamat-ı afridanelerinden bahsolunduğu sırada şöyle diyor. (Bu kabile İngiliz askerlerine karşı o derece o kadar cesurane hücumlar gösteriyorlar ki hakikaten mukavemet olunamıyarak bunların ekseriyet üzere telef olanları da zabitlerdir.)

Ölümü oyuncak makamında telakki eden bir kavme karşı mukavemet hakikaten pek müskildir.

(Muhaberat-ı Ilaniye)

Cible belediye tabibi refatlı Hacı Haşim Efendi'ye fi 2 Mart sene 97 tarihinden itibaren muntazam taktim kılınan gazetenin bir senelik bedeli olan 8 şilinin irsali rica olunur.

**Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa As**

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kibrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gaze-te mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i İştira

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur)
Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

3 KANUN-I SANİ EFRENCİ SENE 1898 22 KANUN-I EVVEL RUMİ SENE 1313

İFADE-İ MAHSUSA

(Gazetemizin Sene-yi Devriyesi)

Cenab-ı hakkın inayetiyle altı seneden beri kemal-i istikamet ve sadakatle müdavam bulunduğumuz mesleğimizden zerre kadar inhiraf etmeyerek yedinci sene-i ceditimize bu nüshamızdan itibaren besmele keş itibar olduk. Bu müddet zarfında edilen gazayat ve insadının alu kadar elşitaa ve takzibine çalıştık.

Menafi millet ve vatanın muhafazası uğrunda ettiğimiz hizmetlere mukabil hedef olduğumuz senk ikzası kemal-i halimiyet ve sükunetle mukavet ederek israf dül edilmedik. İktifak ve ittihad-ı İslam hakkında yazdığımız makalat-ı mütedemamız ahali-i islamiyemizin hısm-ı azamını daire-i ittifak itala bahiz olduğundan dolayı kendimizi bahtiyar adl etmekteyiz. Binaen Aleyh 6 seneden beri ihtiyar ettiğimiz meslek-i müstakimamenimizde muvafık rıza-ı ali-i husf devamımızda cenab-ı feyz ezel hazretlerinden temenni ve istirham ile hatem güftar eyleriz.

AHVAL-i ALEM

Bir haftadan beri Avrupa'yı işgal eden sekametli ve dehşetli bulutlar Avrupa'yı sahkiden esen muhabbetli tesiri havaya tak aver mukavemet olmayarak nihayet şimdi Çin'e hücum ve (Aksa-yı Şark) namıyla maruf ekalim-i zulmede ilka eylemiştir. Çin meseleri bütün diplomatları büyük helecana düşar etmiştir. Vaka Avrupa devletleri Çin mevaliğine çoktan gözlerini dikmişler ve planlarını hazırlayarak nail-i imale olmak için fırsat gözetmekte bulunmuşlardır. Lajkin Avrupa yek diğerini muteakip mesail ve gavail-i mutededen ihtilas edemiyorlardı. Vaktaki Çin'e galebe çalmakla aksa-yı şarkta bir haile tesadüf etmeksizin kavi bir devlet tesisi sevdası ve ümidiyle ortaya çıkan Japonya var. Kuvveti bozuya vererek az bir müddet zarfında Çin'i malub ve birkaç memleketleri ile limanımıza zabt ve teşir edince derhal Avrupa devletleri müdahale ederek Japonya'yı beslediği emel ve ümitlerinden mahrum etmiştir ve her birileri bir vesile ile bir bir zaptına kıyam eylemişlerdir. Bugün Almanya (Küyaçu) iskelesini Rusya'ya dahil Artur limanını işgal ederek kura-yı himaye ve tabir izhale idaresi altına almaya teşebbüs etmiştir.

ihthiyar etmeye mecbur olduk. Şimdi bu zat cezireden ve kati olarak ayrılmış olduğundan meşare'l-yeh hakkında neşr eylediğimiz nüsha-yı tetbikat ve mutalaamız ciddiyet ve hakikatten başka bir şeyi humul olunamaz itikatındayız. Meşare'l-yeh cezire-i 6 sene idare etmiştir. Bu müddet zarfında esaslı ve menafih cihetinde pek ehemmiyetli bir şey mevkuf olmuştur.

İslam ve Hristiyan mekteplerinin terkilerine hadım bir nizam tesis ettiği gibi İslamlar içinde bir mekteb-i ideatı teşkiline mekteb-i yeniden inşa ve mektebimiz için 100 lira vakf ve ihta eylemişlerdi ki elhak şayan-ı taktirdir.

İslamlar için haylı zamandan beri mucib-i şikayet ve dava-yı gadriyet olan Lefkoşa Hükümet konağının yeniden bina ve inşasına karar vermiş ve ol vecihle verilen kararın hükmü der-dest icra olunduğu tehakkub eylemiştir.

Cezirenin teztih-i servet ve mamüriyeti için bir iskaiye kanunun tesisiyle cüm-i huzlar yapılmasına ve bunun ile beraber Magosa limanının tedhil ve tamirine bir şimendüfer inşasına müstemlikatı nazaretinden mezuniyet ve nekur-ı lazıma ihsalına muvaffak olmuştur.

Cezirenin asayişini muhafazaya bezl-i himmet ve bil-istisna her sınıf ahali hakkında izharı nezaket etmiştir. Elhasıl umumiyet itibariyle meşare'l-yehin cezireye haylı hüsn-i hizmet ve himmetleri sap etmiş olduğundan nam-ı şetayişle yad okunmağa sezadır.

Vali-i cedidin dahi cezirenin servet ve memuriyetine bezl-i mukadderat eyleyeceklerine ümit varız.

(Tayin)

Girne mahkeme-i nizamiyesi hakimliğine müttehiran belleden budamıyalı zade İzzetli Abdullah nadiri Efendi'nin tayin edildiği mae'l-meser istihbal kılınmıştır.

öteden beri tarih-i marifette hutuandaz terki olunduğunu yazmakta bulunduğumuz Turunçlu mekteb-i şerifi muallim-i Muhammed Naif Efendi'nin semere-i gayret ve himmeti olmak üzere yetiştirdiği talebedeb 18 Efendi'nin mekteb-i idadiye kabul edildiği mae'l-meser işitilmiş olduğundan muallim mumie'l-yehin bu hususda 'alem gayret-i marif perverlerini mae'l taktir kendisini tebrik ederiz.

(Ak Baba'ya)

Kıbrıslılar hakkında der-saadette bulunan Kıbrıs'lı Akif Efendi tarafından gönderilip zaman gazetesine derc edilen makalenin münderecetini aden kabul yakında idarehanemize gele 5 imzalı bir mektubu zamanın verdiği cevaba nazar-ı mütealamıza arz ediyoruz. İbtida çağrışız açtığı yerden yine kapatacak sizsiniz. Yine bu babda cevap vermek bize değil birinci derecede size ikinci derecede ise imza sahiplerine aittir.

(ŞUANAT-I OSMANİYE)

Bu kere aldığımız makamata ne zaman Devlet-iş Aliye-i Osmaniye Yunan'a Cuma ertesi günü ilan-ı harp etmiş ve İstanbul'da mukaddemat-ı Sulhiye'de Cuma ertesi günü imza eylemiştir.

Köşe Ahmet namında 3 sene askerlik eden bir şahıs geçenleri hastalanarak tabip tarafından muayene olunduğunda bu kahraman askerin bir kadın olduğu görülmüş ve keyfiyet mütevven olunca mümie'l-yeh bir tekaip maaşı tahsis olunmuş olduğu (Times) gazetesinde mütalaaya kezer-i iftiharımız olmuştur.

(Tebrik)

Fel'yede tabi ve neşr olunan (Gayret) refik-i muhteremimizin sahib-i imtiyaz ve muharrir-i saadetli Rıza Paşa'nın rütbe-i refia-yı meyr meranı ile telefıyat buyrulduğu evrak-ı havadis-i Osmaniye'de meşhub Basra-yı ibtihacımız olmuştur.

Meşere'l yehin alemleri matbuata dahil alalıdan beri menafi millet-i necebiye-i Osmaniye'miz uğrunda ithaz eylediği meslek ve ibzal ettiği gayret ve hizmeti ciddiyetleri işbu atafet-i seniye'ye kendisini müstehak eylemiştir ki bizde aciz refiklerden bulunmaklığımız hasbıyla an samimel kalb mesarel yehi tebrik ve hadamet-i memduhasında muvafakiyetinin eltaf-ı secaniyeden telmin eyleriz.

(Bir doğru söz)

Memalik-ı Osmaniye'de vukua gelen en cüzi maddeyi azim-i gaile edhar etmeyi itiat ve o surette karilerini türlü türlü efkar-ı samimiye sakimiye sevk ve ikfal eden ecnebi gazeteleri bir iki ay mukaddem Makedonya'ya Arnavutlar tarafından Bulgarlar haklarında irtikab edildiği. Arzu olunduğu İngiltere gazetelerinde okunmuştur.

Meskur gazetelerin menab-ı mevsukadan ihaz eyledikleri makmata göre ilk hareket şaka ve nigarene Bulgar eşkiyası tarafından vuku bulunup hudud-ı tecavüzle hudud mahkemelerine cesaret ve gail oldukları kuryelerle birçok müselman hanelerini yağma ve mukavemet edenleri katl ve itlif eylemişlerdir. Binaen Aleyh Arnavutların harekeri yalnız müdafaa-i nefis etmekten irade bulunduğu Hükümet-i Seniye-i Osmaniye'ye tedariki lazımane itibar eylediği müsteban olmuştur.

Kasala Mısır Hükümeti tarafına devr ve teslim olunmuş ve hükümet mesarel yeha namına idare olunmaya başlanmıştır.

Aslına mutabakatına dair kalem divan-ı hümayundan biltasdik ismi gazetesine decr edilmiş olan mesahede-i sulhiye-yi katiyyenin ne gibi mevadeden ibaret olduğunu millet-i islamiye tarafından arzu edildiği istifham kılınmış ve 16 bent üzerine buluna muhade-i mezkureyi bir haftada derc etmeye gazetemizin camı müsait olmadığından birinci ve ikinci maddeler derc edilmiştir.

Birinci Madde

Devlet-i Aliye ve Yunanistan beyliğindeki hudud-ı mukademat-ı sulhiye layihasına merbud mufassıl tarifname ve harita üzerinde gösterilen güzergaha tatbikat bir veca o anı tashih olunmuştur.

Yeni hadd-ı hudud Selanik körfezinin (Putamul) nehri mensubundan bedi ve bu nehri (Papapoli) ya kadar takip ederek şimal galibi istikametiyle eski hududa tevce ederek ve (Kaliviya) ile (Yegamunika) yı Yunan'a bırakarak (Karaağaç) (İrtifa 1023 Kadem) zirvesinden eski hududa melaki olur bade karanya ve rabsaniyeye doğru giderek bu iki kuryeyi Yunan'a bırakır ve (Analisis Rabsanyutikus) irtifa 3263 ve suput-ı irtifa 4072 kadem tepelerini cenüb cihetinden dolaşır ve suputu tepesinden itibaren Nezzus gölünün cihet-i şakiyesinde kail suretlerinden eteğini takip ederek Nezzus'a doğru gider ve Nezzus kuryesinin şimalinde vakt-i (Ansiyasos) manastırında eski güzergaha melaki olunur. Ansiyasos manastırından "Kuduris Yotiko" macerasına tesadüf edinceye kadar Nezzus gölünün garbiyesindeki suriyetlerin ötekini takip ederek tekrar canip istikamete doğru iz ve oradan "Guduman"ın cenab-ı şarkiyesinde vaki "Kukineu Petra'dan" garb-i

istikametini alarak ve “Erkiru Poli” vadisinden geçerek “Velistika” (3671 Kadem) tepesinin cihet-i şarkiyesinde ve bu tepeden tahminen 2 km. mesafeden bir hat takip ederek “Ligarya” kuryesinin şimaline kadar “Menkuşa” tepesiyle “Meluna” geçidinin boyunca gider ve Ligorya’nın tahminine 1 km. garbında bulunan noktadan takriben 3 km. dolanınca cenaba doğru giderek ba’de tekrar garp istikametini alır ve “Kurçiv Vali” (İrtifa 1500 Kadem) min şimalinden eski huduta meraki olur. Oradan garben “Kurçivali” kuryesini dolaşarak Yorkiyas (İrtifa 2066 Kadem) tepesinin şimalinden geçerek işbu kuryenin cenub cihetinden tekrar şark istikametinin tutan ve ba’de (Lesfaki)nin şark cihetindeki suretlerini etkilerini takip ederek “Veturive” dem “Maluna” ya giden yolu yan yana bırakarak “Losfaki” silsele-i cibalin dolaşır ve turniveninin şimal-i garbiyesinde ve tahminen 3 km. mesafede baki 1200 kadem irtifadaki tepede eski hudutlar birleşir. Hadd-ı hudut-ı cedid (Kosariyos) çayının kenarından vaki pek değirmenden tekrar eski huduttan ayrılarak “Sider ve Paluki” irtifa 1694 kadem silisile-i cebalinin şark cihetinden dolaşarak ve goniçe’nin 1 km. garbıyla “Salamirya” nehrine vasil olunur ve oradan cenubu dönerek “Koçuhuru” kuryesinin şimal şarkisinde garbe doğru tebdil-i istikametle tahminen 1 km. mesafede bu keryenin şimalinde ve yeniden Salamirya nehrini geçerek sahil yesaridaki sırtların eteğini takip eder ve 2147 kadem irtifadaki babı tepesine kadar garbe doğru gider ve bu tepeyi cenub tarafından dolaştıktan sonra Deyin tepeler silsilesini bitahkik-i şimale doğru çıkar ve Babu tepesini şarkta bırakıp 1600 Kadem irtifadaki tepenin cenub garbiyesinde bir gölü meterviyeye bakar. Şimale doğru gider ve ba’de garp istikametini alıp eski huduttan tahmine 2 km mesafe bir hadd-ı takip ile hududun garbi çatun şimalden teşkil eylediği zabta bu hudud ile melaki olur.

Yeni hadd-ı hudut “Lefteru Huriyan” nun garbında vaki olup zirvesi 1742 Kadem irtifanda bulunan zavpaya kadi eder ve Gurça irtifa 3196 Kadem zirvesine kadar eski güzergahı bi’l-takip oradan şimale doğru “Barbarı” nokta-yı meselesi üzerine gider korada eski hudutla birleşir ve eski hudutu “Pikanada” ya kadar takip eyledikten sonra “Miteriçe” (İrtifa 4418 Kadem) zirvesi üzerine gider. (Miteriçe’den) “Kerasiyasino” kuryesinin şimal garbisinde kain “Nazadiko” zirvesine kadar eski hadd-ı hudutu takip ederek “Nazadiko”dan Koçara irtifa 1916 Kadem zirvesine kadar garba doğru gider ve “Kuriçudatis” kuryesiyle (2555 Kadem) irtifadaki kadem tepenin melaki olur ve mezkur tepeye Devlet-i Aliye-i bakıyor. “Koçura” tepesinde “Ayuselyas” zirvesine kadar eski güzergahı bi’l-takip bu noktadan itibaren “Keraseya” kuryesinin şimalinden geçerek doğruca (Cuma Besiti) zirvesine gider. “Cuma Besiti”den Bulgari tepesine kadar eski güzergahı bi’l-takip oradan “Nustervor”un şimal yadisinde “Cumatalda” (irtifa 3055 kadem) zirvesine hemen hatt-ı müstakim üzere erişir ve (Nustervor) da eski güzergahla bi’l-telakki bunu “Sagıyada” kuryesinin cenub garbisinde 1 km mesafede teşkil eylediği zaviyeye kadar takip eyler işbu zaviyeden itibaren yeni hadd-ı hudut cenub garbiyeye doğru (Garbuvo irtifa 4786 Kadem9 zirvesine giderek cenubun bu zeraba dolaşır ba’de garp istikametini alarak 4000 kadem irtifaındaki tepenin şimalden 1 km ba’de kain (Zenaralis) kuryesinin 500 m şimalinden geçer ve mümtehasında işbu tepe bulunan Yunan zirve-yi müsteha boyunca giderek 4200 kadem irtifadaki tepenin cenubunun 1 km. mesafesinden geçtikten sonra (Melakıs) 500 m. Garbinden Balvirur hadd-ı müstakim üzere cenuba doğru iz ve 2070 kadem irtifadaki köprünün garben 1 km. mesafesinde (Salamirya) nehrinin kat ederek 2700 kadem irtifadaki tepenin şarkın 1 km. mesafesinden geçer ve (Dokimi) tepesinden “Kızıl Tepe” tepesinin garp cihetine akan

çaya melaki olur ve işbu çayın macerasını 6244 kadem irtifaında bulunan Kokumi tepesine kadar bir takip orada eski güzergaha telakki eder ve teshi-i hudut dahi orada biter.

İşbu hudut alakadar olan tarafey dilekleriyle düvel-i muazzaza-yı mütevsita sefareti askeri dileklerinden mürekkeb bir komisyon marifetiyle mehalinde takip olunacaktır.

Tahdid-ı hudud komisyonun hemen aks-i ictima etmesi lazım gelir. Komisyon kendi mukarratını işe dahil olan 3 tarafın ekseriyet arasıyla ithaz eyleyecektir. Hudud güzergahının arz üzerinde bin-i tatbikinden.

Sevkalciş noktayı nazarınca menfi düvel-i muazzamaya muvafık tadilat-ı ceziye bab-ı ali ile düvel-i muazzama dilekleri beyrinde bi'l-iktifak icara olunabilecektir.

Tecdid-i hukuk komisyonun canibinden tanzin ve imza edilecek olan tahditname-i kıt'a ile merbut harita işbu muhademenin cüzi mütemmemi ait olunacaktır.

İkinci Madde

Hükümet-i Yunan'a mukaddenat-ı sulhiyenin ikinci maddesinde münderiç sercite tevfi ken devlet-i aliyeye 4 milyon lirayı Osmanlı tazminat-ı harbiye hediye edecektir mabadi var.

HAVADİS-İ HABERHANİYE

Çin'de katl edilen 2 Alman tebaası meselesi çocuklar gibi günler geçtikçe büyüyor. Almanya tarafından vuku bulan her bir teklif Çin hükümet-i cenabından kabul olunduğu halde Almanya Askeri Kuyaçu'dan çıkmak istemiyor.

Rusya hükümeti öteden beri işgali arzusunda bulunduğu (Arthur) Çin hükümetinin rızasıyla taht-ı işgaline almış ve Japonya'ya bir nota ile keyfiyeti bildirmiştir.

Japonya Rusya'nın bu notası üzerine son derece mağlup hiddet olmalıdır ki hemen büyük bir donanmanın (Por Arthur) a doğru hareket emrini vermiş ve donanmada bir mucip emr fevk-i nigar eylemiştir. İngiliz mabluatı (Por Arthur)un Rusya tarafından başı geçirmek için barınmak bahanesiyle taht-ı işgaline alındığından bahs ederek İngiltere'nin menafının muhafaza nokta-i nezarından hükümet-i Meşarel Yehin gözünü açmasını tavsiyeye başlamıştır.

Almanya ise Rusya'nın (Por Arthur)u işgali endişeye mucib olacak ahvaldan olmadığını beyan ile devlet-i Maşarel Yehi'nin maksadı mutlaka orasını katiyen işgal olmayıp ancak şiddet-i şitayı geçirmek olduğunu beyan etti.

Demek oluyor ki Avrupa nazarında 3 büyük ve 1 küçük devlet kendi menfaatlerine hizmet etmek için Boğaz'a gelmeye epeyce korkmuş olmaktadır ki orada biçare Çin hükümeti mezvibinden teslipleri olup gidecektir. Japonya'nın tevsiyi memalik ve tezyit-i kuvvetine başlıca sebep olan Çin'in en güzel yerlerini Rusyalılara Almanlara kaptırıp da kendisinin ahmak kediler gibi bakacağı hiçbir vakte ümit olunur ahvalden değildir.

Japonya az vakit içinde gerek kuva-yi bahriyeye ve bunların ruhi müşavedesinden olan funun ve marifte pek büyük terki hadveleri 60 ve hatta (nüfusuna güvenen borozan başlı olur) zaib-i meselesine tatbik hareketle her tarafta bulunan sefirlerine husus-i

nameler tastiriyle Avrupa'nın münasebetsiz hallerden maksatları ne olduğu dahi sual etmeleri meselkü bir emr vermeye kadar çıkmıştır.

Bir vakit meydan-ı siyaside nam-ı işitilmeyen Japonya, Rusya gibi bir devlet üzerine donanmalar sevki ile adeta meydan okumakta bulunmuştur. Japonya'nın işbu donanma sevki meselesi ise Rusya gibi kavi eskiye bir devletin gücüne gideceği tabi olduğundan (Por Arthur) dan çıkmayacağı Japonya'dan geri olmağa namusuna yediremeyeceği ve zaten İngiltere'de Rusya'nın Por Arthur hakkındaki menafi nokta-yı nazarından pek fena bir halde telaki ettiği cihetiyle bu hususta Japonya'ya iştirak edeceği zaruri görüneceğinden Por Arthur'un işgalinde bir yeis olmadığından bailsle İngiliz'in adına fikirler beyan eylemekte bulunduğundan 2 Alman tebausunun katli meselesinin neticesi ortaya pek bir aile çıkacağı ceryan-ı ahvalden mümtedan olmakta bulunmuştur.

Binaen Aleyh işlediğimiz gibi çıkarsa Osmanlılarda pek tatlı komedya temaşa edilecektir.

Hindistan Muharebesi: İngilizlerin malubiyetiyle hatem buldu. İngiliz gazetelerinde (Deyli Korunikıl) diyor ki; bir kere hesap edelim görelim ne haldeyiz. Biz yalnız hiçbir vakit bizimle değil düşmanımızın müttefiki olan gayıb-i şedit kaşıka önünde çekilmeye mecbur olduk. Evvelce düşmandan birkaç zabt ettik sonra da haps edemeyerek yine de düşmana terk ettik daha doğrusu bu müharebede Hindistan'da bir kumanda altında olarak başka bir seferde dolayamadığımız pek büyük ve en muntazam bir ordu ile bulunduğumuz halde dayağı yedik.

İLAN

Diş hekimi mister Direy bu kere Lefkoşaya gelmiştir bir aya kadar burada ikamet edecektir.yeni diş yaptırmak veya dişlerini tedavi ettirmek isteyenler bu muame'l-yehe bu müddet zarfında müracaat eylesinler.

Mumie'l-yehin hezakit ve maharet-i cümlece mahrum olduğu için tekrar o yolda bahsetmeye hacet görülmemiştir.

Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa Asıf

KIBRIS

Adet 278

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziyesinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazette mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i İştira

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Me-malik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur)
Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

10 KANUN-I SANİ EFRENCİ SENE 1898
1313

29 KANUN-İ SANİ RUMİ SENE

Aman fenan zuhur ve tealisi Nur Ali ve nevbuna görür ve tevalisi bilcümle mümineye birer sur sever olan ayam ve leyal-i mübarekeden geçen Cuma ertesi gecesi şeref-i hulul etmiş olup ve mizan bilcümle mümin ve müminat ile beraber halife-i ruy cihane'l-gazi Sultan (Abdulhamit) Han sani Efendimiz Hazretlerinin hakkı hümayun her vecihle müsait ve meymenet resan buyurup zatı şevketsemat zultenilerini eli'l ahvale duran zeyb arunk nehdat ve şan eylemesi duanın kemal-ı hulus-ı kalb ile tetil ve tekrarını tahsil Rıza-yı yarı ve tevsil-i şariat hazret-i bais berat derin ithaz eylemiştir.

Ertesi gün o halife-i nebi Zışan mutesba meşru-ı Osmaniyan olan padişah tebaa perver ve şehnişah merahim sultan ibne'l-sultan elsultane'l gazi (Abdülhamit'ten) tullallah ayan amre vahid sultan efendimiz hazretlerinin viladet-i hümayün müsadet nemunları şeref-i ulviyesiyle müşerref olmuş yem-i mübarek etti.

Tevm-i mezkurun sabahı bir mutad-ı endehat edilen toplar o yevm-i saadet tevimi umum müselmanlara itam ve kulub sadakar mecalublerini bir avniyet-i cevdani ile imla ederek vucuh hazin engizlerini mebdil serur itisam eylemiştir.

Bade'l zuhur ulema ve muhbezan melahat ve rusay ruhaniye-yi gayr-i müsleme ve memurin-i hükümet mahkeme-i şeriyeye azimetli müftü-yi belde ve vekil-i Reis hazret padişahı olarak tebrikat-ı lazıma ifa eylemiştir. Buna müteakip mekteb-i idadi ve mekatib-i ibtidaye islamiye şakirdanı setayiş hazret hilafet penahı-yı mütezmin kasideleri kıratıyla mahkeme-i şeriyeye gelerek intizam oldukları halde evvelen müftü-i mesarel yeh tarafından bir nutk belig irad ve dua amr ve afiyet hazret kalesi isal berakah cenab kılınmış ve amdan sonra mekteb-i idadi müdür ve muallim evveli refatlı Ali Rıza Efendi tarafından dahi mesur bir nutk irad olunacak huzur on samime'l-bah Amin Han olmuştur.

Müftü Efendi Hazretleri tarafından irad olunan Nutk

Bu gün tacdar celil Osmaniyan ve Hükümdar zafer şiar İslamiyan padişah saibe'l-tedbir cihandan minere'l-zamir yevm-i mukaddestir. Böyle bir ruz-ı müsadet beruzde ise bil cümle ifrat-ı sadaka nihad-ı Osmaniyan izhar-ı mesaret bi-payan ederek yekdiğerini tebriğe şetaban olurlar. Eltaf ve inayat-ı celile-i husruanelerini had ve payan olmadığı nice bin imsali delaletiyle müsbet olan padişaj ali tezah ve sehnesah merahim nihad

Efendimiz hazretlerinin asr-ı feyuzat husr-ı melukaneleri mazhariblerinden dolayı umumen mesud ve bahtiyarlardır. Nasıl mesut ve bahtiyar olmasınlar ki zat-ı akdis Felatun semat cenab zillü'l tahlilleri taht-ı ali baht-ı şehriyalarına zeynet bahs oldukları günden beri devlet-i ebed müddet aliyelerinin tecdid ve ihyasını bir azm-i cihan ile teşbis buyurmuşlar ve Binaen Aleyh teali kafe-i teşbisat melukanelerinde muvafık bilhayr olmuştur.

Arzettiğim hakikat ise dünyanın her tarafında tasdik olunmuş bir kuzyedir. İmdi böyle bir şehriyar mudelat siar ve tecdar mekarim-i asara nailiyetimizden dolayı kalben ne kadar mesrur ve müftehar olsak yine azdır. Hemen cenab-ı hak ve fez-ı metluk hazretleri Şevket Penah Efendimiz Hazretlerinin amr ve iclal-i hümayunlarına ruz-ı efruz ve kalb-i pak zillullahilerine envâr mesaretlü meşhun buyursun. Amin.

İrad edilmiş olan işbu nutkun akabinde erbail-i ibare gayet fasih ve belîğ bir dua dahi meşare'l-yeh tarafından karait edilerek bilcümle ruzar-ı kemal şevk ile amin olmuştur.

Merasim-i tebrikiye bu suretle ifa olunduktan sonra halk mahallelerine avdet ve gice için icrasını temsin eyledikleri şenlikat tezyinatını mesaraat eylemişti. Leyl-i mezkure kafe-i cevami ve mesacid-i şerife ve minkalel vucuh eltaf ve itaf hüsravenelerinden dolayı müntedari bi-nihaye ile müteşekkir olan kafe-i bendegan ve sanık teba-yı sadakat nişanın münazil haneleri ve mekteb-i idadi enva'-ı kanadil güne gün ve sun saniyede icra olunan sair tenuyirat heyr-ı temun ile tezyin olunmuştur.

O gece ahali-i islamiyede görülen sarur-ı vecburun serh ve izahı iktidar kalan haricinde olup yalnız şu kadar diyebiliriz ki sadık-ı Osmanlı olduklarını yar ve ağyara karşı isbat eylemiştir.

AHVAL-İ ALEM

Avrupa Devletleri beyninde büyük bir mücadele için istidad tevliid eden münabea bu kere bir daha ilave olunmuştur. Bu yeni menbi Çin ülkesinden birer parça yer zabt etmek amil ve tesbitleriyle ticaret rekabetini husule getirmiştir.

Lakin bu menba bir mağna şeklinde arz vücud etmişlerdir ki neye münker olacağı tahmin olunamıyor.

İngiltere'ye kale ve kalme almıyarak Almanya Devleti firarını serbestçe ve kolayca icra etmekte ve Rusya dahi ol vecihle arzusuna muvafık olmaktadır.

İngiltere'nin politika aleminde 3-5 seneden beri görülen mağlubiyet ile mahrumiyeti İngiltere'nin istikbalini karartmaktadır. Ancak bu günlerde İngiltere'de her vakitten ziyade bir gerginlik bulan donanmalarını mütemadiyen Aksa-yı saik sularına iazam ediyor. Tezyid kuvve-i bahriye ve beriyeye kemd-i keremi ile çalışıyor. Lakin maksad nedir, bilinmiyor.

Fransa şimdiki halde o cihetlerde yalnız 3-5 kıta harp sefinesi göndererek seyirci makamından bulunuyor ise devakt-ı merhunun hululine muntazır olduğu ve bazı gazetelerin rivayetine göre oda bir yer zabt ettiği bildiriliyor.

İmdi Çin cihetinde hasıl olan bu rekabet-i devliye Alel-husus İngiltere'nin hesaba dahil olmaması ve Japonya'nın hukuk ve menafına muzır bulunması hasbıyla gittikçe bir mücadele-i azimiyeye edeceğini hükm olunuyor.

Rusya yalnız aksa-yı şarkda olan icraat-ı muvafiyetkaranesiyle iktifa etmeyip Asya-yı vusti de dahi kendine yararlı hayli işler becremindedir. Hindistan'ı kucaklamak

Afganistan hududuna tamamiyle temin etmek için tedarikat-ı azimeye ifa ettikten sonra şimdi (Merbu) den (Köşke) kadar bir şıman-ı düfer hattı inşasına muvafı'-ı mutena behaya şaibeler güşadına mübaserat eylemişlerdir.

Bu icraata Devlet-i Aliye-i Osmaniye avn inayen bari ile hal hazırda her gaileden biri olarak huzur ve rahat tam içinde bulunmakta ve ıslahat ve tensikat-ı lazımanın icrasıyla meşgul olmaktadır.

Vakıa Girit meselesü henüz tesviye olunmayıp ahalisini perişan halde bulunuyorsalarda bunun dahi an karib hüsn-i surette tesviyesi olunacağına şüphe yoktur.

Bu tehire sebebiyet veren Rusya'nın tekalif-i melayinisiyle devletleri yekdeğerinin arzusuna muhalefet çevirmek istedikleri iftiraklar olub ancak devletlerin bu yoldaki hareketi neticede hükümet-i seniye-i Osmaniye'nin mevfikeyetine delalet edeceğine emsaliyle itimad etmekte tereddüt edilmektedir.

Avusturya hükümeti parlamentoyu kapattı. Kafe-yi amurin emr-i imparatoruyla icra edilmesine karar verdi. Lakin iğtişaat-ı dahiliyeyi ezale edemeyip bilakis şiddetlendirdi.

İşte medeniyet kuvetiyle çalım satan Avusturya devletinin idaresi bir rezaletten ve tabir-i sahihle beduhetten başka bir şey olmadığı meydana çıktı. Osmanlılar da Mersin vakasının müteab zuhur eden ve Avusturya idaresi rezaletine kahkahalarla gülmeye başladı.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Devlet-i Aliye-i Osmaniye'mizle Yunan beyinde akit olunup mahsus merhuslar ile tanzim edilen müsella-ı müahedenamesinin Yunanistan'a irsal olunan nüshası kral Yorgi tarafından imza olunarak bir suret-i müsdekası darsaadete isal edilmiş ve nüsha-i meskure hâk pay-ı meali ihtiva hazret padişahiye arz ve takdim kılınarak bir nüshasında taraf-ı işrak cenab hilafet name-i malûkane ile müzeyyen bir kıta hattı hümayûn ile tasdik buyrulduktan sonra Kral Yorgi'ye irsal kılınmak üzere hariciye nazırı Tevfik Paşa hazretleri ve estasıyla Yunan merhuslarına tevdi olunmuştur.

Girit

Girit'te alınıp gazetelerle neşredilen havadislerle sahih nazarı ile bakılacak olursa cezirede bulunan İslam ile Hristiyanlar arasında hüküm forma olan bazı adavet günden güne kesb hafet etmekte imiş. Adaya matlup olan imtiyazatın iata edileceği ve vaat olunduğundan iki milletin yekdiğerleriyle adeta barışmış bir hale geldikleri anlaşılmaktadır ki bu cihet tel hak şayan-ı memnuniyettir.

İstanbul

İdare-i mahsusa ve vapurlar istira ve ilavesi zamanında 600 lira sarf için vuku' bulan teklif üzerine itikaf eden meclisler sadrazam hazretleriyle bahriye nazırı hazretleri beyinde büyük bir marifet zuhura gelmiş ve meclisçe bir neticeye endaç edememişlerdir.

Vukua gelen muhalefet her iki taraftan dahil zat hazret padişaha arz edilmiş ise de bir güne irade-i saniye şeref sadır olmamıştır. Kuvve-i bahriyemizin tezyit ve ıslahı lüzumu umum tarafından şiddetle arzu edildiği bir zamanda irade-i mahsusa için böyle

600 bin liranın sarf-ı muafıkı muslihat olamayacağı tabi' bulunduğundan zat-ı hazret padişahının bu babda munfikat hilafet ümit olunmaz.

Sultanat seniye-i Osmaniye'nin Sofya'da mukbem Bulgaristan komseri atafetli Nasuhi Bey Efendi Hazretlerine prens Ferdinand Hazretleri tarafından emarete mahsus olan (MARIYET SEVİL) nişanının birinci rütbesinden bir kıtası ita olunduğu ve nişan-ı mezkurun ikinci rütbesinden bir kıtası dahi komiserlik baş katibi saadetli Nesib Bey Efendi ve dördüncü rütbesinin bir kıtasının da komiser Bey Efendi Hazretlerinin katib-i hususiyeleri İzzeli Hüseyin Sami Bey Efendi Hazretlerine ita olunduğu istihbarat mevsukamızdan bulunmuş ve işbu nişanların itası ve kabulüyle ledi alay caktaliki hususunu bila setizal makrun müsaade-i cenap hilafet penahı bulunması emaret-i mezkure ile saltanat-ı seniye arasında hub ve müvalaten ber devan olduğuna okunmayla hakikaten cümlece mücib şükran pervandır.

HAVADİS-İ HABERHANIYE

Almanya ile Rusya Devletlerinin Çin meselesi hakkında yekdiğerine olan nazaran tesbisat-ı vakaları üzerine evvelce miyonelerinde bir kına-i müzakeratın vuku bulduğuna delalet etmektedir. Rusya'nın (Por Arthur) limanını işgal etmesine Almanya bir nazarı bikaydı ile görerek liman-ı mezkuru mücerred zabt etmek hevesiyle işgal etmediğine ve ancak kış fırtınalarını geçirmek maksadına mebni yanlı gemilerini barındıracağına gereği gibi emin olduğu halde Rusya'da Almanya'nın Kuyançu'yu işgalinden meradiyi Çin'deki ticaretinin şi-i için olduğu cihetle kemal-i serbesatiyle hareket etmesine itiraz olunamayacağını ve fakat Petersburg kabinesi Almanya'nın mütalibini kabul ettiği anda işgal eylediği mekiyi tahliye edeceğinde emniyeti ber kemal olduğunu beyan etmektedir ki her ikisinin de yekdiğeri hakkındaki emniyetleri ber kemal olduğu anlaşılmaktadır. Yalnız şu kadar var ki Almanya'nın teklifatı kabul olunduktan sonra dahi Kuyançu'yu terk edeceğine biz Rusya kadar emin değiliz. Çünkü bundan evvel ajans telgraflarından birinin verdiği haberde Çin hükümeti tarafından Almanya'nın her bir teklifatı kabul edilmiş olduğu halde kuyançu'yü terk etmeyeceğini açıktan beyan etmiştir. İşte asıl ayının kuyryğu da burada kopacaktır. İki emniyetin ber kemal olup olmadığı meydana çıkacaktır.

(Murning Post) gazetesi Almanya donanmasının Çine azimeti Almanya tarihinde bir devre-i mahsusa teşkil edeceğini yazdıktan sonra şu surette best mekal ediyor.

"bu hadise Almanya terkiyatında bir devre-i azimiyenin hatemesinin teşkil ve yani bir devrenin iftihanına nişane olarak tekli edilmiyor. Bu devre-i cedidede Almanya'nın mevkii şimdiye kadar askı görülmemiş bir derecede büyük olacağı memuldur.

(Murning Post) gazetesi şu makalede geçen (Kiyel) de kasr-ı kiralıda verilen ziyafet esnasında haşmetli Almanya imparatorunu hazretlerinin irad edildiği nutku üzerine yazmıştır.

Rusya 98 senesi bahriye mesariğfatına ikiyüz bin ruble edildiği ve bu da feyz abad kalesi hizarı galik gaki carcug ve arzunibe kadarki yediyüz elli mil mesafeye değin (Amadura) bahri üzerine seyr-i sefayının tevsii maksadına mebni ve esas maksat ise Rusya'nın Afgan hududunda vukua gelen cek halata karşı bu ihtiyata riayet rehindiyanın şimal hududunda hüküm ferma olan itişaşata nazaran sevkıyat-ı askeriye ve mehmâtı harbiye için olduğu Times gazetesinde okunmuştur.

Şerait-i Sulhiyenin kabulü zamanında Yunan kralı Yorgi tarafından muahede nameye yazılan tasdiknameye Pars'da itişan eden (Tan) gazetesi şu surette yazıyor "Biz ki Alyunuzlar Kralı bize Yunan ve Osmanlı merhusları yanında teşrin sani-i Rumi'nin 22. ve efrenci kanun-ı evvelin dördü tarihiyle akit edilip hatem bulan ve metni atıpta muharrir ve münderic bulunan sulh-ı mühadesini ilan ederiz. Metin-i muahedeyi yazdıktan sonra kralın ifadesini beyan ediyor. Kral diyor ki "İşbu muahede-yi yer ve itilafımızın nakz etmeksizin ve hükmünü nakıs en küçük bir hale müsaade eylemeksizin kemal-ı sıdk ve hulusta riayeti vad ederek kafe-i aksam ve mevadi ve mezabıt-ı merbutesiyle kabul ve tasdik ve teşvik ederiz. İşte bu maksatla şura-yı imza ve hükümetimizin mührü ile tahkim eyleriz. Harirfi get ve geda"

Hariciye Nazırı

Yorgi

Adliye Nazırı ve Mühürü A. Tevmen

İran Devleti tarafından Sofya'ya tayin edilen umuri siyasiye meğmuru Prens hazretleri cenabında fevkalade bir hürmet ile resmen kabul edilmiş ve memur mümie'l-yehin vücuduyla beraber prens hazretlerinin huzuruna giderek Reis-i nizar Mosyul (İstevilaf) Hazretleri dahil hazır oldukları halde vuku' bulan melafat 20 dakika imtidad etmiştir.

Geçenleri Hindistan'da bir mutad-ı mali bir konferans teşkil ederek Hindistan'ın idare-yi hazıra ve istiklal-i hakkında hayli müzakereler cereyan ve birçok mütalaalar irad olunduktan sonra cemiyet tarafından Hindistan ahalisinin İngiltere'nin sadık tebaasından bulundukları ancak hayiz olmaları hasıl gelen hukuk ve imtiyazattan mahrum bırakıldıkları dermiyan edildikten fi-mabed Hindistan'a imtiyaz ifasıyla bir mecis-i mavi tesib-i gusatına müsaade olunması ve lazım gelen mahallerde Hindistan hükümeti tarafından vekiller bulundurulması ve İngiltere asakir-i meğmurinine vecibe ve nüfuz olunan meratip ve mesendan Hintlilere dahi Nemsiyle hususuna karar verilmiş olduğuna (Times) gazetesi neşr etmiştir. Karar-ı mezkur Times gazetesinin mutasında anlatıldığına göre İngiltere'ce süitesir hasıl etmiş ve böyle bir teklifin kabulü İngiltere'nin Hindistan İmparatorluğunu rahnedar olması değil bütün bütün mahvına iltizam edeceğinden ve sima-ı Hinditanın ahalisi din ve iitkad cihetiyle 2-3 muhtelif sınıfa munkısım bulunduğundan irade-i hükümeti Hintlilere terk ve tevdi etmek mümkün olmayacağını sert ve ilan eylemiştir.

Ecmalımızda beyan eylediğimiz vecihle İngiltere'nin hukuk-ı ikbali sevlmeye ve hali istikbali mail-i inhita olmaya yüz tutmuştur.

Müahede-yi Sulhiyeden Mab'at

Üçüncü madde Teselyanın amr-ı tahliyesine-ı mukaddemete sulhuyenin altıncı maddesinde mevzu'-ı şeriat vechiyle ibtidar olunacaktır. Emr-i tahliye-i mukaddemat-ı sulhiyenin ikinci maddesinin son iki fıkrasında musrîh-ı şeraatin ifa için akit edilecek istikrazın zaman-ı neşri madde-i mezkurede musrîh suret tesviye-yi maliye ahkam mucibince muhtelif komisyon tarafından tayin edildiği günden itibaren bir ay müddet zarfında icra kılınacaktır.

Tahliye olunacak mahallelerin suret-i tahliyesiyle memurinin Yunaniye teslimi düvel-i muazzama delegelerinin inzıamı muaviniyetiyle alakadar olan tarafın değerleri cenabında tayin kılınacaktır.

4. Madde esra-yı harbiye işbu muahade namenin tasdikine mütaakkib her iki taraftan iade edilecektir.

5. Madde ilan-ı harpten evvel ve sonra zuhur eden vukuatta muthil olan kafe-i itihaz hakkında her iki taraftan kemalen ve tamamen bir avf-ı umumi ilan edilmiştir.

6. Madde iki hükümetten her birinin nazar-ı kanunda hal ve mevki muntazam olan tebaası diğerinin arzusu üzerinde kemafie'l sabık serbestçe ikamet ve devr seyahat edilebilecektir. Tarafien akitinin her biri diğer taraf tebaasından mevdatı cezyide kanun düşar-ı mahkumiyet olmuş veyahut sevkik ahvallerden ve hukuk-ı umumiyye müteaalik irtikab eyledikleri cerh etmekten dolayı haklarında tart ve tebdid kararı laihk olmuş bulunanları kendi memleketine kabul etmemek salahiyetini muhafaza eder. Keyfiyet evvelve tarafeyn sefaretlerine ihbar edilecektir.

7. Made Teselya'nın sükunesiyle ahali asliyesinden olup 24 Mayıs sene 1881 tarihli mukalevenin 13. Maddesi mucibince tabiiyet-i Yunaniyeye ihtisab etmiş veya etmemiş olan müselmanlar memalik-i şahaneye muhaberatta ve orada ikametgahlarını tayinde serbest olacaklardır. Tabiyeti Yunani-i İktisab etmiş olanlar mahade-i hazırta tasdiknamelerinin mübadelesi tarihinden itibaren 3 sene müddet zarfında evvelce memuriyen-i iadeye ihta olunacak bir beyanname mucibince tabiyet-i Osmaniyyeye kabul ve ihtiyar ederek salahiyetine haiz olunacaklardır.

Muhacirin-i merkumenin cümlesi meralzekür mukaveliyyeye tevfikeyn Yunanistan'da kain emlaklarından tamamiyle ve bila mani istifade ve bunları idarede devam eyleyeceklerdir. Hududun yeniden teshih-i münasebetiyle Devlet-i Aliye-ye iade kılınan mahallelerin sükuniyesinden ve ahali asliyesinden olanlar veyahut elyevm mahalle-i mezkurede makayyim bulunanlar mütakabilen favait bahş olunmuştur.

Devlet-i Aliye-ye kılınan mahallelerin işbu sekne veya ahaliye-yi asliyesinde ve mahalleyi mezkurede kain mesubat veya levahı vekillerinden Teselya'da emlak-i bulunanlar bunları kefiyet sabık zer' ve idare etmek ve iltizama vermek üzere hududu geçmekte serbest olacakları ve bundan dolayı kendilerine bir gün mani ika' edilmeyecektir. Gerek Teselya'nın sakne ve ahaliye-yi asliyesinde ve gerek mahalle-i mezkuredeki mesusat veya rahi vekillerinden Devlet-i Aliye'den iade olunan arazide emlak-ı bulunanlara aynı fevait bahş edilecektir.

**Sahib-i imtiyaz ve Müdür
Küffü-zade Mustafa Asıf**

KIBRIS

Adet 279

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olnup olunmamasından gazette mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştır

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

17 KANUN-İ SANİ EFRENCİ SENE 1898 5 KANUN-İ SANİ RUMİ SENE 1313

AHVAL-İ ALEM

Şuevan siyase-yi hazıreden en ziyade şayan-ı ehemmiyet olan şeyler aksa-yı şark ve Asya-yı vusti yani çin ile Hhindistanın hasıl eylediği eşkal olup iş bu iki mesele o derece ve sait ve ehemmiyet peyda ediyor ki harp ihtimalatına geniş meydan vermekte yani her iki cihetin afak-ı siyasesinde meşhut olan mazlum sehab-ı parelerinde bir gün saika-yı cedalin sukutuna sebep olmaları istidadını irai eylemektedir.

Geçen nüshamızda beyan eylediğimiz vücuhla avrupa devletleri Çin elmekasının taksimine karar vermiş ve her birileri inhap ettikleri zat etmeye mübaşerat eylemişlerdir.

Lakin İngiltere hükümetinin bu yolda yayn kaldığı görülüyor. Bazı gazetelerin beyanatlarına göre Çin'in keyf seysah taksimine revî rıza göstermeyeceği ve bu husus İngiltere münafığı üzerine hareket eden Rusyanın kolayca nail-i emel olmasını çekemeyeceği cihetle İngiltere hem menafi-yi umumiyesini ve muhafazası hemde tevsi hudut için vaki olan fırsatı fevk etmemek meslek ve gayretinde bulunan Rusya'nın tecavüzatına bir set-i hilület güşidesi için teşbisat-ı luzımaye ibtiden eylediği anlaşılıyorsa da erbab-ı maktumat taraftarıyla keşf olunamıyor. Yalnız bazı muhabirlerin efkarına göre Amerika bu babta İngiltere'ye muavenet ve Japonya dahi İngiltere ile müttefikten hareket edeceği taktir ettiği istiklal olunuyor. Umuru siyasiye-ye vakıf olan bazı ricul tarafından dahi (İngiltere aksa-yı şarkda Rusya ile bir olan diğer devletlerin icraatlarına müdahale edecek sekde vermeye kıyam edecek ise Rusya'ya derhal Hindistan'a doğru tecavüz kıyan edeceği şüphesizdir) diyorlar.

Malum olduğu üzere Rusya devleti Kırgız çöllerine doğru tecavüze başladığı vakit İngiltere matbuatı Hindistan tehdit ediliyor iddasıyla kıyametler kopmaya luzum görmüş idi. Rusya hükümeti Kırgız cedlerini zat edtmekten maksadının kendi hududunun aşiretlerin tecavüzatından vekabe etmek arzusunda olduğunu iddasıyla İngiltereyi teskin edip çöllerini elde etmişti. Bir müddet sonra birer behata ile Taşkent ile Semerkant

beldelerini zapt edip gene kabarmış olan İngiltere efkar-ı umumiyesine adi bahanelerle teskin eylediğini müteakıp Cenova'yı Londra kabinesini şikayet ve tehdidatına bakmaksızın himayesi altına almış idi.

Rusya daha ileri vararak Tige kıtasını ve hatta Hindistan anahtarlarından mabut olan(Meru) şehrini dahi zat eylemiştir. Buna karşı Hindistan'ı taht-ı himayeye aldık iddası ile İngilizler ihtimaline Rrusya'nın hareketiyle bu defa Afganistan'ın dahi aleyhinde olduğunu görsünler. Velasıl herhangi nokta-i nazardan bulunursa bakılsın hep İngiltere ile Rusya yanında azim bir muharebenin zuhur edeceğine hüküm olunur.

Böyle bir muharebe vukunda galip ile malubu tayin etmek tabii muhal olup iddia edilecek birşey var ise o da İngiltere hükümetinin vakar-ı meskurede temin-i galebe için ithas olunacak en son tedbir-i muaveradan birini galyan diriğ eylemesi maddesidir.

Diriğ edilen iş bu tedbir-i müessir ise İngiltere'nin makam-ı hilafet-i kebiranın tevce ve muavenetini tecdit, temin ve taviye için elinden geldiği kadar gayret edeceği yerde bütün bütün ezalesine medsul hedef kesilmekte bulunmasından ibarettir ki bu gün iktar-ı cihanda düçar olduğu sadametten sırf nazar-ı Hindistan'da olan hülenferma olan itişaşattan mütevellit gaile-yi mütişe bu tedbire adım-ı riayetin sayesi olsa gerektir.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Meserya nahiyesine tabi Lefkonuk polis merkezinde bulunan çavuş Şevki Efendi haiz olduğu sadukat ve dirayeti ve ifa-yı vezaifi hususunda ibzal edildiği gayret ve ehemmiyet ile o havaleyi kemal-ı sükunet ve huzur-ı rahat içinde bırakmış velhak umum ahaliyi kendine müntedar eylemiş olduğu bir sırada becaişliği habere alınmış olduğu mebni muhatıran ve hali-yi kurna mumie'l-yehin ibkasını cenap kumandanlarından talep ve istifa eylemiş oldukları muhabirimiz tarafından suret-i hususiyede idarehanemize eşar ve inba kılınmıştır. Lefkonuk ve mulhakatı kırra-yi ehemmiyet itibariyle savir polis merkezlerine ricahaneti derkar ve böyle bir mevkiye Şevki Çavuş gibi koyar ve muktedir bir mesnetli vücudu elzam olduundan ahalinin o babda vuku bulan müracaatının tervic-i isafi tesis ve takrir etmiş bulunan asayiş ve rahatın temin-i devamına kafil ocağı emri gayr münkerittir.

Meserya kazasında zuhur eden çiçek hastalığının tevsi ve devamını men etmek hususunda Lefkonuk nahiyesi müdürü İncili Efendi'nin idzal eylediği gayret ve hitmeti muhabirimiz tarafından fevkalade setayişle tevsif olunmuştur ki şayan-ı takdir olmasına metni gazetemizle dahil-i neşri vazife-yi mefhureden addederiz.

Vefat

Omorfo çiftliği Nazırı Refaatlı Hacı Efendi mahdumu Muhammed Bahattin Efendi düçar olduğu zat el raih hastalığından zehayap olmayarak şehr-i cari-yi arabinin yirminci Cuma akşamı güneşten evvel teknil-i madude-yi infaz hayat eylemiştir.

(Rahmet Allah-ı Aleyh)

Merhum daha yirmibeş sene vasıl olmuş bir delikanlı olup dünyasına doymamış

Biçare tutulduğu illet-i saika-yı şiddetiyle birkaç gün zarfında irtihal etmiş olduğundan kendisini sevenler değil bilenler dahi bu suretle irtihaline eşk-i resy tesiri olmuştur. Cenab-ı Hak aile-yi cemilesine ecir cezil ihsan buyursun.

(İzhar-ı Hak)

Zamanın 289 numaralı ve beş kanun-ı evvel 313 tarihli nüshasında Kıbrıslı Akif imzalı hakkında hemşerilerimizden bulunan ve makalenin münlericeatından fevkalade müteesir olan kariin keramımızdan biri tarafından bu kerh bir hakikat meydana çıkarılmıştır. İşte o hakikat bundan ibarettir.

Makale-yi meskure Tuzla İskelesi ahalisinden birisini minel ehvan cari olan muharebat-ı hususiden olup bir sureti takriben onaltı sene mukaddem imza sahibi Akif Efendinin pederi Şermi Efendi tarafından istinsah edilmiş ve sahip-i imza dahi hususi olarak ahiri tarafından yazılmış varisen kendisine kalmış olan o makalenin mündericatını takdim ve tehir ve bazı yerlerini değiştirerek kendi kerihısından sudur etmiş gibi imza nihayetinde zaman gazetesiyle neşr edilmiştir.

Bir takım güvelerin dendan-ı teslitine ugramış ve rengi saramış kağıtların menzuer-yi maruzası on altı sene evvel yazılmış bir eser olduğunu isbat etmekte bulunmuştur.

Hatta akbabamız güzellemelerine takarak kemal-i dikkatle nazar-ı tetkikinden geçirmiş olduğu cihetle bu babda cevabı iyice düşünmeye merdan olan ve tevsî fikrine başlıca yardım eden afyonumu her vakitten fazka yuvarlamaya mecbur olmuştur. Biz yalnız aldığımız mevsuk habere istinaden hakikatten başka bir şey demiyeceğiz.

MU HABERAT

Kıbrıs ceridesi sahib-i imtiyazlığı cenab-ı aliyesine zümre-yi abonattan mümtihaz bulunduğum Kıbrıs ceride-yi dilaraları hafta-yı behfuta meydan-ı intışarda ari-yi endam ettikçe bilcümle ehl-i basireti dilşad ediyor. Uyan Kıbrıs uyan ne gösteriyor bakalım meret ferlik. Zira bu sırada ceziremizde münteşir ceridelerin küffesinden Kıbrıs ceride-yi dilarasından istifadeli ve heyeti de yek fikir olarak minel kadim takib ve tevsil etmekte oldukları meselelerini menafı vatan mokta-yı mehmasına biltalak tedvire muktedir bulundukları izhar-ı yerle mukavemete muhaletten olguguna umumiyetle efkar-ı ahali saplanıp gidiyor. Allah için şayan-ı habur değil mi? Ne demek! Hele mutad-ı kadimemizden bir derece daha ziyade ahali- yi İslamiyenin hükümet memuriyetlerinde istihdamı zemininde makaleler ceziremiz menafıınca mutalaalar ve Arabi Farisi elfazla ceridede münderic kelamat-ı ecnebiyenin türkçeleri ulum ve funun-ı mezkûreye layıkıyla aşına bulunmayanlara hadimeten tercüme olunmak gibi ilavelerle lütfen rica olunursa umumen menzuru olan cihetlerde nazar-ı dikkat ve hamiyete alınmış demek olduğundan ceziremiz bir derece daha nail tevce olacağından fikri kavisindeyim. Efendimiz ve hususıyla bazı esbab-ı hafiyeye mebni Mağosa kazasının seramadını ile efendilerinin ceridemiz hakkında vaktiyle saldıkları efkar vehleten hüsn-i temayla münakis olduğundan işbu makale-yi bendeganemin meydan-ı alaniyette ifasına ve sattını abone müddetimin nihaye tarihi ve nihayet bulduğu tecdidini hamiyet-i İslamiyenize müntazır olduğumun esrarıyla her halde hatem-i efkar eylerim efendim

Fi kanun-i sani sene 98

Kıbrıs ceziresi abonatından (Muhammet Naci)

KIBRIS

Ceziremizin teveccüh ve ragbet-i umumiye mazhariyetinden dolayı teşşekkür etmek bize ait olduğu gibi ifasında kusur edilmediği ve irsa-yı beyan ve taraf-ı kerimanelerinden dahi hakk-ı acizanemizde şu vecihle ibraz olunan iltifat-ı teşvikarenelerine başkaca arz-ı teşekkürler ederiz. Hüminat-ı maarifperveranelerinin mütemnadır.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Yunan vapurlarının memalik-i mahruse-yi şahaneye getirilecekleri eşya ve imtiada yüzde on altı gümrük alınması taht-ı karara alınarak bilcümle nezaretlere ihbar kifayet edilmiştir.

(Girit)

girit meselesini mesküretiyle işgal etmekte olan düvel-i muazzama süferasını bu hafta zarfında adada en evvel itihazı lazım gelen tedabir müsalmat perveraneye dair bir karar-ı inhaz eylemeleri ümit olunmaktadır.

Yunan konsoloslarının memalik-i şahaneye avdetleri hakkında halen bir karar verilemediği evrak-ı havadisın cümle-yı mündericatındandır.

Geçen nisan ruminin başında Preveze körfezinin başında bulunup Psmanlı ishikamından atılan gülleleriyle rehnedar olduğu halde denizin altı üstünden daha ziyade takdir edilerek kar-ı deryaya inmiş olan pan elinin tam Yunan kavmiyesini (Makedonya) vapurunun ihracvı için hükümet-i saniye cenabında müsade edildiği işitilmiştir.

Muahede-yi Sulhuye-yi Kitiye

Mabet

Sekizinci made mukaddemat-ı sulhiyenin dördüncü maddesi ahkamınca icraen hükümet-i Yunaniye kuvve-yi Yunaniye tarafından ika olunan hasarettten dolayı efrad-ı ahaliye tazminat olmak üzere devlet-i aliye yüz bin Osmanlı lirası tediye edecektir.

Meblag-ı mezbur tazmina-ı harbiye ile aynı zamanda tediye kılınacaktır.

Dokuzucu madde tebaa-yı Yunaniyenin kable'l- muharibe düvel-i saire tebaası mesellü müstefit oldukları muafiyet ve imtiyazaten kaidesine dokunulmaksızın komsolosluk maafiyetince suistimal vukuunca mahal bırakmamak ve lazıma-yı adaketin hüsn-i ceryanına hail olan ahvalı men etmek ve ita olunan ilamatın icrasını temin ve iflas işleri dahil olmak üzere yunanlılarla olan itilafatında tebea-yı Osmaniye ve ecnebiyenin menafıını muhafaza eylemek maksadıyla devlet-i aliye ile Yunan hükümeti beyninde sur tesviye-i mahsusa akit olunacaktır.

Nukaddimet-ı sulhiyenin beşimci maddesinin (saniyen) işaretli fırkasında musarrukuk mukavalenamenin akitiyle mevaki icraya vezine değin Yunanistan'daki devlet-i aliye şuhbenderleri ve memalik-i iahanedeki Yunan konsolosları idareye müteallik vazifelerini muharebeden evvelki aynı esaslar üzre ifa eyleyeceklerdir. Tebai-yi

Osmaniye ile Yunan tebaası beynindeki nesalih-i adliye gelince ilan-ı harbten mukaddim muhakeme havale edilmiş bulunan mesalih-i adliye hakkında memalik-i şahanede muharebeden evvel muzie'l- ceza olan usule tevfikân muamelede devam olunacak ve ilan-ı harbden sonra zuhur eden mesalih hakkında ise devlet-i aliye ile Sırp hükümeti beyninde münakit fi 26 Şubat 9 mart sene 96 tarihli mukavele name esasına müstenadan ve Avrupa hukuk devliyesi kuvaidine tevfikân muamele edilecektir.

Onuncu madde fi 24 Mayıs sene 1881 tarihli mukavele namenin ahkam ve şereati işbu mukavelename ile tadil edilmiş bulunan ahkam ve şeraşt müstesna olmak üzere ibka edilmiştir. Bab-ı Ali mezkûr mukavelename ahkâmında münbais mesailin tesviyesi hakkındaki teklifatına mukavelename-yi mezkûre imza eden devletlere tebliğ ve havale etmek hakkını muhafaza buyurur. Devlet-i meşare'l yehanın kararını hükümet-i Yunaniye tarafından kabul edilmek lazım gelir.

Mabedi var

HAVADİS-İ HABERHANİYE

Afganistan'ın külide mevcut silah fabrikaları mühendisi "mistur Paya"nın kelilden çıkarak Hindistan' gelmek niyetinde bulunduğu şeyi almış ise de bu haberin asıl ve esası yokturi zira merhum Afgan hükümetinde bu hususta müsaide istida etmiş ise de amel hazretleri tarafından şimdiye kadar ruhsat verilmemiştir.

İngilizler'in serhat üzerindeki ıslaha ve cebhane depolarından pek çok eşya serkat edildiği şabi olması üzerine bir hayli memurlar taht-ı tevkife alınmıştır. Bu depo memurları eşya-yı mezkûreyi depolardan serkatle tacirlere ferahat etmekte onlar da kabulle satmakta imişler.

Bir çok memurlar bu tehmitle tutulmuş hatta büyük bir memur eşya-yı mezkûreden bir mukadderatına ferahat ederken ele geçmiştir.

Hindistan ahval-i harbiyesine dair vürud eden haberler badi-yi esef oluyor. Hayber geçidinde bir takım harabat-ı askeriye icra eden Genaral-ı Hamayunnun baş kumandan Genarel Lokharin'e gönderdiği muhaberât mahaline vasil olmamıştır.

O halde Genaral-ı Humayunun vesait-i ihtilatiyesi kısmen kesilmiş demektir.

Oxford şehir alayı badeten basılmış ve üç zabıt mecruh on kişi telef olmuştur.

Kalküte'den işar olunduğuna göre baş kumandan General Levkuharet üç ay mezuniyete İngiltere'ye davet edecek ve yerine Genarel Sör Halmir tayin olunacaktır.

Ruevil bendi cephanes deposu memurlarından ikisi, İngiliz cephanesinden bir çokları serkatla Afganilere satmıştır.

Çin meselesinde Almanya ile Rusya'nın müttefike'l- raiy oldukları ve bu hususta adeta Çin memaligini istedikleri gibi istimal ve tesrif için iki ecderhaya karşı bir muteriz çıkamıyacağı İmparator Nevyum hazretlerinin ibrat eyleyip gazetelerde mutalaa olunan nutukta müsteban nutkundan olmakta bulunmuştur.

Yunan

Müselha akit olununca Yunanlılar istinak ve müessir bir menziaya koyuluyorlar. Son muharebelerin hesabını tesviye ile iştilal ediyorlar. Bir taraftan parlamento komisyonu Atina aterya azası bir yandan Diliyani mürevvec-i efkarı Berviba gazetesinde beriden general Makaryos sair gazetelerde bütün memurin-i mülkiye ve askeriye harb hakkında neyi biliyorlarsa veyahut neyi biliyor zan ediyorlarsa küffesini matbuat ile ilan

ve işaa ediyorlar. Atina'da el-halet heza olup bütün şeyler hakikaten müessir bir manzara teşkil ediyor. Her cihetten bazı evraka istinaden edilen isnadat büyük rezaletleri meydan-ı felinite çıkarıyor.

Evvel emirde Atinki Etriya'nın icra ettiği tesir meşum tetkik edilmek isteniyordu. Fakat bu tetkiki neticesinde en evvel Diliyani'nın heyetini ihlal edildi. her cihetten kemal-i şeditten dıçar tariz oluyor. bilhusus ibtid-yı buhrandan biri mumie'l-yeh hısımları olan evrak-ı havadis artık tahkir ve tezyif için tabir bulmaktan aciz kalıyorlar. Eski kabineyi terzil için ne söyleyeceklerini bilemiyorlar veyahut şaşırıyorlar.

Afro Polis gazetesi ki harbden evvel ağzında çıkan kulağı duymaz derecede Yunan'ı iazam ediyordu şimdi (ayağına kale bentlere mahsus zincir takılacak eylemek mahkum-ı diliyanıdır) diyor.

Ehemmiyet-i siyasiyesi hasbıyla Ralli kabinesinde hariciye nazırı bulunan Sekulidi hakkındaki ifşaatı şudur ki mumie'l-yeh Girit mübahizatının en şidetli zamanında Girit rüsa-yı azatına ve eşkiyaya tevzi edilmek üzere heyecan-amiz ve müşvikanı iki tahrirat göndermiştir. Bunlar da asat-ı merhumeye hareket-i şifavetkeranelerinde sebat ve ısrarı teskiye eyliyordu. (Afmeyris) gazetesi Giritliler'i teskin-i izahata çalıştığı için İskulidis'i fevkaalede takbi ediyor.

Kıbrıs

Diliyani'nin Girit sematını hareket ve ifal şifavetkeranelerinde devamları hakkında yazdığı mektupların aslı olduğu yine kendi gazetelerinin neşriyat-ı vakasından anlaşılacakla Akro Polis gazetesinin reva gördüğü mahkumiyete hiç şüphe yoktur ki bütün Yunanlılar da iştirak etmişlerdir. Çünkü Osmanlı – yunan harbinin vücuda gelmesine başlıca sebep Girit vukuatı ve eşkiya arasında görülen Yunan palikaryaları olduğuna kimsenin şüphesi yoktur.

Yunan'ın ise Osmanlılarla harb etmeye iktidarı olmadığını yalnız kendisi değil bütün Avrupa tasdik etmekte iken Diliyani'nin bu harbi intac edecek hareketler ihtiyarının sebebi inceden ince tekik edilecek olursa mahdumatından artık bizar olduğu Yuna kraliyetinin Osmanlı vasıtasıyla namını ortadan kaldırmak fikrinden ibaret olduğu tayin ederki ve vücudundaki kemikleri, damarlarındaki kanları nan ve nimetiyle vücuda gelmiş ve sayesinde keml-i istirahatle yaşamakta bulunduğu koca bir krallığı mahve çalışmaktan ibaret olan şu maksadını takbih velevm ve teşni etmeyecek bir Yunanlı bulunmayacağı zan-ı kavisindeyiz.

Binaenaleyh her ne husus için olursa olsun Diliyan'ı tarafına iltizam eden fırkanın kendi vatanlarının veyahut kendi tabirlerince valideleri olan Yunanistan'ı muhip ve muhafazası sayılamayacaklarına hüküm etmek elde değildir.

Akro Polis gazetesi doğru söylemeyi her ne kadar ihtiyat etmemiş ve kaleminden yanlışlıkla gerçek sadur olur kımından bulunduğu şimdiye kadar ketet ile tecrübe olunmuş yadigarlardan ise de Diliyanın hareket-i gayr-ı merziyesine karşı kullandığı lisana ve verdiği hüküm-ü hakikiye mukabele bir söz söylemeye kimsenin hakkı olamayacağını bedihi ve dugar bulunmaktadır. Elhasıl Diliyani hakkında Akro polis in iata eyleyeceği hükme her Yunanlı'nın iştirak eyleyeceği muhakkak bir gerçektir.

Japona'nın az bir müddet zarfında gerek kuvve-yi beriye ve bahriyece ve gerek funun ve maarif cihetince ne kadar terakki ettiği ve bu yolda attığı hatveleri günden güne kısa görerek tevsiye çalıştığı Avrupa'nın bile inzar-ı dikkat ve hayretinden kurtulamıyor! Çin'i yere yıkıncaya kadar askerlik ve gemicilik ne olduğunu takdirde aciz kalan Japonya

Çin muharebesinden sonra bunların meziyet ve muhsenatını son derecede anlamış ve bu cihetin terakkisi munafi-yı devliye ve milliyesi nokta-yı nazarından ne kadar celib-i ehemmiyet ve dikkat olduğuna da gereği gibi vakıf olmuş ve sinin fireden beri maşukasını rakibinden kıskanan aşık dil-i merdolar gibi bulunduğu yerden bir hutve ileri gitmeye hufk etmekte iken bu gün kemal-i iştiha ile ilerleyerek ve terkiyat vekamesiyle memalimi inkişat bir dehan bırakmakta bulunmuştur ki el hak şayan-ı takdir ve tahsindir.

Diğer bir telgırafta bu devlatin ve kelimanın istiha eylediğini ve bu istifa ise Japonya donanmasına (Nagazaki) de tevkifini mucib olduğunu beyan ediyor. Bunun sebebi ne olduğu anlaşılamamıştır.

İngiltere devleti namına olarak Hindistan hidivliği tarafından Afganistan bir sefaret heyeti götürüleceği gazetelerce muhkidir. Heyet-i mumie'l-yehin miyanında Hint İslamzadegahından bazı zevat dahi bulunacağı gini bunların bir çark-ı zi- kıymet hüdaya-yı hamil bulundukları halde yakında Kabil'e mütücehen Hint'ten herkes edecekleri dahi muharrir bulunmuştur.

Hindistan igtışaşı münasebetiyle İngiliz askerleri tarafından memleketleri tahrib ve ihrak edilmiş olan bazı eşair rusası hazretlerine şikayetler vuku bulmuş ve şikayat-ı mezküre üzerine bunların ahval-ı esef ictimalleri emir meşare'l- yeh tarafından İngiltere hükümetine tefsilen bildirilmiştir.

(Hint)

İngiltere hükümetinin icra ettiği seferde bir iş göremediği mihayet-i tahakkuk etti. İngiliz askeleri bu kadar fedakarlıktan bu kadar kan döktükten sonra nihayet işi olduğu gibi bırakmış ve Vavera vadisine doğru ricaate mecbur olmuştur.

Mamafi gelecek ilk baharda muharebeye tekrar devam edilecektir. Hatta londura da maliye nazırı icra edilecek sefer için yüz elli milyon kadar bii para taleb eylemiştir. Tahsisat-ı mezkürenin kabul edilip edilmeyeceği şüphelidir.

Hindistan muharebesinin bedayetinden itibaren İngilizler'den 1300 kişi mecruh 433 kişi telef olduğu tahkik edilmiştir.

Zabıtan 36 kişi telef olmuş ve 81 kişi de mecruh düşmüştür.

Tirah seferinin suret-i icrasını (Peyutur) gazetesi müahaze ederek diyo ki (zabitan bu seferde kendilerinden beklenen ve daha doğrusu kattiyen ümit olunan hidmetleri ifa etmeye muktedir olmadıklarını ispat eylemişlerdir.

İşe yaramadıkları efar-ı sabıkalarıyla sabit olan zabıyan çıkarmak suretiyle erkan-ı harb heyeti ziyadesiyle tekallil olunabilir. Layıkı vucuhla hareket-i askeriye icrasına nadiren tesadüf edilmiş ve sevk elciş nokta-yı nazarınca pek çok hatalar görölmüştür. Esna-yı ricaatte vukua gelen muharebatta ekseriya bir kaç yüz kişi bir suret-i nevmidanede canın etmeye mecbur olmuş oldukları halde bir kaç mil mesafede bulunan bir kaç bin asker-i ihtiyar italat eylemişlerdir.

Afridilerin ihraz-ı muvafakiyet etmiş olmaları İngilizler'in hat-ı riceatlarını temin etmeyi pek az düşünmü olmalarından ileri gemiştir. Şimdi bir ikinci sefer icrasına ibtidar olunacak. Bu seferin müntec-i muvafakiyet olması arzu edilirse harekat-ı askeriye'nin kafe-yi tefriatı suret-i maharanede mevki-yi icraya vuzu olunmalıdır.)

Burneunun şimal şarkısında kain olup 1746 senesinde Burneu hakimi tafafından İngiltere'ye terk olunan (Lanon) ceziresi kurbunda İngilizlere karşı hareket etmekte bulunan reis-i isat (Salih) nam kimsenin bulunduğu istihkama İngiliz askerleri hücum etmişler ise de bir zabitle yedi nefer telef olup ricaat eylemiştir.

**Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa Asıf**

KIBRIS

Adet 280

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziyesinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gaze-te mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

24 KANUN-İ SANİ EFRENCİ SENE 1898 12 KANUN-I SANİ RUMİ SENE 1313

(Şehr-i Ramazan Gufran-ı Resan)

Elhamdülillah teali bu sene dahi bu günden bedai ile mahv siyam-ı mafiret encama dahil ve bu şehr-i mübarekte mevud olan merhamet ve iltaf-ı hazret bizden bi zevale nail olmuş bulunuyoruz. Rehber-i necat ve selametimiz olan Kur'an-ı Azmimüş-şanın ibtida-yı şeref nüzulileden minandellah kaderi ala buyrulan bu şehr-i şerif miyaminne'l-yefk bütün din kardeşlerimizle beraber din-i mebyinizin hamisi bulunan halife-yi diyanet penah ve padişah adalet-i iktina efendimiz hazretlerinin hak-ı hilafetpenahlarında mütyemin ve mesut olması ve nice imsal-i umum-ı ahval dinimizin bu şehr-i mübarek hürmetine ihsan-ı ahval ve saadet-i ikbal ile mesrure'l bal buyurulması idiyeyi hayriyesini biltezkarisal kabulgah cenab-ı mütehal edildi.

AHVAL-İ ALEM

Avrupa'nın her tarafında ahval-i siyasiye-yi cariyeye hakkında kutlu sedalarla bir çok efkar mahufe neşr ve ilan edilmektedir.

Evrupa'ya arz olan hastalık esasen harp ve cidal muhatırasından mütevellit bulunduğu cihetle umumun rahat ve emniyetini ve minselib ve bu suretle açılan yara kabil-i tedavi olamayacak bir hale mukaleb olmaktadır.

Devlet-i aliye-yi osamaniyeden maida Avrupa düvel-i muazzaması yek dieri aleyhinde olarak ahirin hukuk ve münazına ser-keşane tecavüzlerde bulundukça ortada muhatara derdi dehşet-nüma-yı istikrar olarak erbab-ı emuri telaş ve heycana düşer etmiş bulunuyor.

Avrupa devletleri arzın her kıtasında peyda-yı müstemlikat arzısıyla ihtiyar ve ithaz eyledikleri teşbisat ve hareket ve muharen Çin'in kesb ettiği hal ile Afrika umurundan dolayı İngiltere ile Fransa'nın ve Hindistan için Rusya ile İngiltere arasındaki gerginlik İngiltere'nin Hindiyede itişaat-ı ahiresi ve bunlardan maide düvel-i meşare'l yehin hemen cümlesine istila eden tezebzüb dahili, Avrupa ezhan-ı umumiyesini gayet ilgaya tahdiş ile muahedat-ı mecmuaları hukuk-ı düvel-i sayfaları içine saklanmaktan ziyade süngü arkasına gizlenmek lüzumunu ihtar ve benaberin silah-ı istiğmaliyle harb-ı vecidalin vukuuna icbar ediyor.

Vaka bir taraftan tedarikat-ı fevkalade-yi harbiye her tarafca keremi tam ile icra edilmekte olduğu halde diğer taraftan harbin vukuğuna meydan verilmemek çareleri de düşünülüyorsa da hayf ki bu günkü günde Avrupa devletlerinin büyük küçük cümlesi hem dahilen azim bir tezebzüb içinde ve hem haricen bir politikanın taht-ı teesüründe veyahut yalnızca ya dahilen veya haricen mesur bir adm-i intizamın zebunu kalmış bir raddede bulunuyor.

Rusya devleti Fransa ile akd-ı ittifak ile bunu terviç-i imaline nedar külli ithaz ederek bir taraftan Çin'de, Kore'de birleşmekte diğer taraftan Hindistan'ı işgal etmek maksadıyla tedarükatın etmemine çalışmaktadır.

Fransa devleti bir taraftan Almanya gibi bir refik-i muhasim ile idare-yi umur etmekle (Alsas-loren) eyaletinin istirdat ve daha doğrusu ihas-ı intikam fikir ve hevesi ile meşgul bulunduğu bir zamanda diğer taraftan bela-yı neyle sefer açarak İngiltere ile müsademeye meydan açıyor.

Almanya fevkalade bir suretle tevsi-i ticaret tezyidi servet ve temin şevket için çalışıyor ve her teşebbüsünde muaffakiyet kazanıyor.

Avusturya devleti Rusya'nın amal-ı harisinase kurban gitmemek için bulunduğu noktayı muhafazaya takviyet vermek ile ikfa eyliyorsada yeniden baş gösteren dahili şuruşlar hükümetini sarsıp idareyi çığrından çıkarıyor.

İtalya, Çin'den aldığı ders-i ibretten mütyikas olarak küffeyi meşagil ve tedabirini umuru dahiliyesine masrur etmeye karar vermiş ancak düçar olduğu malubiyetin tesiri ile iflasa yüz tutmuş maliyesinin taht-ı tazyikinden halas olamıyor. Sair küçük hükümetler dahil gaile ve felaketten azade olamıyorlar. Ezcümle Yunanistan'ın yaramazlığı üzerine Osmanlılar tarafından düçar olduğu hezimet kendisini asırlarca aklını başına, idaresini yoluna koymaya muktadir olamayacak bir hale koymuştur.

İspanya güya Küba Filipin isyanı saikasıyla kendisinin şaşırılmış bir hale geldi.

Elhasıl cihan bir ateş-i heyecan içinde dehşet feşan bir numune-yi nizan haleti almış olduğu halde medeniyet iddialarıyla sulh ve musalmaat sedaları o cihanın her köşesinde tanyin-endaz olmakta bulunuyor.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Zaman gazetesinin 679'inci nushasında derc olunan ettiği Akif beyin makalatına karşı tefrikamız tarafından intrazname yazıldığı 390'ıncı nushasında beyan ederek "ya gayrı olan elnur" diyor. Bu darb-ı meselin hakikati agzına pek güzel yakışmış olmalı ki bittensib bize atf eyliyor. Zamanın bize olan garzı kabardıkca gözlerine bir zulmet-i istiab ediyor da ne yazdığını görüyor ne de zaten mahrum olduğu kıraata muktedir oluyor. Hatta yazdırdığı cümlelerden anlaşılıyor ki saika-yı garzla malik olduğu seles-i aklın mütebakisinide kaybediyor.

Biz Akif Bey'in makalesine itiraz ettik de ne dedik. Acaba sahip-i zaman o itirazımızı bize irai edebiliyor mu. Makale sahibi başka iş zamanın da ve imzasıyla eserinin neşr olunduğunu görmüş ispat için makalenin nüsvettesini göndermiş, ilanını da rica etmiş. Bizde ilan ettik. Bu yufla mıdır? Lakin ne çareki zaman sahi ne dediğini bilmiyor. Buna taacüb etmeyiz zira her mazur dediğini bilmemekten dolayı müstesnadır.

Ramazan-ı şerif cenab-ı Hakkın ve bahsız bu illet naciye-yi Ahmediyeye bir lütf azimetidir ki bu lütf celilin azametini biz Müslümanlar taktir ettiğimiz halde bu fırsatı ganimet bilemıyoruz.

Bu mah celile'l- kaderin eyyam-ı mukaddesesini saim bulunduğumuz leyl-i mübarekesini kemal-i istirahat bal ile uykuda geçirerek otuz geceyi uhrevi bir güne istifade etmeksizin emrar ettiriyoruz. Hakkuki bu ihsan-ı ilahiyeyi bu suretle telakki etmeliğimiz lazım gelmez. Gündüzleri saim olduğumuz gibi geceleri de ali kadere'l- istitaa ibadetle iştigal etmeliyiz.

En ziyade dikkat edilecek bir şey vardır ki o da her vakitten ziyade bu şehir-i mubareke hükümünü şiddetle icra etmekte bulunur buna hiç kimse ehemmiyet vermediği gibi dikkat de etmiyor.

Mesela ramazan şerifte her kes kazandığı rahmetle yemek için işten güçten feragat ederek yan yatıyorlar tabii bu yanyatanlar içinde bazıları daha fazlasını yaparak kendisini tenbelliğe alıştıyor.

Bu millet mınafıklarının yekdiğerimiz arasına saçtıkları fesat ile insanlarımızın arasını açıyorlar. Binaenaleyh bu hususa dair pek çok söz söylemek iktiza ederse de şimdilik (siyam haliyle) gibi sözlerin sarf edilmesi hakkındaki öü ricamızı yazmakla iktifa eyliyoruz.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Girit

Girit meselesi hatem oluyor gibi görünür. Alınan malumata nazaren cerirenin gümrük varidatı karşılık tutularak altı milyon lira kadar bir istşkraz akit edileceği ve her devletten aza inhab ve tain olunarak muvkatene adada bir meclis güşad olunacağı ve birliklerden bir jandarma alayı teşkil kılınacağı ve meclis-i mezkûr tarafından muzakerat-ı lazıma bilacele bir layiha suretine efrak edildikten sonra hazret padişahının rey ve rızası ile Hristiyanlardan olmak üzere beş sene müddetle bir vali tayin edileceğine cezireye düvel-i muazzamadan hiç biri müdahale edmiyerek atanan memalik-i mümter-ı Osmaniye'den bulunacağı karargir olmuştur.

Şimdiye kadar Avrupa asayişperveranı bu gibi pek çok kararlar verdikleri halde hiç birinde de sebat ettikleri hemen hemen görülmemiştir diyeceğimiz gelirse de belki bunu görürüz haliyetiyle nihayetine intizara muhayyür olduk.

HAVADİS-İ HABERHANİYE

(İngiltere)

İngiltere hükümetince harb müterakatı kesb-i kuvvet etmektedir.

İngiltere'nin taziye-yi kuvvetin ve nüfusuna mahsus olan cemiyet-i milliyenin neşr edildiği bir varikada diniliyor ki: Amerika'da beraber olduğu halde Avrupa hükümetleri umumiyetle İngilterenin kuvve-yi bahriyesiyle izhar-ı haset ederek İngiltere için add ve ekberdir.

Şimdi mesail-i silseden dolayı Fransa ile meyanımızda hasıl olan ihtilafa karşı iktiza ederse yirmi dört saat zarfında ilan-ı harbe mehya bir halde bulunmaklığımız lazımdır.

Avusturya ile İtalya'nın ittifakı ümit ederek bunların bize muavenetlerine istinat etmek ibşedire zira Avusturya Avrupa hükümetlerinin reyinden iftirak edemeyeceği gibi İtalya'nın da kuvve-yi maliyesi muvkuat derecesindedir. Binaenaleyh biz kedimize itimat ederek o suretle behame hal hazır bulunmalıyız.

İşte bu neşriyattan da anlaşılıyor ki İngiltere'nin kanı kabarmış ve harb için bahaneler tahrisine başlamıştır.

Çin meselesi hala eski halinde devam etmektedir Almanya(Küşaüçü) yü taht-ı işgal askerisinde bulundurduğu gibi Rusya gemileri de (Por Artur) limanın da lenger endaz bulunmaktadır.

İngiltere'de (Küyaüçü) hakkında pek az söylendiği halde (Por Artur) hakkında bilakis çok makalat ceryan eylemektedir. İngiltere matbuatı Çin meselesi için gözlerini açmasını Salsaburi kabinesine tavsit etmekte devam ediyor.

Elhasıl Çin ahvalı o derece kesb-i vehamet etti ki bunun erki (Küyaüçü) yü Almanya (Por Artur) ı da Rusya'ya terk etti. Vermeklede alınacak hallerden değildir. Zira bu iki yağlı kuyrukların birini Almanya birini de Rusya alınca bunlara müşave bir de İngiltere istiyecek ve şayet verilmeyecek veyahut başka bii taraftan memanaat vuku bulacak olursa işte asıl kıyamet o zaman kopacak ama kimin başına tabii Çinin. Lakin memaniat edecek veya edecekler kim veya kimler ise o kıyamete onların dahi müşterek bulunacakları icabat-ı zaruriyedir.

Ceryan-ı ahvale nazaran (Küyaüçü) ile (Por Artur) un bir kanatlı kuş gibi birisi Almanya'nın diğeride Rusya'nın kucaklarına düştükleri ve tabii insan eline esir düşen bir kuşun bozulmaktan başka bir başka bir şeye yaramayacağı aşikar olduğundan bu iki lokmanın da birisi birinin diğeri de ötekinin tame-yi hırs ve temaları olup gittiğine şüphe götürür bir cihet kalmamış gibidir. Bu kaziyeye İngilizler de vakıf oldularsa asıl kıyametin kopmasına çok vakit kalmamış demek olacağından o vakitten seyircilik vazifesini ifa edecek olan devletler şu sahne-yi siyasette vaktiyle birer mevki etmeleri lazım görülmektedir.

Görünüş nazaran çarpışacak olan devletlerden de dolayısıyla Osmanlı'dan başka şu kanlı faciayı temaşa edecek olan da yoktur da denilebilir.

İngiliz matbundan alınan malumata nazaran Haymiban namında bir Çin adasının Fransızlar tarafından işgal olunduğu anlaşılmaktadır.

Rus bahriyesine dair doğru havadis vermekle müstehir olan " Mesaje Dokrunışatat" gazetesi Alman kuvve-yi bahriyesinin tezyidi Rus donanmasının tahkim ve takviyesini mucib olacağını beyan ile diyor ki

" Almanya kuvve-yi bahriyesinin tezyit ve takviyesi Ruslar için derece-yi nihayed haiz-i ehemmiyet bir meseledir.

Tarih bize gösteriyor ki Rusya hükümeti ledalhaca ittifak etmeleri muhtemel olan Almanya ve İsveç devletleri kuvve-yi bahriyesne mukavemet edecek bir donanmaya malik olmak fikrinden asla feragat eylememiştir.

Bu fikir muvakaten his olunan bir lüzumun netcesi değildir. Bilakis memleketimizi ahval-i coğrafyası bunu iktiza eder.

Eğer Rus kuvve-yi bahriyesi Almanya donanmasından zayıf olursa Baltık Denizi Almanya'nın taht-ı hakimiyetinde kalır. Rusya donanması da hiç bir işe yaramaz. Binaenaleyh Rusya hükümetinin kuvve-yi bahriyesini tezyit etmesi donanmasını hal-i harbde düşman donanmalarına ihraz-ı galebe edecek bir dereceye getirmesi lazımdır.

Çin'de katl edilen Almanya misyonerlerinin suret-i katllerine dair Şanihab'da neşr olunan " Asya-yı Şark Levidi " nam gazete birucatu malumatı veriyor.

Geçen teşrin-i sani de " Çin Anko " nam mahalde Çinliler misyonerlerden ikisini etlaf eylemişler ve refikleri bulunan diğer biri yakayı ele vermeksizin firar edebilmiş isede kanlar cinayeti tekmlil ettikten sonra makdullerin olanca emvalini gasb etmişlerdir.

Mütecasırlar haydut diye ol vakit işaa olunmuştur.

Misyonerlerin ait oldukları misyoner idaresine gelince 1885 senesinde tesis olunmuş ve ahiren dahi on iki rahipten mürekkeb bir heyet-i ruhaniye teşkil olunup tarih,i tesisinden beri Çinliler'den beş bin kişi kadar misyoner meshebine girmiştir.

Bu müddet zarfında cemaat-ı ruhaniye oldukça tevsi ederk henüz elli bab kilise ve mabet vesayre ile yirmi bab mekteb vücuda getirilip bunlarda bin nefridin mütecavüz talebenin tahsilde bulunduğu gibi bundan made dahi bir papaz mektebi inşaa edilerek derununda otuz kadar talebenin tahsil-i ilim-i meshebiyede ile iştigal etmekte ve misyonerler idaresinin başında İpsikkus " Ağır " namında birisi bulunmaktadır.

(Çin) nam gazetenin rivayetine göre katillere haydut denilmek isteniliyor isede bunlar haydut olmayıp (Liyunhink) valisinin para ile tedarik ettiği bir takım adamlar olduğu dermeyan edilir.

Bu madde hakkında deniliyorki Çin'de çıkan mezkur (Levid) gazetesı zaten Alman lisanında olup Almanlar'ı tesahib ettiğine nazar-ı hayretle bakmak iktiza etmeyeceğinden Çin'de İngiliz lisanında neşr olunan gazeteleri de bulunduğu halde Almanya'nın her bir hareketini tasvib ve takdir etmektedirler ki asıl gazabet bundadır.

Mamafî İngiliz gazeteleri Almanya'nın " Küyaüçü " limanını ne zaman terk edeceği meselesi calib-i nazar-ı dikkatle ehemmiyet bir madde olup zan olunduğuna göre Almanya'nın donanmasını epeyce müddet orada kalacağı ve Çin vükelası bulunan " Mandarinler " de bu hallerden pek iyi bir ibret dersi alacakları mütalaasında bulunuyor.

Çin hükümeti ise katilleri elde ederek idamlarına hüküm ettiği gibi misyonerlerin dibtelerinde para olarak tazmin etmeye karar vemiş ve her bir ecnebiyenin menun olacağı bir surette diğer tarafta muamele ve hareket inhizana da hazır bulunduğu aaleb-i ihtimal bulunmuş ittiği dahi İngiliz gazetelerinin cümle-yi neşriyatındam bulunmuştur.

Alınan bir telgrafat name maaline nazaren Almanya hükümeti işbu kanun-ı sani nahiliyetlerine doğru Çin'deki askerini yeniden asker sokabilme tahkim ve tezyid eyleyeceği anlaşılmaktadır ki Çin hükümeti her neye karar vermiş olsa ancak (Küyaüçü)yu mal ettirmedikçe Almanya'nın gönlünü alamayacağı tezahür etmektedir.

Fransa bahriye nazaretinin kanun-ı sani içinde inakat eden meclisinde numune olmak üzere iraiye edilen zarar hali kuruvezerlerden iki kıtası kabul edilmiştir. Bunlardan birincisi 9517 tonluk olup altı kıtasının inşasına mübaşeret edilmiş ve diğeri 7700 tonluk olup buna tevfikanen dahi üç kıtanın inşası tahrir eylemiştir.

İşbu kuruvezerlerin küffesi dahi sade yirmi bir nil sürat-i haize bulunacağı gibi büyüklerinin teknesi yelken çelikten diğer küçüklerinin teknesi ise öelik veya bakırdan inşa kılınmak cümle-yi mukarrirattan bulunmuştur. Birincileri asıl donanmaya da dahil olmayacak ikincileri ise uzak denizlerde seyr ve sefere tahsis edşlecektir.

İngilizler Fransa'ya regamen Fransa'da hem İngiltere'ye hem Almanya'ya regamen tezyid kuvve-yi bahriyeye kemal-ı keremi ile çalıştıkları, ve Almanya'da dahi tezyid donanma taraftadarlığının işbu kanun-ı sani içinde donanmanın tezyidi için bir nümayiş icra edileceği görülüp işitiliyor.

Muhaberat-ı İlaniye

Birecik kazası kaymakamı İzzetli Derviş efendi hazretlerine

Tahriratınız melkufu kırk sekiz kuruşlık posta pulu alındı ve adresiniz defter-i mahsusa kayd olunarak 279 uncu numaradan itibaren irsalata başlanmıştır. İlim ve haberiniz de takdim kılınmıştır.

Beyrut kvve-yi humayun topçu kaptanı mülazım Refath Muhammet Salih Efendiye

İrsalata kafi'e'l- sayık devam olunacaktır. Binaenaleyh abone bedelince olan ve adetlerinin infazına himmet buyrulması mercudur.

Urfa sancağı dahilinde Birecik kazası mal müdürü İzzetli Yasin Beye

Abone ücreti teşrin-i evvel 97'de hatem bulmuş ve halen irsalata devam olunmakta bulunmuş olduğundan lütfen bedelinin irsalı müsterhimdir.

Hayfa karantina müdürü Refatlı Hacı Ahmet Efendi'ye

Abone müddeti 27 Eylül 97'de hatem bulmuş ve hala irsalata nihayet verilmemiş olmakla bedelinin irsalına lütf edilmesi mütemnadır.

Kale-yi sultaniye Osmanlı otlu sahibi Refatlı Osman Nuri Efendi'ye

Abone müddeti 11 teşrin-i sani 97'de hatem buldu. Halbuki irsalatın arkası kesilmedi. Lütf edilir de bideli gönderilirse memnun oluruz.

Korsan bedayet mahkemesi azasından Refatlı Ağıbcıbaşı Efendi'ye

27 Nisan sene 97 tarihinden beri gönderilmekte olan gazetelerin bedeli vürut etmediğinden lütfen irsalının himmet olunması müstercadır.

Şam vilayetine mulehhak vadi'e'l-Acem ziraat bankası muhasebe katibi

İzzetli İbrahim Efendi'ye

Ceride-yi acizanemiz hakkında izhar buyrulan asar hayr-ı havahanelerine teşekkürler takdim ederiz. Katına redif taburu Binbaşısı Halim Bey namına olarak gönderilen pullar vasıl oldu ve 280 nushadan itibaren irsalata ibtidar olundu. İlim ve haber gönderildi.

SENE 1315-----İMSAKİYE----- SENE 98

<i>Eyyam</i>	<i>Tulug-işems</i>	<i>Zuhur</i>	<i>Asr-i sani</i>	<i>İşai</i>	<i>İmsak</i>
1	1 39	2 58	10 26	1 30	11 50
2	1 37	2 58	10 26	1 30	11 49
3	1 36	2 57	10 26	1 30	11 48
4	1 34	2 56	10 26	1 30	11 46
5	1 31	2 55	10 26	1 30	11 44
6	1 29	2 54	10 26	1 30	11 43
7	1 28	2 54	10 26	1 30	11 41
8	1 27	2 53	10 26	1 30	11 40
9	1 25	2 52	10 26	1 30	11 38
10	1 23	2 51	10 26	1 30	11 37
11	1 21	2 50	10 26	1 30	11 35
12	1 19	2 49	10 26	1 30	11 34
13	1 18	2 48	10 26	1 30	11 32
14	1 15	2 48	10 26	1 30	11 30
15	1 12	2 47	10 26	1 30	11 28
16	1 10	2 46	10 25	1 30	11 26
17	1 9	2 45	10 25	1 30	11 24
18	1 8	2 44	10 25	1 30	11 23
19	1 6	2 43	10 25	1 30	11 21
20	1 5	2 42	10 25	1 30	11 19
21	1 3	2 40	10 25	1 30	11 18
22	1 0	2 40	10 25	1 30	11 15
23	12 58	2 39	10 25	1 30	11 14
24	12 56	2 38	10 25	1 30	11 12
25	12 54	2 37	10 25	1 30	11 10
26	12 52	2 36	10 25	1 30	11 08
27	12 50	2 35	10 24	1 30	11 06 Kadir
28	12 48	2 34	10 24	1 30	11 04
29	12 46	2 33	10 24	1 30	11 02
30	12 44	2 31	10 24	1 30	11 00

Salat ıyd-ı fitr Saat dakika
1 27

Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa Asıf

KIBRIS

Adet 281

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazete mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

31KANUN-İ SANİ EFRENCİ SENE 1898 19 KANUN-I SANİ RUMİ SENE 1313

(Rica)

Gazetemizin sene-i cedidesi kanun-ı sani ibtidasında başlamıştır. Dahil cezirede bulunan abanatlarımızdan hala geçen sene hasretini tevsiye etmeyenler mevcut olduğundan bi seneden sonra bir aydan fazla verilen müsaadeyle suistimal etmelerini rica ve yeni sene içerisinde abonelerini teddideden zevat-ı keremi yeni bir kapı açmalarını en samimi kalple istirca eyleriz.

AHVAL-I ALEM

Alem-i siyaset geçen hafta ne halde idiyse bu hafta zarfında dahi aynı halde bulunmuyor. Devletler beynindeki sadiyet-i amal ve gerginlik kesb-i şiddet etmekte ve uzaktan seyredenler bunlar arasında şiddetli bir müsademanın layıd olduğunu hükmetmiş eylemektedir.

En ziyade telaş ve tezebzüb içinde bulunan ingiltere bir taraftan çin diğer taraftan afrikayı garbi ve dahi hindistan ve bulucestan meseleleri ingiltereyi gerçekten şaşırtmakta ve dehşetli endişelen düşümeğtedi.

Afrikayı garbe (nigar) kitası havalimde kain fransa ve ingiltere müstemlemelikatını tayin-i hudada müsabetiyle fransa ve ingiltere tarafından nisb olunan merhusların parsda icra etmede oldukları müzakera hakkında avrupa gazetelerin bükra alıp nefretettikleri makumat maşeret hemabeyninde itiraf usulu hakkında olan hamiyeleri ile bazı gazetelerin verdiği malumata göre ingiltere merhusu tarafından vukubulan teşekkürleri fransa başkent etmekte husuki itirafın imkan bir halde gösteriyor. İngiltere matbuatı sevkıyat-ı askeriyece ingilterenin inhaz ettiği tedabiri beyan ederek fransa ile ingiltere muna sebetinde büyük yorgunluk olduğunu ve bu halde neticenin vehametinden korkulmakta olduğunu bildiriyor. İngiltere ve fransa evrak hevadisı arasında bakra da cereyan eden mübahesat dahi bunu iştat ediyor. Binaenaleyh ingiltere afrikayı hgarbinde bulunan kuvveti tezyide karar vermiş olması da o havalı amirinin kesb-i ehemmiyet ettiğine delalet eyliyor.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

(Muvasilet)

Trabzon haneden keramından hacı memiş Paşazade Saadetli süleyman mesut paşa hazretleri ile vefakatlarında bulunan salse naibi ve istanbul sınıf-ı evvel deva vekillerinden faziletli hasan Fehmi efendi bir aya muslihat geçen Çarşamba günü tefkaşınıza teşrif buyurulmuşlardır.

(Teşekkür)

1290 sene-i hicriyesi Ramazan Şerifinde işkadra vali ve kumandanı iken bir maksala vazife esnayı emru ederken kazaen hayvanından düşerek magrukan retibe-i şahadeti ihraz etmiş olan merhum kıbrıslı şevket paşanın olukat naş-ı mukaddesileri sudan ihrac edilerek üsküdarının merkezi bulunan (parase) mahallesi camişeifi havlusunda vedia-i hak ğufran edilmiştir. Kır menureleri evvel zaman fevkalade bir süratle inşa ettirilmiş idiysede etrafına bir demir parmak vazi edilmeyerek ol vecihle şimdiye kadar terkolunmuştu.

Bükra vilayet-i mezkure vali ve kumandanlığına tayin buyrulan üçüncü orduyu humayun meşiran-ı şerif-i mezkure vaka bulan devamları kabır-ı inşası muntazam olduğu halde etrafını inşasına mümesil tezilatın alınması nazar-ı dikkatlerini celp atmış ve vuku bulan sualleri üzerine kıbrıslı merhum şevket paşanın kabır-ı şerileri olduğunu anlamış ve hemen memurlarına emri ile laz-ım gelen demir parmakları süratle inşa ve ikmal ettirilerek vazi edilmiş olduğu mahall-ı muhabir tarafında inşar olunmuş olmakla şehit muhterem hakkında izhar buyruldukları ihtimarat-i fevkaleda dolayı paşayı müşaret-li umum kıbrıslılar tarafında arz-ı teşekkürat eyleriz.

(Fark)

Mah cari efrincinin yirmibeşinci Salı günü dokuzyüz kilo miktarı zahireye hasıl olan ve Buruko Babilidi nam tacirin mesleği olup altı parmak muhammet kapudan taafından idare ve istinhal kılınan (Afrurepdi)nam Baf'da Limasun'a gelmek üzereiken tutulduğu fırtınanın şiddetine mukavemet edemiyerek limasol limanı karşın dark olması üzerine kiffet-i fark gümrük memürü mister maki tarafından haber alınmış ve dehal muavini bulunan mister işmik birlikde olarak ve gümrük filikalarından birine binerek mahal-ı kazaya şetaban olmuş ve umur-ı bahriyede olan meharet kemlesi hasbıyla meskur-ı muavinin kaptan ve tayfaları hemen fark olmak telikeleri arasında yuvarlanmakta iken imdatlarına yetişip cümlesinide bil halis olduğu limasun methizanı tarafından idare hanemize malumat verilmiştir.

Gerek mister maki ve gerek muavinleri bulunan mister ismit cenaplarına bu babda umum muselmanlar tarafından bilvekala arz-ı teşekkürat ile beraber şöyle bir mevfikeyet hüsnelerinden dolayı tebrikat-ı mahsusemizi takdire müsereat eyleriz.

(Katl)

Dağ nahiyesine tabi lazanya kuryesinden bir saat bedi mesafede bulunan(evaguhand) nem mevkiinde şehir kanun-ı seniye'nin yirmibirinci gecesi kufek iki orman kolcusu katl ve telef edilmiştir. Vaka palis tarafından istihbar olunması üzerine müfettiş fefatlu mustafa şevki efendi hemen mahal-ı vuku aya azimet ve ica edildiği tehtikat-ı amikaya metni maznunen lazanya kuryeli doğulu felpu nam-ı hırıstıyanı derdes edilmiş olduğu müstahberdir.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Bundan evvel hükümet-i seniyye canabından almanyaya sipariş edilmiş olan mehmat-ı harbiyenin ahiran dersaadete vasıl olduğu istihbar kılınmıştır.

Bu defa dahi almanya fabrikalarına ısmarlanmış olan seri aleşli binbeşyüz topun yakında vurud edeceği müstetbarat saremizden bulunmuştur.

Devlet-i aliye-i osmaniyernin söyle bir zamanda vuku bulunan tedarikat-ı cedidesi avrupalıların inzar-ı dikkatlerini celb etse gerektir.

Şu zamanda kerre-i arz üzerimde bilcümle devletler kendi vusat ve ihtidarlarından ziade devlet-i aliye-i osmaniye dahi kendi menafi-i mülkiye ve devliyesi nokta-i nazarından ____ (4) hiç birinden gei kalmamak fikrinde bulunduğu balada derç edilen havadisten müsteban olmakta bulunmuştur.

(Amin)

Cenab-ı hak devlet ve millet-i islamiyei el elahiyez-zaman kemal- şam ve şevke ve sultanetle paidar ve terik-i su ve terkide piştar buyursun.

Girid ceziresinde buluna asakir-i osmaniyeinin müdetleri hatem bulunduğundan yerlerine beşkin nefer. Giride asker sev edilmek lazım geldiği cihetle amiraller tarafından mesele-i meskure tezkir edilmektedir.

Giridde bulunan hristiyan meclisi cezxirede osmanlı askerinin bulunması hakkında konsoloslara müracaat etmişlerdir. Çünkü işlerine o geliyor.

Devlet-i aliye-i osmaniye ile japonya hükümeti arasında üç sene müddetle teati edilen ticaret-muahede namesini haşmetlu mikada hazretleri canından imza ve tastid edildiği dersaadetteki japonya sefaletine işar edilmiştir.

Devlet-i aliye-i osmaniye ile romanya hükümeti beyninde menkit ticaret müahedesini romanya meclis-i mebusanı tarafından kabul edilmiştir.

Anadolu kıtasından şimendüfer hududunun teşkirine meder olmak üzere badema inşa olunacak hatların tar hat olarak bila terminat inşası hakkında nafia-i nazaret cellesince teskir piş-i nazr mutalaya alınmak için merciine takdim edilmiş ve bukra olbabdaki tetkitat ikmal edilerek planlar dahi tanzim olunduğu isthbar kılınmıştır.

Girid meselesini müzekeratıyla istigal eden düvel-i muazzama sefirasında bu hafta zarfında atada ihtası lazım gelen tedabir mesamelet perve raneye adir bir karar-ı kutsi verebilmeleri ümt olunmaktadır.

HAVADİS-İ HABERHANİYYE

Almanya evrak havadisıyla ingiltere matbuatı yekdigewrinin efkarına külliden mugayir bir halde idare-i lisan etmekte idiler.

Çinliler ise gayetle sakıtana davranarak ingiltere himayesine iltica eylemektedirler.

Şurası nazardar devr tutulmalıdır ki ingilterenin ellyum nazar-ı dikkati çinden ziyade kore ye muatıf bulunmaktadır.

Bu ise teşrinevvel içinde rusyanın akit ettiği mukavele-i name mündericatının elyevm meyden-i ilaniyete vazi edilmiş olmasından teşit etmektedir.

Bu mukavele-i name mündericatınca rusya işi pek ilerletmiş ve kura dahilinde ihraz takdim ederek müsavi (piran)'nın halkı olan musevi (elakesef)'i ümrük idaresine memur tayin eylemiştir.

Bu cihet ingilterenin nederece hoşnutsuzluğunu mucib olacağına şayan-ı mulahazadır.

Avusturyalı general valid kanpuf yunan ordusunun ıslahı için gelecek ay zarfında atinaya gidecektir. Balaya derç oluman şu telgırafname dokuz kanun sani tarihi ile viyanadan (tan) gazetesine güsıde olunmuştur.

Şu telgıraf namerden anlaşılıyorki yunan ordusu geçen defa tarik-i intizama koymuş olan fransızlara rağmen bu defada avusturyalılar taht-ı intizamı kapmak istiyorlar.

Osmanlı-yunan muhaebesi artık geçen ve başka bir defa daha vuku bulması be'dal ihtimal bulunmuş olduğu halde yunan ordularının intizama vazi edilmesinde ne muhasenat-ı ümit olunur bilinmiyor.

Her nekadar malup olmuşlarsada hala almanyayı gece uykularında mahrum edecek bir kuvve-i azimeye bir intizam-i fevkaladeye malik olan fransızların intizama koyduğu bir ordu osmanlı dilaverleri krşısında dikiş tutamadıkları halde hemen her girdiği muharebeden mağluben avdet etmiş olan avusturyalıların intizama koyacağı bir ordu osmanlılara ne suretle mukavemete kadir olacağını yunanlıların o akıllı iddiasında bulunan yunanlıların düşünmeleri lazım gelirdi.

Buradan Avusturya bir orduyu intizam koymak iktidamı fransızların ziyade hair bulunaidi her saldırdığı cemiyetten bir şamal yiyerek meyüsen avdete mebur olmazdı.

Yunan askerlerden harbe istidat olmadıkça Fransızlar değil, Avusturyalılar değil, dünyada ne kadar devlet varsa hepside bir yere toplanarak orduklarını tahd-ı intizama almış olsalar mümkün değil faide ümit olamaz bina enali yunanlılar osmanlılarla birdaha harp etmek iktidarına kesb etsinlerde o zaman tensikat-ı askeriyelerini şuna buna havaleye düşürsün.

Avrupanın umumiyeye ve bir diğerini karar-ı kati tunanlıları bir asır sanra harp etmeye muhtedir bir halde göremeyeceklerini alemleri tevin ediyorlar.

İngiltere gazeteleri çin ve aksayı şark meselesiyle uğraşıp duruyorlar. (dağlı kuru naki) gazetesinin rivayetine bakılırsa almanyanın çindeki işinden dolayı ingilize italya ile bir teklifte bulunmuş isede devlet müşael-i vrupa işlerinde almanya ile müttefik bulunduğu bahisle teklifini rıttetmiştir.

Hin hududunda sakin kaba il-i islamiye general kloc clotherad muyitindeki orduda galebe calub receda mecbur ettiklerinden hindistanın hudud vukuatını kezb-ı vehamet ettiğini(naye feraye permese) gazetesı yazıyor. Deniliyoki ingiliz ordularında o kadar kilitleli telefıat olmuşturki çok vakitten beri ingilizlerde böyle mezhiyet görülmemiştir.

Bu haliin umum hindilerce suitesir hasır edeceği mulahazasına mebni kabail-i mezkure üzerine tekrar bir kucce-i cisim e sevki mekrur bulunmuştur. İngilterenin bu defa tesminleri çin boğazında hareketle (kitala) doğru icra-yı sühet etmiştir.Buradan velhasıl her nereden hareket edilirse etsinler herhalde bu sefer ingiltere hazinesini epeyce boşaltacaktır

Çin de vuku bulan hallerden dolayı amerika dahi müdahaleye karar vermiştir. Haydi bakalım şu bekmeze daha ne kadar sinek hücum edecek.

Afrika garbiye fransa ve ingiltere(niger) kıtası havâlisinde kain fransa ve ingiltere müstemlikatının takdi hududu maksadıyla devletin mesuslarını parda ica etmekte oldukları müzekaret hakkında ahiden avrupa makûatına tasıl eden malumat müsâyit ümitler verecek zeminde değildir.

Müstemlika aid işler hakkında alel kesire dpğru malumat istihzâlını muvafık olan (Machester Doguar Dayan) gazetesinin verdiği malumata göre müzekerat-ı mezkûrede İngiliz merhusları (Say Paruva) hattının (Vahermaylın) hudud şimalisine kadar temdidini ve (Tiki) nin Fransa'ya terki mekabilinde (Busa)nın İngiltereye bırakılmasını teklif etmiş olduklarından Fransız merhusları bu tekliflerin her ikisine de itiraz etmişler. Binaen husul-ı itilaf imkansızlık hükmünü almıştır.

İngiliz gazeteleri Londra kabinesinin ahiren nigara yakın mahalde sevkîyat-ı askeriyece itihaz edildiği tedabirin müzakeratın hal küşah köşe irtibattan gayr hali bulunduğunu beyan ediyorlar. Bu halde Afrika-yı garibiyeye ait mesailden dolayı Fransa ile İngiltere münasebetinden yeniden gerginlik husule geleceğinden korkuluyor.

İngiltere ve Fransa evrak havadisî arasında birkaç günden beri cereyan eden mübaheset zaten bunu işrab etmekteydi.

(Times) gazetesi ahiren yazdığı bir makalede İngiliz'e memuni (eyr Wilyan Maksuvil) in rusa-yı mahalliyeden şimdiye kadar gerek Fransa'ya gerek İngiltere'ye güne gün müşkilata düçar etmiş olan (Samuri) ile İngiltere'nin himayesini kabul etmesi şartına mestur bir mukavelename akid etmek üzere bulunduğu haber vermişti.

Meşhur (Deba) gazetesi buna cevaben diyor ki: (Times) gazetesi Samuri'nin İngiltere himayesi altına girmesini ilanından pek ziyade isticâl gösteriyor. Fransa şimdiye kadar Samuri ile o zeminde yarım düzine mukavelename akid etmiş olmaktan ma'de kuvvet divvar sevhâlinin iç tarafları dahil (Reusa-yı mahalliye) ile akid edilmiş olan mukavelenameler ahkamınca Fransa'nın daire-i himayesi idhâl olunmuştur.

(Times gazetesi Wilyam Maksiveil'in husule getireceği itilafa mevcubunca (Samuri)nin İngilizlerin hak tasrif iddiasında bulundukları araziye biltahliye şimale çekileceğini beyan ediyor. Mezkur gazetenin verdiği bu malumat İngilizlerin Sanuri'yi Fransızların karşısında bırakıp kendileri onu seyr-i inhaz etmek istedikleri hakkında evvelce Fransız matbuatının dermeyan etmek olduğu zannı teeyyüd eylemektedir.

İngilizlerin Afrika'yı garpte bulunan kuvvet-i tezyide karar vermiş olması da o havali-yi emiriyenin kesb-i ehemmiyet ettiğine delalet eylemektedir.

Şimdiye kadar İngilizlerin muhafaza-i inzibat için 500 kişi bulundurmuş oldukları halde yalnız orada 5000 kişilik bir müfreze ikamesine karar vermişlerdir. Avrupa islihasıyla muslih 5000 asker o havali için mühim bir kuvvettir.

(Hindistan)

İngilizler ile İfriditler miyanında öteden beri çeri olan çarpışma hala devam etmekte iken zaman bunu az görerek İngilizlerle ber taraf vuku bulan isyandan bahsediyorlar.

Mevsim-i şita hasbıyla afridi iğtişaatını şimdilik nihayet vererek ileride tekrar islahına saci etmek azminde bulunan İngilizleri Bulucistan vukuatı tekrar sersem etmiştir.

Bire meram anlatmakta bir takım müşkilata düşer olan hükümet bakalım ileriye ne surette söz geçirmeğe muvafık olacak.

Bulucistanlılar isyanı mecduden ibtida eyledikleri cihetle mevsimi dinlemeyerek yeni bir kuvvetle hücumda devamla başlamışlar ve bunlar yoruluncaya kadar kış münasebetiyle kendilerinden el çekilmiş olan Afridiler dinlenecekleri tabii olduğundan iki kuvvet birden İngilizleri ithaz edecekleri tedabirde dahi maztar bırakacakları zaruridir.

Binaen Aleyh yine hücumla başlamış olan bu kavmin yine dinlenmiş efradına karşı hükümetin ne yolda davranacağına ve ikinci defa olmak üzere kuvvetlerini tecrübeye kıya edecek olan dikilmiş Afridiler için de nasıl bir tedbir ithaz edeceğini intizar edilmek lazımdır.

Belanın büyüğü şurası ki İngilizler bu iki kavmin iğtişaatını def edeyim derken aksa-yı şarktaki menafıları Rusya ile Almanya arasında mahvolup gidecektir. İngilizlerin asıl düşündüğü mesele budur.

(Makale-i Mahsusa)

Taassub bir bela-yı müberrimdir ki buna insanı mecbur eden tesyibdir.

Evet! Tesyibtir çünkü taasub cehaletten tesyibden ileri gelir.

Tahsil-i umum ve fünuna men' olan başlıca tesyib bu yüzden husule gelen cehalette mevcub taassubdur.

Taassub içinde yaşayan bir millet fark ve temyizine muktedir değildir. Zira perde-i cehaletle gözleri kapanmışların bir amiden zerre kadar farklı olamaz.

Cehalet siyesi olan taassub bilyesi değimledir ki bugün bütün dünyanın inzar-ı tesisi kendi üzerine çevrilmiş olan aksa-yı şark içinde bütün mülkünü gaib etmek korkusuyla hazana uğramış yaprak gibi tiril tiril titreyen Çin hükümeti şaşkın şaşkın etrafına bakındığı halde bir hamiye mazhar olamıyor!

İlim ve fennin saika-i husnesi değimlidir ki 40 milyon nüfusa sahip Japonlara 100 milyon nüfusa sahip Çinlileri behazaran bir surette hak-i mağlubiyet ve perişaniyeye serdikten sonra bugün 300 milyon nüfusa malik olan bütün Avrupa'ya meydan okurcasına bir devirde bulunmak cesaretine haiz bulunuyor.

Avrupalıların terkiye başladıkları vakitten şimdiye kadar olan müddeti Japonya'nın zaman müterkibanesine tesbit edecek olursa bu gayretli milletin 20 senelik zamanı adeta soldaki sefir makamında kalacağı tezahür eder.

İşte taassub bilyesidir ki Çin hükümeti pis intibahında şaşaa baş olan Avrupa'nın terkiyat-ı mütemadiyesinden asla gayret almayarak uzandığı cevab-ı gafletten dehşetli feryatlara suzişli sahalarla gözlerini açmış ve kendisini bir dest-i mütalibin darb-ı şiddeti altında zebun bir halde bulmuş halbuki Japonya dünyada tanin-i inzar olan en hafif bir sada-yı hazini üzerine atılmış bir top sesi makamında telakki ederek bugün sadasından korktuğu o topun güllelerini yarın hedef olması ihtimalini düşünerek bu sedma-i müthişiyeye müdafaanın esbab-ı lazımasında tehlikeye sırf mukadderat ettiği gibi faaliyetlerini de 400 milyonluk bir hükümeti az zaman içinde arkası üzerine düşürerek seyf-i galibiyeti altında lerzenan etmekte göstermiştir.

Bugün Avrupa kıtasının kısm-ı azamını dest-i teğlibine geçirmiş olan Rusya, İngiltere gibi 2 devlet kaviyesi şekline 400 milyon nüfuslu Çin hükümetinin yüzüne bile bakmayarak yekdiğerine müsabakat edercesine yine yekdiğerinden daha süratli olmak üzere dest-i vefakı Japonya'ya uzatıyorlar.

Çin hala eski taassub ve tesyibinde devam ettiği halde ve taraftan bir müddet res zuhur edeceğine elbahane bir surette nigaran oluyor. Japonya bu terkiye ne kadar kestirme bir yoldan vasıl olduğu şayan-ı tetkik değildir. Japonya sinek gibi vıslamak değil şayan-ı tetkik değildir. Japonya Avrupa'nın terkiyatından pek büyük bir intibah hasıl ederek sinek gibi vıslamak değil, saika hasana düştüğü yerleri dehşetli ateşler içinde bırakıp da dünyayı gürültülerinden sarsacak bir halde bulunmak lazım geldiğini ve bunun da husulu ancak maarif ve hürriyet ile mümkün olacağını cenab-ı hakkın beni beşere bir lutuf-ı alalali olmak üzere ihsan buyurulduğu akıl derk ve tefris ederek hemen tesfisat ve icraata kıyam ile 20 sene zarfında bir saika-i dehşetnüma olamadı, sana çok zaman geçmeksizin hakikaten Avrupa'nın başına def'i nakabil bela alacağı şüphesiz görünmektedir. Japonya bugün menafına dokunacak bir devletin kavlini kırabilecek, mülküne göz diken bu hükümetin gözünü çıkaracak, elhasıl idaresine kusur bulupta müdahaleye yeltenecek olanlar vaktiyle İngiltere'nin Rusya'ya karşı ettiğini bir müdahaleden dolayı (Çar edemez) cevabıyla İngiltere'ye kış üzerine oturttuğu gibi Japonya'da o yolda hakimane sözler istimaline çıkışacak bir kuvvet kesb edilmiştir ki işte bu kuvvet de her devletin çeşm-i intibahının açmağa kafi olabilir.

Binaenaleyh Japonya'nın yirmi senede hasıl ettiği terkiyat-ı hazırasından şarkda, garbda, cenabda, şimalde bulunan devletler ibret alarak gözlerini açmak ve dalmış oldukları hub-ı gafletten bidar oldukları zaman göğüsleri üzerinde görmeleri labıt olan dest-iteblige hail olmak için iktiza eden gayretin sarfından çekinmemelidir Zira o dest-i taglib ibr kere göğsü üzerine vazi edildiğinden sonra ne yapılsa nafiyledir.

Elhasıl Çin gibi kör yaşayacak vakit değil Japon gibi yıldırım gözlü olacak zamandır.

(Muhaberat-ı İlaniye)

Celbe beldeye tıbyı refatlı Hacı Heşim Efendiye

Sene-i sabık bedeli olarak bir kıta mektuba lafen irsal olunan 48 kuruşluk pul vasıl oldu. Sene-i cedide için dahi vaadlerinin infazı mercudur. İlm ve haber gönderilmiştir.

(Tarsus'da mukayyem Hacı Veysizade Refatlı Hacı Halil Efendi'ye)

bir senelik abone bedeli olan ve tehirengize lafen gönderilen 48 gurusluk pul vasıl oldu. Adresiniz defter-i mahsusane kaydedilerek 28. numaradan itibaren irsale başlanılmıştır. İlm ve haber gönderildi.

(İka sancağına tabi saft-ı topu katip musabıkı Refatlı Ali Rıza Efendi'ye)

mektubunuz alındı bir nüsha gazete takdim kılındı. İştirak etmek arzu bulunur ise de bedeli pul olarak gönderilmelidir.

**Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Kufi-zade Mustafa Asaf**

KIBRIS

Adet 282

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazette mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

7 ŞUBAT EFRENCİ SENE 1898

26 KANUN-I SANİ 1313

AHVAL-I ALEM

(Girit meselesi hakkında bir kaç söz)

Efkar-ı Ali-yi Osmaniye Girit isyanından tevellüd eden meşagil ile uğraştığı kadar hayli zamandır ve hiç mesele ile iştigal etmemiştir. Girit'te vakıa olan hareket-i garibesinden itibaren bugüne gelinceye kadar izhanedeki gerginlik gevşememiş ve halk içinde her türlü kıl ve kal eksilmemiştir.

İşbu kıl ve kal nazır-ı tetkikten geçirildiği halde pekçoklaların hala gerek hareket vaktinin şiddet ve ehemmiyetini taktir etmek, gerek hükümet-i saniye tarafından faile-yi mestud olduğu hududu bulmakdan men edilmesi için inhaz olunan meselenin günahına vakıf olmak hususlarında pek de isabet etmedikleri anlaşılıyor. Mesele pek mühim ve neticesi o derece vahimdir.

Girit isyanı muhafil siyasice herbir mamulün harcında bir hareket olup alemleri hayret ve tacüb içinde bırakmış ve kimse tarafından ibtida-i emirde meselenin işgal edeceği dairenin mahdudu tahmin olunamadığı gibi men edilmesi ve istidadı dahi anlaşılamadığından hemen aliel-umum devletleleri ne hal ve hareketle bulunacakları emrinde şaşırılmış idi.

Girit'te eşkiya kıyımlarıyla bade olunan Teselya sahralarından büyük bir facia sırtında fasıl olunduğu hissifaki ezhandan henüz pek taze iken dost maskesi elinde arz-ı endam eden Rusya tarafından Girit, Yunan'dan kralın veliahtı prens Çörcin veli mümtaz tayini teklif olunmuştur ki idda-yı zuhurunda bunca ehemmiyet kisb eden ve

Yunanistan'ın hezimetini mevcub olan Girit meselesinin bundan sonra nerelere varacağı tefekkür olununca zihinleri pek büyük bir dehşet-i istiab ediliyor.

Cemii zamanda maddi ve manevi kuvvet ve iktidarlarına istinaden münasebet ve mamulat-ı devliyede pek serbest görünen ve düvel-i muazzamanın ser-ferazları bulunan bir iki devlet bile Rusya'nın şaşgınlığına iştirak ettikten başka müslüman ve münafı esasiyelerine gayr-ı muvafık hat-ı hareket inhazına kendilerini mecbur ve bu münasebetle efkar-ı ama nazarında hedef-i itiraz olmaya müşhak olmuşlardır. Ancak hükümet seniye-yi Osmaniye bu teklifi katii suretde red ettiği gibi Almanya ile Avusturya devletleri dahi tadik ve kabul eylemiştir.

Erbab-ı hayatın kalıbını pek çok üzüntülere düşer eden Girit muammasının makdumesi hal olunmaya başlanılmış ve Devlet-i Ali-yi Osmaniye-yi günden güne kisb-i ehemmiyet eden Avrupa rical-i umumiyesine karşı dostluk ve düşmanlık suretinde hazırlanmasına yeniden vesile olmuştur.

Hindistan'ın şimal garbı kabaili ile Bulgaristan cenubu halkının İngiltere aleyhine kıyamı geçen nüshamızın ecnebiye kısmında bir nebze arz olduğu vücuhla İngiltere hudud boyunda Afridiler'le uğraşmakta ve düşer olduğu müşğulattan naşı gideceği yolu ithaz eyleyeceği tedabiri şaşırmakta bulunduğu sırada Bulgaristan'ın cenub cihetinden dahi kuvvetli, dehşetli kıyam ve hücumlara düşer olması hakikatte şayan-ı dikkat ahvalindedir.

Afridilerin salif göz kıyımları Hindistan'da intişar eder.gazetelerin beyanına nazaran talep ettikleri imtiyaz veya istilaline Hindistan hükümetinin adem-i muvafakiyetinden ileri geldiği sonradan anlaşılmakta ise de Bulgaristan cenubunu halkının bu kıyam facialarının asası ne üzerine mübteni bulunduğu daha iyiden iyiye meydan-ı ilaniyete çıkmamıştır.

Bu mesele-i isyaniyeye iki cihetten bakılabilirbir ki birisi esasen emr-i kuvvenin şimal tarafından asub gelen bir rüzgarın tahriki diğeri ise Afridilerin koca bir hükumete karşı peyderpey ihraz-ı muvafakiyetlerinden intimsah hasıl eylemeleridir.

Fikr-i acizanemize kalırsa şu iki şakak en ziyade nazar-ı dikkate çarpan ve muvaffak-ı musalhat görüleni asıl birincisidir ki gerçi bunca müsneki ne olduğuna İngiliz hükumeti şimdiye kadar vakıf olmamış ise tacib olunur.

İngilizlere karşı aksa-yı şerkede uyanan komutanların en ehemmiyetli fasılları kimin tarafından icra olunduğunu nazar-ı dikkate alınacak ve İngiliz hükümetinin kisr-i münafına yardım edecek rolleri kemal-i istiha ile ve vazife-i mühemme yolunda ifaya çalışanların kimler oldukları düşünülecek olursa efkadın baş gösteren güneş gibi meydan-ı sabata çıkacağı bedihi ve dürgerdir.

Elhasıl Bulgaristan halkının şu isyan ve hücumları şimal tarafından uzatılan bir dest-i azmin inkisat fesadıyla vücuda gelmiş olduğuna bizce şüphe götürür muhal yoktur.

İngilizler yalnız çeşm-i hırs ve tahammülleri aksa-yı şark cihetineitafa edip de canib-i erbaalarına istila eden fesat bulutları arasından arasıra melaan eden berk-i belaların hangi semtten gediğine mede-i nazar-ı dikkat etmeleri Galatesdunlar Salsaduriler gibi diplomatlar vücuda getiren devlet-i maşerihadan pek de ümid olunmaz.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

(Teşekkür)

Her yerde mektub adeti talebesine yeknesak elbise iksa edildiği malumdur. İşte memleketimizde dahi tesis ve küşat olunan mekteb adeti talebesinin o lücuyla eksasları emrinde mektep müdüriyeti tarafından bilnasib-i hamiyet müdürane vuku bulan ihtar üzerine kifayet biruca tensib-i talebe efendilere bildirilmiş ve mukadder bulunanlar elbestlerini telbis eylemiş iseler de darbe-i fakr-ı zaruretle ezilmiş on yedi talebenin bu cihetten mahrum kaldıkları nazar-ı dikkat ve insafa alınarak faziletli müftü efendi hazretlerinin risat-ı tahtında olmak üzere heyet-i müdiran ve cemiyet-i mendandan mürekkeb cihet teşkil eden edilmiş vücu edilen iane ile talebe-yi merkume dahi sairleri vucuhla iksa edilmiştir.

Ahalimizin maarife olan ihtiyacı inkar kabul eder. Bedihiyetten olmadığını ve şu mektebin guşadı ise göğsümüze çökmüş olan kabus ciheti üzerinden bedhi ve dürger olmakla bu babda edilecek fedakarlıkla yekdiğerimizde musabakaya çalışmamız mutalub ve mültezimdir.

İşte meydan-ı hayat budur. Vatanına ve milletine muavenet arzu edenler bu vesait-iabada buyursunlar. Maarifimizin terkisi emrinde evlad-ı vatan sırf gayret etmek üzere şu mahal-ı mukaddese ictimai etmişler. Lakin dost ihtiyaçlarındaki ashab-ı cemiyete açarak “ey cemiyet peruren-ı vatan biz peygamber zişanımızın hadis-i nebuvesine imtisal eden sizde celb-i halkın emr-i celiline itibas ediniz” diyorlar.

Evet! İtiba dayana borçluyuz, çalışalım o mukaddes borcumuzu ifa edelim.

(Magruk)

Geçende Limasonda bir balıkçı Hristiyan yanına aldığı çocuğuyla balık avına çıkmış iken ve denizdeki fırtına hasibiyle felaketin şiddetiyle hurketiden ve çocuğun felaketin kenarında bulunmasından ansızın denize düşerek gark olduğu haber olunmuştur.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Donanma-yı Humayun

Devletimizin kuvve-yi hitası milletimizin bais-i fahri mubahanı olan donanma-yı hümayun Hazret padişahı teşkil eden satın-ı şahanenin tecdidi teminat ve techizatı hakkındaki teşebbüs ve tesmime dair şimdiye kadar alınan malumat derc-i sütun müfthinat kılınmıştır.

Bu hafta gerek gazetelerimizde çeşm-i iftiharımıza çarpan gerek hususi surette ibraz edilen havadislerle nazaren tesmimat ve teşbisatımıza göre mevcut sefain-i harbiye-i şahaneden bazılarının usul-ı cedidece teminat ve techizatının tecdidi ve mecduden on kıta sath-ı harbinin Avrupa destegahlarına sipariş edilmesinden ibaret olup olan müzekerat devam etmekte bulunmuştur.

Müzekerat vakıa neticelenecek olursa mecduden inşa edilecek olan sefain-i harbiyeden iki kıtası birinci sınıf zırhlı iki kıtası zırhlı kuruvazur iki adedi birinci sınıf zırhsız kuruvazur diğer ikisi ikinci sınıf kuruvazur ve iki adedi dahi torpido gecer olmak üzere entaiyenin fabrikalarına sipariş edilecek ve işbu sefain-i harbiyenin planları tersane-yi amirede müteşekkil komisyon-ı mahsus tarafından hazırlanmakta bulunmuştur.

Usul-ı cedide üzerine tamir ve techiz edilecek olan satn-ı harbiye ise hediye-yi mesudiye asar-ı tevfiğ fenah-ı bilnat mukaddime-yi hayr-ı muayyen zafer zırhlıları olup işbu sefaînin topları dahi kemalen tebdil edilerek yerlerine bu usul toplar vuzu ve tabiiyyun edilmesi için icab eden resim ve planların tertib edilmesi olduğu gibi bir kopyesi dahi Avrupa destegahlarına gönderilmiş ise de daha henüz hiç biriyle akit ve mukabele olunmayacaktır.

Zehtun-ı bervanında vakıaya nihanede ihtira olunarak tecrübesi bila-cera Avrupa'da imal edilenlere ezher cihet faik olduğu sabit olan dumansız barutun imali için iktisa alet ve edvanının celi ve kefeî nevazasının ikmal husul bularak mükemmel bir fabrika vücuda getirilmiş ve şimdiye değin Avrupa'dan celb edilegelmekte bulunan ve yolda bir çok masraflar ihtiyar olunan mavzer feşkarbenin dahi mezkûr fabrikada imale teşbib olduğu şayan-ı takdir ve şükrandandır.

Bu ikmal mühmin-i ikmal emrinde Avrupa'dan celb ettirilebilir alet ve edavat bu kere mahallerine vuzu edilerek mavzer fişeklerinin bütün tertibatı yani kurşunla kovanların kapsullerin orada imal-i tecriye olunmuş ve netice-yi tecriyede vücuda getirilen bikaç bin fişegın talebe muvaffak surette bulunduğu tezahur etmiş olduğundan Avrupa'ya ihtiyaç bırakmamış olan bu fabrikada yüz milyon mavzer fişeklerinin imalının karar kılındığı istihbar kılınmıştır.

.....
Üzerinde puşe-yi Devlet-i Aliye-yi Osmaniye cümlesi ortasında yekşişehrin köprüsü altında dahi (belad muftuhadan Teselya'ya mahsustur)ibaresi mahkun olarak sekiz köşeli kayıtlı danişın olmak üzere posta ve telgıraf nezareti tarafından Teselya'ya mahsus bir posta pulu ihdas edilmiştir.

Mezkur pulların Teselya postahanelerinde istiimaline dair vuku bulan istizan üzerine irade-i seniye-i cenap padişahı şerefi saadet olmuştur.

Bu pulların hasılatı evlad-ı şüheda malulen gazat-ı işakir-i şahine serkişi münafına tahsis buyurulmuştur.

.....
Geride hayvan hırsızlığıyla şöhret olmuş Hhristiyanlar'dan iki kişi geçen gün yine hayvan hususluğundan tolabı bir münazara çıkararakyekdiği üzerine vuku bulan ifridane hücumlarından ikisi de fena halde mecruh olduktan sonra aradan çok geçmeksizin diyar-ıadiye rehm olmuşlardır.

.....
Hindistan'da çıkan 'vekil' gazetesinde okunmuştur:

Hindistan'da Kainlahur şehrinde cemiyet-i islam encümünün taht-ı himaye ve nazaretinde olarak bir medrese tesis edilmiş ve bu medrese tam mali-i itisam hazret hilafetpenahına tespiten (medrese-yi irabe-i cemidiye)tevsim olunmuştur.

Medrese-i mezkurede ulum-i arbiye ve dinayet-i tetris edilmek şerat-ı ihaz kılınmış ise de mahalli gazetelerinden yazıları bununla iktiza okunmayarak kanun-i cedidenin İngiliz ve Fransız lisanları üzere tedris edilmesi lazım kılındığını beyen ve diğer takım olalarak havadisde funun-ı cedidenin ilşe-i islamiyeden olan lisan-ı Türki üzere tedris iktiza ettiğini derbeyan ediyorlar.

Bu son teklif ekseriyat tarafından hüsn-i taki edilmiş olduğundan meskur medresede lisan-ı azib elbeyan-ı Osmaniye-yi olunmak ve bu lisan üzere yazılan asar-ı fenniyye tedris edilmek ihtimali çoğalmıştır.

(Ercümen-ihimayat-ı islâmın) lisan-ı Osmaniye'yi Hindistan Müslümanları yanında talime çalışmak gibi bir emr-i mühim ve azime tevsil eylesine teşekkür edilir.Makam-ı malayı hilafet-i azimaye rebat-ı kuvve-i muniye ile merbut olması şeriaten lazım gelen bil cümle Müslümanlar beyninde terk-i lisanına aşına sahip vakıf ve malumat-ı zevat yetişmesi terfiyat-ı madiye ve maanuye elbette haiz-i ehemmiyet mahsusdur.

HAVADİS-İ HABERİYE

İmaniyenin Çin istikrazına iştirak etmeyeceği tahkik edildiğinden mezkur istikraza dair ferafese ile İngiltere arasında bu itilaf husule geldiğini Paristen vürut olan bir telgrafına beyan etmektedir.

.....

Yunan'ın Teselya ciheti askeri umum komutanı prens Konstantin ihtiyaren muhabere-yi zelileye dair kılma almış olduğu layhanın birinci kısmını geçen pazartesi gün sabahleyin harbiye nezaretine taktim eylemiştir.

Prensin eser-i zatiyesi olan işbu layha-yı harbiyenin kısm-ı evveli ilanı harbden bedii ile asker Yunanistan'ın çatakaya ricaat ettiği tarihe kadar harb-i isnasında vukua gelen hattısatı mütesamidir. Layiha-imezkure adi hezimete iki yüz altmış sayfadan mürekkeb olarak meşhur bir hattad tarafından celi halde olarak müntehibe-i mahsusa tebriz edilmiş ve parlak bir kırmızı kağıtla mezarüt olup üzerinde (Teselya askeri) ibaresi yazılmıştır.

Mezkur layiha-i harbiye ile biraz hüküme-i bunaniye tarafından verilen evamir ve beyannameler ile harbiye nezaretiyle vuku bulan müşaveratın ve isna-yı harbd e taati kılınan evrakın mündericatını mahtuvı ayrı bir celt ve erkan-ı harbiye histi cenabından tetzim ve terzim olunan haritalar ile harbe amade bulunan sönük askeriyenin muhtelif ziyaretlerini münazır-ı harbiyeyi muhtevi ve şuurlu haller takdim olunmuştur.

Ne kadar iman sarf etmiş! Prens Konstantin cenabları olanca fikrini mazi ile iştilal ettireceğine birazını istikbale saklamış olsa idi fena etmezdi. (Elmazi layizkar) dinvar bir kaideyi kilisiye vardır.Prens cenaplarında bu kaideye itibar etmelidir.Zira kendileri de gülün içinde bulunurlar. İş işten geçtikten sonra beyhude yere çene yormakta mana yok.Fikrince var idise o zaman sarf etmeli idi.Yazıhane başında herkes söz söyleyebilir.Haz ateş karşısında ekin taramaktır. Bunlar hep şarlatanlıktan ibaret şeylerdir.

(Ben şöyle emir verdimde asker öyle hareket ettiğinden muharebeyi bigayb ettik idi). Ki tam eltedarik şeyler kimsenin kulağına girmez.İkinci defa bir muharebeye kisb-i itikat ederse o zaman şöyle bir emir verdiği gibi askerkede şöyle bir harekette bulunmasına dikkat etsinde gaib edeceği yere kazansın kabahat-i simur gören olsa elbette kimse üzerine almaz.

Asker aksi hareket etmiş. Kurşundur bu aksi değil mümkün ise baş aşağı harekete mecbur eder.Mademki kendisi askerden daha cesur idi Çatalca'da bulunduğu daireyi paralarına varıncaya kadar halı üzere terk ederek neden firar etti. O şöyle verdiği emri kendisi neden ifa edemedide kaç kaç kuskunları kopardı.Prens cenapları daha muharebenin ne olduğunu bu defa anlamış olduğundan kabahati üzerinden atmak için layhalar tanzimiyle askeri ve kumandanları itham etmek istediği anlaşılıyordu. Hepsı beyhudedir.

Kelküteden vuku bulan işarete göre maiyetinde hayli yerli bulunmakta olan yüz beş erin Bulgaristan'ın kısm-ı cenubisinde kain (mikran) kıtasında bulunmakta olduğu halde Rusya mahalinden önce İngilizler'e müsaid-i iman göstermiş olan (biri) kabulüne efradıyla beraber Bağdat'a hücum ederek mumi elye yüz başı ile birkaç mühendisten maide bilcümle hişt askere efradını yani yüz ila erkan katil ve idam edilmiştir.

Erkan-ı harbiye heyeti riyasetinden infisal eden Genaral Obricafe Çar hazretlerinin kendi hat-ı destle yazdığı bir mektub siyaseten haiz-i ehemmiyet olduğu cihetle bir vecihati derc-i sütun eylemiştir.

Ordumuzun terkiyat-ı askeriyesine, tedarikat-ı seferiyesine, hududumuzun ikmal-ı esbab mudafaası müteallik mesaili kemak-ı maharet ve dirayetle hal ve tesviye edilir. Bu bu hususta istihsal eylediğimiz netayice göre mütevfı pedermin ve sayesinin tamamıyla icra edildiğine ve ane'l ilahi ile Rusya'nın nimet-i sulh ve asayışten mütenaim olarak busayede şehrah terki ve iktisatta bila mevani ilerleyeceğine kaviyen mutmaimdir.

Tan gazatesinin Berlin'den malumatına göre Almanya hükümeti (Küyaüçü) limanının tahkimine henüz karar vermemiştir. Yalnız limanın mudafaası için bazı teşbisatta bulunacak. Bu babda icra olunacak tecrübelermuvafakiyet göstermezse o zaman da (Küyaüçü) yü terkle başka bir liman işgal edecekmiş. Zaten Çin memaliki kendilerine babalarından miras kalmamışmıdır ya! Burasını begenmezlerse ötesini işgal ederler. Çinin haddi varsa ağzını açsın. Adamı manastır kitanına benzetirler.

Roma'dan gelen bir telgrafın mealine nazaren İtalya'da ekmek fiyatından naşı bir takım igtışaşat vukua gelmekte olduğu ve bu igtışaşatın bir an evvel önünü kestirmek üzere İtalya hükümeti bir sınıf askeri taht-ı silaha aldığı anlaşılmaktadır.

İtalya hala halkının ihtiyac-ı zarurisini defa medar olacak tedabirin ithazında mestur olarak dahili igtışaşatına sebebiyet vermek gibi idaresizlikler göstermekten bir türlü kurtulamıyor demek ki Habeş meselesine düşer olduğu sersemlikle elhalet heza ber taraf olmamıştır.

Londra'dan bir barknameye nazaren İngiltere'nin bir muharebeye karşı hazır ne mehma bulunduğunu ordu kumandanı Lord (Vulsalay) beyan ettiği anlaşılıyor.

İngiltere'nin er geç b.r muharebeye tutuşacağını vukuat-ı harbiyede kati bir surette meydan-ı vuzuha koymakta ise de bir muharebenin hangi tarafça icra edileceğini pek iyi kestirilemiyor. Ancak sahne-yi sitasette oynanılan oyunlardan anlaşıldığına nazaren musademenin en ziyade Rusya cihetinde vukua galeceği şübhesiz gibi görünür.

Çin hükümetinin istikrazı hakkında gazetelerde pek çok mubaheseler cryan etmektedir. İstikraz-ı mezkürün Almanya bakerleri tarafından kabul edileceğini bazı evrak-ı havadis ediyorsa da bazıları bunu reddediyor.

Petersburg'dan verat olan bir telgrafname maaline nazaren on altı milyondan ibaret olan istikraz-ı mezküre Almanya tarafınadn iştirak olunamayacağını ve Çin'in umur-ı miliyesine mudahale edemeyeceğini hükümet-i meşare'l-yehe cenabından katiyen beyan kılındığı müsteban olmaktadır.

Eger Almanya bankerleri Alman sermayesinin evvelce olduğu vecihle işbu istikraza iştirakından faide hasıl olacağını hissedecek olursa bu muameleye muhalefet

etmek tabii caiz olamaz lakin Almanya hükümetinin istikraz-ı mezkûrî hükûmatin kefaleti altında bulundurmak suretiyle kuvveden fiale çıkarması mümükün değildir.

Şimdi gerek telgrafın beyanatına gerek şu gazetenin rivayetine bakılırsa Çin istikrazı hakkında Almanya temayulüne dair olan havadisn aslı olmadığı hüküm etmek zaruridir.

Küba ceziresinde hala şekavet isyanın arkası kesilmiyor.bu hafta alınan haberler bunu teyiy etmektedir.

Amerika reis-i hükümeti Mister (Mak Kinlay)ın ihbasından kanig tarafından neşr edilen bir raporun tercümesinde deniliyor ki:

Garb eyaletinde igtışaşat ehemmiyetten sakit olmuş ise de eşkiya çeteleri halen oralarda bulunarak ahali-yi Frank mahsulat alemlerine mani oldukları gibi şeker kamışlarını da ihrak-ı balnar etmekte bulunmuşlardır.

Kuryeler ahalisinden başka kasabaya dahi ibras-ı hasar etmeden geri durmamaktadırlar.

Eyalet-i şarkiyede igtışaşat ve hareket-i tecavuziye devam etmektedir. O civada bulunan İspanya askerleri hastalıktan pek muzdarib bir halde bulunmaktadırlar. Şu hallerden muharebenin bu sene devam etmeyeceği anlaşılmaktadır.

Ahval-ı mebsudeye nebni Mösyö(kanig) Kuba meselesini münasib surette hal ve tesviye etmek üzere ispanya hükümetiyle suret-i dostanede itilaf hasıl eylesesini Mösyö (Mak Kinlay) e tavsiye eylemektedir.bundan sonra Mösyö (kanig) şuruştta en ziyade zimüdhil olan fıraka rusasıyla mülakat ederek Amerika himayetini kabul edip etmeyeceğini sevail etmiş olduğunu ve rusa-yı merkumenin meselenin bu yolada hallini kattiyen reddeylemiş olduklarını beyan etmiştir.

Ruse-yi merkume bu fikirlerinde ısrar ettikçe meselenin halli gayr-ı mümkün bir surette tahavul eyleyeceği aşikar görülmektedir.

(Cebele'l-mütyin) nam gazetenin verdiği malumata akılırsa bu mübayede veba ve kolera pek şiddetli bir şekilde icra-yı ahkam etmekte imiş. Haftada vebadan iki yüz koleradan dört yüz vefayat vuku bulmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Aksa-yı Şark meselesiyle öteden beri uğraşmakta ve böyle gürültüleri külah kapmaya talihin saadetine huml etmekte olan İngiltere dahi bu kere Rusya mesellü bir liman işgaline muvaffak olamamıştır. Bu limanın fotograf ile alınmış bir resmi malumat gazetesinde nazar-ı temaşamızdan geçirmiştir.

İngilizler hangi bir yere göz dikmişler de yutmamışlardır. Hangi bir beldeye pençe atmışlar da zebun-ı kahr ve izmihlalleri etmemişlerdir. Dünyada İngilizlerden ziyade müteenni ve fakat bu teenni ile beraber menfaatleri nokta-yı nazarından serie'l-hareke bir kavim görülmemiştir denilse bile söylenememiş olur. İngilizler bu teenni ile şimdiye kadar pek büyük muvaffakiyetler ihraz ettikleri gibi daha pek çok muvaffakiyetlere de mazhar olacaklardır. İngilizler nerede olur bir arslan görülürse fırsatı ganimet ithaz ederek hemen üzerine atılır ve sımsıkı her tarafını bağladıktan sonra iktiza edirse canına bile kıyar.

Gözü açık bir tilkinin bile yanına yanaşamazlar fakat muteallik bir zamanını düşürüpte derisinden istifade etmek fırsatını güzetirler. Zaman-ı fırsatın takribine intizar etmekle vucutlarını hiçbir vakitte kesl-i ariz olmadığı gibi gözleri de lamba-yı basara

intikal edecek bir surette kapanmadığı halde dahi yorulmaz. İşte bunu içindir ki her arzusuna mesai ve iktidamı sayesinde muvaffak olur. Menfaatına göz dikenlerin gözlerinin çıkarıncaya ve belki de idam abad nisyanına itinceye kadar çalışır. İngilizlerin bu halleri hakikaten şayan-ı ibret ahvaldendir. Bu kavim ithaz eylediği bu mesleklerden dolayı da tekbiç olunamazlar. Zira gayur, her halde şayan-ı taktirdir.

Muhaberat-ı İlaniye

(Lazkiya'da sahayun redif taburu kol ağası Refatlı Hakkı Efendiye)

Mektubunuz vasil oldu. Melfufi olan pullar alındı. 20 kanun-ı evvel 97 tariihinden itibaren gazeteler gönderildi. Makbuz, ilm ve haberi gönderilecektir.

(Kilis'te cami-i kebir hatibi Aşkar-zade Mükerrermetli Yusuf Ziya Efendi)

Mektubunuz alındı. İltifatınıza teşekkür ederiz. 281'inci nushadan itibaren irsalata bedai olunmuştur.

**Sahib-i imtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa Asıf**

KIBRIS

Adet 283

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziyesinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazette mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştır

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

14 ŞUBAT EFRENCİ SENE 1898

26 KANUN-I SANİ 1313

AHVAL-I ALEM

Bir müddetten beri sahne-yi siyasiyeyi işgal eden bir takım gülünçlü komedyalar günden güne bir facia rengine giriyor.

Afk-ı alemleri tenevvür etmekte olan afitab asayiş-i cevanib erbaasından zuhur eden kara bulutlar istiab etmek istidadını kesb ediyor ki bu gidişle cihan-ı medeniyet bir karanlık içinde kalacaktır.

Aksa-yı şark meselesi dört devletin pençe-yi hırsında portakal gibi devran edip duruyor, her biri kendi istifadesi yolunda Çin memalikini dest-i teshir galebanelerine geçirmek fikriyle yekdiğerine muavenetten geri durmuyor.

İtalya (Küyaüçü) yü yutmak fikriyle Rusya'nın (Por Artur)u işgaline nazar-ı ehemmiyetle bakmaktan başka Çin'e ve daha doğrusu Avrupa'ya karşı Rusya'nın liman-ı mezkûrün işgalinden maksadı bir işgal-i daima ancak kışı geçirmek efkarından ibaret olduğuna dair fikirler sarf ediyor.

Rusya ise Almanya'nın (Küyaüçü)'yü işgalinde haklı olduğunğ alenen söylüyor.

Fransa ibtidaları samanın altından su gibi akarak bu babdaki fikrini meydana koymamış idiyse de elbette Rusya ile bir muşaverede bulunmuş olmalıdır ki ahiren o da işe karışmış ve şu yağlı kuyruktan bir hisse de o koparmıştır.

İngiltere şu ise komik arasında edeceğğ rolün daha sanatlı olmasına sarf-ı himmet ederek akıbet arzusuna varmış ve o da eline bir lokma geçirerek dahasına kemal-ı iştiha ile intizar etmekte bulunmuştur.

Bu dört haris-i menfaat bu cihatte iş becermekte olduğğ gibi Devlet-i Aliye-yi Osmaniye dahi beri tarafta kuvve-yi bahriyesinin tecdid ve tezyidiyle uğraşmakta ve mehamat-ı harbiye ve tensikat-ı askeriyesinin ikmaline çalışmakta bulunmuştur.

Rusya Avusturya ve Almanya hududunda Rusya kuvve-yi askeriyesi kol ordusunun miktarını peyder pey tezyid edmektedir.

İşte meydan-ı siyasete yekdiğerine rağmen kimi galebalıkta bil istifade külah kapmak nikab-ı dostu altında

İcra-yı melanet ve şeytanet edenlerin maskesini kaldırarak maske-yi aslisini atmak kimi pençesini garzkarının bogazına basarak adem-abad-ı nisyana yollandırmak için bir çok pehlivan-ı siyaset dolaşıp durmakta ve birbirinin aygını almak üzere karşısındakinin fırsatını gözlemekte bulunuyor.

Elhasıl devletlerin hareket-ı hazıra ve teşbisat-ı vakıaları yakın vakitte ortaya bir gürültü çıkaracağı ve bu gürültü bilyesiyle bütün asayiş-i umumiye ihlal ve berbat olacağı aşîkar görülmektedir.

Girit meselesi hala hatem-pezir olmamıştır.yunan kralı Yorgi'nin mahdumu Prens Jurjon'un cezire valiliğine tayinin umurunda Rusya ısrarında devam etmekte ve Bab-ı ali ile Almanya İmparatoru tarafından ısrar-ı vakanın adım-ı isafi hususunda iddia olunmakta imiş.

İş doğru ise Rusya'nın ısrarı Devlet-i Aliye-yi Osmaniye'ye olan muhabbet-i samimiyesine ne kadar mugatir olduğu şayan-ı mulahazadır.

Adaya çıkarılan bir kaç bin Yunan askerinin muavinetiyle ahali-yi İslamiye ne hallere düşer edildiğini vel-halet-heza şekavetve zülümün önü alınmadığı halde Prens Jurjo'n vali tayin edilmesinin cezireyi Yunanistan'a ilhak demek olacağı tabii değil midir?

Binaenaleyh dostumuz olan bir devlet memalik mütme-i nazarından devletimiz ruhu müsabesinden olan bir adanın, dost-ı teshirine geçirmek efkar-ı vahiyesiyle Teserya sahralarını kızıl kana boyatan Yunan'ın en kuvvetli azasından birine ihale etmek fikrinden bunursa düşmanımız oların artık ne yapmaları lazımdır?

Elhasıl rivayet-i vakıanın aslı var ise bu babda diyebiliriz ki Rusya bu ısrarına nihayet vermeli ve asayiş-i umumiyenin ihlaline bahis olacak bu gibi vahi fikirlerden sırnfizar etmelidir. Zira Girit meselesi Devlet-i ebed-müddetimizin matmuh-ı nazarı olduğundan bunun bir takım imtiyazat itasıyla idaresi lazım geldiği halde oraya tayin edilecek valinin hiçbir devlete mensub olmaması cihetinin iltizamı ehvan-ı şerri ihtiyar demek olduğundan her halde bu hususa riayet edilmesi adelete muvafıktır.

Şimdi şuraya kadar besteylediğimiz efkar Rusya devletinin Girit valiliğine prens Joruj'un tayinine ısrar etmediğine dair ve işin her ne kadar sahtına hüküm lazımgelmez ise mesleğimiz iktizasından olarak ol babda bir kaç söz söylemek lazım geldiğinden o husus hakkındaki fikrimizin beyanına mütdair idi.

İmdi bu yolda bir kaç söz ile fikrimiz hiç bir tarafa iştirak etmeksizin söylemek isteriz.

Malumdur ki Devlet-i aliye-yi Osmaniye ile rusya arasında bir müddetten beri hüsn-ı itilaf daim olduğu gibi İngiltere ile de bilzarur berudet kaim bulunmaktadır.

Devleteyn-i meşare'l- yehmanın ittifak ve hüsn-ı itilafı ise İngiltere'ce pek büyük suitesir hasıl etmekte olduğundan şöyle bir ittifakı İngilizler'in çekemeyeceği tabii ve zaruridir.

İşte meselenin bu ciheti nazar-ı dikkate alınacak olursa ajans telgraflarının bu babda ika eyldikleri yalanları İngiltere matbuatının bir kısmı hakikat suretinde göstermek için bir takım ilavelerle neşr etmekte olduklarına ve halbuki Rusya'nın böyle bir ısrarda değil öyle bir teklifte dahi bulunmadığı ve bu gibi şayiaların mücerret ajans kezbleriyle deveyi pire etmek hususunda şöhret alan (Deyli Telgraf) gazetesinin attığı vezinsiz muvazenesiz yalanlardan olduğuna şüphe yoktur.

Avusturya parlamentosu güzel bir nazire olmak üzere bu kere Fransa parlamentosunda dahi ibr munazaa vuku bulmuştur.

Bir taraftan iş yatıştığı halde diğer tarafta nazireler zuhuru tuhaf değil midir?

Munazilerden iki kişi işi düelloya kadar vardırımlarsa da birisi istikaf ettiğinden vaz geçmiştir.

Munazaa Avusturya'ninkine muşabe bir suretde vukua geldiğinden meclisin tatilini mucib olmuştur. İstidlal olunduğuna nazaren Avusturya'nın parlamento rezaleti tedricen her tarafa sirayet edecektir. Zira birinci derecede beyru olmak üzere fransa meydana çıkmıştır.

İşte medeniyet de olursa böyle olmalıdır. Bakalım bu kavgaların neticeleri neye varacaktır.

İhtar Ve Rica

İyd said fitrın Pazartesi günü olmasına mebni gelecek hafta gazetelerimizin tatili karar alınmıştır.

Şu tatil meselesi ise her sene vuku bulmayıp bazı defa gazetenin yevm-i inyişarına tesadüf etmek hasbıyla vaki olmakta bulunduğundan bu babda abonat efendilerin affını rica ile beraber hululi bilcümle memureyn için bais-i muserret ve memnuniyet-ü azime olan ıyd-ı said-i celilin tebrikine musaraat ve gelecek hafta gazetemizin intişarına intizar edilmemek hususunu şimdiden ihtara cesaret deriz.

Her sene olduğu gibi bu sene dahi leyl-i kadire musadif olan penceşnebe günü kable'l- asır kütüphanede bahari-yi şerif duası icra edileceğindeb vakt-ı mezburaile teşrif buyrulması umum muhitine ilan olunur.

(Karinlerimizden Biri Tarafından Mektub)

Kıbrıs ünvanıyla münteşir gazete-yi muhteremlerini 6 Eylül sene 97 tarihi olan bedayet-i abonemden bir haftaya kadar ale'l- devam her posta aldım. İşte ol tarihten itibaren bir hafta yok ikinci hafta vurud ediyor.bu ise dini gazete meraklılarının vicdansız posta memurlarının insana, insaniyete insafa hakaniyete menafi olarak gazete serkatına meluf ve itiyatlarıdır.

Mutalaasıyla kesb-i istifade ve telziz edegeldiğim gazetenin cerar ve nefret-i umumiyeye kazanan sıfat habasetiyle mütesif memurların yed ihtilasından istihlasıyla müntazim olarak esbab-ı tesyarı ve sailenin istihsalına musarruf inayetleri suret-i mahsusada istirham olunur efendimiz.

(Kıbrıs)

matbuat şikayeti arttırdukça pota hane memurları da inatlarını tezyide çalışıyorlar.merci-yi mahsusaları ehemmiyet vermedikçe gazetecilerin feryad-ı masumaneleri de sandık içinde kapalı bir adamın feryadı gibi bukunduğu mahalden uzağa vasıl olamıyor.

Sarf ettiğimiz paraların acısı yüreğimize çöktükçe kalbimizden koparak ağzımıza gelen sözleri söylemek istiyor isek de bir dest-i manevi dilimizi tutuyor.

İnsan can-hıraş feryatlarını musir bir felakete uğramadıktan sonra çıkaramazlar. Cenab-ı hak ehim-i asiyeyi cehennemde tazib eylemek üzere hulk buyurup onlara teslit edeceği kitab-ı mukaddeside beyan buyurmakla birlikte ona itikatımız vardır. Galiba gazetecilerin dünyevi ve ahirevi azabı çifte olduğundan azab-ı dünyevinin icrasını posta memurlarına havale edilmiştir.

Vakıa azab-ı uhreviyi daha görmemiş isek de mucib felaket ve perişaniyemiz olan şu posta memurlarının azabı da azab-ı ahiretten pek de devn değildir zannederim.

Elaman! Bu adamların ellerinden çektiğimizi ancak Allah bilir. Merci-yi aliyesi vuku bulan feryad-ı mazlumanemizi işitmiyor. Bari Cenab-ı Hakk yardımcımız olsun. Zira bu gidişle yatacağız.

Veriyoruz alamıyoruz, alamıyacağız çünkü verdiğimizizi alamıyorlar. Halbuki almadan vermek Allah'a mahsustur.

Abonelerimiz gazetelerini almak için tedbir düşünmekten geceleri yatamaz oldular. Biz ise şikayet nameler yazmaktan usandık, bıktık artık İllallah! Ne yapacağımızı da şaşırdık. İnsaf edilsin evet! İnsaf edilsin de bu memurların suihalleri ıslah olunsun yoksa halimiz pek vahimdir.

HAVADİS-İ HABERHANIYE

Aksa-yı şark vukuatı İngiltere erbab-ı siyasetini pek derin meşguliyette bulundurmaktadır. Rical-ı mumie'l-yehden bu günlerde irad-ı nutk edenler sözlerini evirip çevirip Aksa-yı Şark meselesine atf ediyorlar.

Geçenlerde hariciye müsteşarı (Küzun) tarafından bir nutuk irad olunduğu halde hep vukuat-ı mezküreden bahs bulunmuştur. Elhasıl öek öevir olunca kavga yorganın başına.

Bu kere de müstamerat nazırı Lord (Çembirilan) tarafından (Birmingham)da bir nutk verilmiş ve bu da Aksa-yı Şarka aid bulunmuştur.

Lord (Çimberlan) nutkunda diyor ki:

İngiltere ticaretini açmak için mevcut olan muhatıraların en büyüğü evvelce bilcümle mil el ve ekvanın ticaretine açık olan revac ve ticaret meydanlarının derece derece set ve bent edilme keyfiyetidir.

İngiltere'nin meslek-i siyasisi İngiliz müstemlikatının mudefaasına ve bir takım ticaret meydanlarının açılmasına ve bu gün mevcut olan mahal-ı ticaretin İngiltere'nin zarar ve ziyanına olarak sed ve bent edilip hükümet-i ecnebiyeden tarafından inhisar olunmasını mene matuk bulunmuştur.

İngiltere hükümeti komşuları bulunan hükümatın tevsi-yi daire-yi müstamerat etmelerine nazar-ı hoşnudi ile bakmakya ise de hukuk-ı mektebesine riayet edilmesini talep etmiştir.

Çin'e gelince: orada ijzaz edilebilecek menafı-yı cedidatın her kese müteseviyen bahş edilmesini arzu ederiz.

Zannıma kalırsa ticaretleri mühim olan bilcümle hükümat bu meslek-i siyasi hakkında aynı fikirdedirler.

Çin'in düçar zarae ve ziyan edilmesi bizce hiç bir vakitte matlup olmayıp ahd ve hukuk-ı mevcudenin devam ve bekasını arzu ederiz.

İşte Lord (Çimrilan) ın nutku da bundan ibaret olup iş yine Çin meselesindeki menafı üzerinde tekarrire etmektedir.

"Temrate'l- Funun Gazetesinden Tefrika Edilmiştir

Hidiv-i Mısır Fete hametli Devleli abbas Hilmi Efendinin taht-ı riyaset fehimanelerinde olmak üzere Mısır'da inikad eden meclis nazar-ı kararıyla Mısır posta

vapurları cemie'l- vezamet ve huzlarıyla beraber elli bin liraya İngiliz çirketlerinden birine bey edilmiştir.

Mezkür vapurlar on bir adet olup yalnız bunlar miyanında bulunan Prens abbas, Tevfik Rebani, Kahire nam vapurlar pek yakın bir zamanda hükümet-i Mısıriye tarafından iki yüz on bin liraya iştira kılınmış idiler.

Fazla olarak İskenderiye ve civarına mahsus dört ufak vapur dahi olduğu gibi bunlardan bazıları sac ve bazıları ahşab olmak üzere on üç sandal ve muavine bulunmaktadır. birisi İskenderiye'de ve diğeri Seviş'de iki adet cisim-i venic ve en büyük gemilerin emr-i tazyikine kafi birisi İskenderiye'de ve biri de Seviş'de iki adet de huz dahil olarak umumuna ehl-i habere tarafından bir milyon lira kıymet takdir edildiği halde resmen edilmeksizin ve Mısır ve İskenderiye ticaret mutebaranına ihbar-ı keyfiyet olunmaksızın yüz elli bin liraya İngiliz kumpanyasına meyayia namı altında hibe edilmiştir.

Meclis-i nezaride vuku bulan münakaşa esnasında azanın biri muzabede-yi ilaniye teklif ettiği ve İskenderiye'deki umum vapur kumpanyalarına malumat verildiği halde hiç bir taraftan mubayeaya taleb oldukları cevabı alınmadığı havadisi şayi olmuş ise de halbuki İskenderiye tüccarından bazıları sefain-i mezburenin mubayiası için istifsar eylemiş iken cevap bile vermedi.

Meclis-i mezburca İngiliz kumpanyası vapurlarının tedhirine mahsus olmak üzere bir huz efşası için mecanen Mısır hükümeti cenabından bir mahal verileceği şartı dahi kabul olunmuş ve mezkür kumpanyanın Mısır postası için senevi elli bin lira ücret verilmesi de taht-ı karara alınmıştır.

Vatanlarının kuvvet ve terkisine sai olan Mısırlılar vapurlarının direkleri üzerinde göreceği İngiliz bayrağının hasıl edeceği suitesiri ve müsebbiblerin yüzlerine çalınan siyah lekeleri sehaif-i tarihiyeden dehur ve zamanın mururu hiç bir vakit tezahür edemeyeceği bedihi ve derkardır.

(Kıbrıs)

Mezkür vapurlar edilen takdir-i kıymet ile mübayea olunan fiyat mukatese edilecek olursa ikisi arasında pek büyük fark ve tezat görülür ki bu da inanılması mahal-ı acebiyetten maduttur.

İş hakikaten bu mezküre ise Mısırlılar bu babda lazım gelen teşbisatı icradan geri durmamalıdır.

(Çin Müselmanları)

din-i İslamın ne kadar mütyin ne derece resin bir esas üzerine mebni bulunduğunu isbat için meydanda olan delail bu babda bizim söz söylemekliğimize hacet bırakmaz ise de bu gün üç yüz elli milyon karib edeyan-ı muhtelif miyanında sılayet-i diniye ve itikadat-ı İslamiyelerini bihakk-ı muhafaza etmekte bulunan Çin müslümanlarından bahsetmeyi münasib gördük.

Çin müslümanları ne kadar selabet-i diniye ile mütassıf iseler ticaret ve zanaat dahi fial oldukları Avrupalılarca da taht-ı tasdiktedir.

Sanatta olan terkilerini, meşhur Fransa serke-yi umumiyesinde bu sanatkarlar tarafından imal edilen ve bir çift atıyla ve bir sanis ikisi de yolcuyu arai eden ve kendisi ancak bir buğday tanesi cürmünde bulunan bir araba pek vazih surette meydan-ı alaniye çıkarmıştır.

Ticaretlerine gelince bu cihette o derece kesb-i terakki etmişler ki adeta diğer Çin akvam ve nufus-ı kesiresine meydan okutturacak bir mertebede istihsal-ı servet ve semat etmişlerdir. Gayret-i diniye ve hafz-ı şan ve vekar-ı milliye ve vataniye cihetince dahi sair Çinlileri fersah fersah geri bırakarak kesb-i temyiz eylemiştir.

Şimdiye kadar Çin müslümanları üzerinde tarizat-ı hüsmanelerini tecribeye kalkışanlar kemal-ı metanet ve cesaretle müdefaadan giri kalmayıp hıfz ve zan uğrunda pek büyük muvafakiyetler ihraz eyledikleri gibi Çin Japon muharebe-yi ahiresi dahi üzerlerine yıldırımlar gibi ateş-feşan olan Japonya ordusu muntazimesi ve donanma-yı mehlakesine karşı Çinliler tab-aver-i mukavemet olamıyarak inhizam ve perişanıyla firar etmişler iken Çin müslümanları ar firarı mütessif bulundukları selabat-ı diniye ve itikat-ı islamiyelerine pek büyük şeyn add ettiklerinden muhafaza-yı din ve vatanileri uğrunda kanlarını son damlasına kadar akıtarak iki İslam kumandanının şehiden azimdar-ı ahret olmasına kadar gayurane sebat ettikleri meşhur vakayidendir.

İşte bir vatan mahsulu olan ve bir ve bir hava-yı nesimi ile yaşayan Çin islamlarının diğer hemşehrileriyle nisbet kabul etmez derecede gayret, hamiyet ve iecaatları nazar-ı dikkate alınacak olursa İslamiyetin şeref ve azimeti teslim olunur.

Din-i Muhammed'in kuvve-yi kutsiyesi bir kere mülahaza olunsun ki üç yüz elli milyon nüfusu cem olan Çinliler'in Japonya'ya karşı adım-ı mukavemetleri tezahur eder etmez münhazemen semt-i firarı ihtiyar ettikleri halde Çin müslümanları bu yolda terk-i hayatı dahi kendilerince bir medar-ı iftihar ve şan-ı İslamiyete menafı olan firarı add ederek muhafaza-yı şan-ı İslamiyet yolunda ebediyen terk-i hayat müstear edinceye kadar sebat göstermiştir.

Din-i Ahmediyi kemal-i sadık ve hulus üzere muhafaza ve vakaya memalik olanlar hiç bir yerde har ve hakir ve zelil olmadığı gibi bilakis vasıl-ı makam az ve tevkir olmuş ve olmakta bulunmuştur.

Ezcümle Çin müslümanlarının harb-i ahirde müşahid olan gayret ve cesaret ve cemiyet-i dünyaları Çin erbabı siyasiyece pek keskin nazarlarla görünmüş olmasındandır ki bu sıralarda memaliğine gözlerini dikmiş ve çok vakit geçmeksizin her parçasını kulağı kadar fikrine düşmüş olan Avrupalılar'ın maksat ve vakalarına ve katiyle bir sed çekmek lazım geldiğini derk ederek bir idare-yi muntazıma teşkiline karar vermiş ve Çin İslamlarının şecaat ve besaletleri hasbıyla vasita-yı hıfza memleket olan kuvve-yi askeriye'nin tensikini ve idare-yi memleket için lazım gelen emre ve memurunin üç yüz milyondan mütecavüz bulunan Çin akvamından değil elli milyondan ibaret olan İslamlardan inahına karar verilmiştir.

Hat-ı harb esnasında Çin islamlarının karadan katiyen ictinab ederek son şehadetle boğulduklarını gören idyan-ı saire ishabından bir çokları da din-i mebyin-i Ahmedinin kaderini tefris etmelerinden naşı hidayet-i Rabbaniyeye mazhar oldukları cümle-yi müstahberat-ı saremizden bulunmuştur.

Binaenaleyh Çin erbab-ı siyasetinin bir vecih bila ithaz eyledikleri hareket devri- endişane ve hakikiyetbinaleri elhak şayan-ı taktir ve Çin müslümanlarının bu babdaki ricahaniyetlerinin Çinlilerce sabit olması sezavar şükran ve tezyidir.

İskenderiye ile Mısır da bulunan İngiliz fırkaları Sudan cihetine süratle sevk edilmektedir. İngiltere'den Mısır'a müceddiden bir kaç bölük asker gönderilmiştir.

İngiliz matbuatının efkârına bakılırsa Sudanlılar'ın hücumu mihya bulunmalarına sebep bu sevkıyat imiş. Lakin sair gazetelerin rivayetine nazaran İngilizler'in bu sevkıyatı

mücerret Sudaniler üzerine olmayıp garbdan ve Habeş cihetinden bir takım Fransız fırkaları gelerek Afrika ortalarında müşahede olduğundan bunların cenubdan Nil boyu yukarıya doğru gelmekte oldukları tahakkuk etmiş bulunmasından İngilizler'i ihtiyat-ı riayete mecbur eylemişler.

İngilizler hiç bir vakitte ne kara yerde yatarlar ne de kara rüya görürler.

İngilizler'in Hindistan'ın şimal cihetinde düşar oldukları şiddetli bir inhizam kendilerince hüserat-ı külliyei mucib olmuşur.

Hindistan'daki vebadan dolayı ithaz edilen tedabir-i sıhhiye bir iğtişası badi olduğu ve iğtişas-ı mezkur esnasında pek çok adamlar mecruh olduğu istihbar kılınmıştır.

Bu hafta alınan Hint haberleri İngilizlerce mucib-i teessüf bir halde bulunmaktadır.

İngiliz Hint askerinin dördüncü levhası kumandanın Genaral Vastimakuf diğer levalarla birleşmek teşebbüsünde bulunduğu bir sırada Afridiler memleketi dahilinde bir pusuya düşmüş ve vuku bulan bir hücumda İngilizler'den beş zabıt ile sekiz asker telef ve iki zabıt ile on yedi nefer mecruh olmuştur, askerden on yedi nefer de gaib olmuştur.

(Belvehistan) namında bulunan bir vapur ve efer-i ıslaha ve mehmât-ı harbiyeyi hamil olduğu halde Umman Denizine tevciye haret etmekte iken bir İngiliz harb sefinesi tarafından tevkif ve müsadere edildiği istihbar kılınmıştır.

Mezkur vapur humulesini Rusya'dan almış ve bade Londra'ya uğramış vuku bulan müsadere üzerine kapıdan hamil olduğu eşyayı Habeşistan'a nakledeceğini beyan etmiş olmakla oradan müfarekatına müsadere olunmuş ise de ahiren vapurun humulesini Bahr-ı Umman Sahiline ihrac etmek için tahmil edildiği sabit olunmuştur.

Almanya gazeteleri hadise-yi mezkureden açtıkları bahiste bunun bazı müzakerat-ı siyasiyeye sebebiyet vereceğini beyan etmektedirler

Başta da İslavlar ve Romanyalılar ve Sırbılardan mürekkeb komite teşkil etmiş ve macar hükümetinin Maceristan'da mütemkin İslav ve Romen ve Sırb akvamını Macarlaştırmak için vakia olan teşbisatına karşı protesto etmeği kararlaştırmışlardır.

(Muhaberat-ı İlaniye)

Diyarbakir vilayetinde posta müdürü azetlü Abdullah Efendiye :

Gönderilen abone bedeli geldi. İdaremiz defter-i mahsusuna kayıt edilerek eşar-ı alileri vecihle 686 numaradan itibaren irsalata ibtidar olunmuştur. Makbuz ilm ve haberi takdim kılınacaktır.

Abone bedeli olarak bu kere otuz sekiz kuruşluk postalı pulu vürut etti. Halbuki gazetemizin ser-levhasında muharrir bulunduğu vücuhla bir senelik bedeli kırk sekiz kuruş olduğundan 10 kanun-ı evvel sene 98 tarihinden itibaren gazeteler takdim kılınmış ise de on kuruşluk pulun daha irsali mercudur. Şam postahanesi emanet-i mevruda memuru rfaatlu Muhammed Fehim Efendiye :

Eşarınız vecihle 1 teşrin-i sani sene 98 tarihinden beri gazeteler muntazamen gönderilmekte ise de mevud olan abone bedeli alan irsal kılınmamış olduğundan latifen irsali müsterhamdır.

Ebediyen velayeti dahilinde Mause'da Köstendilli kunduracı rfaatlı Hasan Hüsamettin Efendiye :

Tahrirat ve ilalerine ifaen irsal kılınan kırk sekiz kuruşluk pul vasıl olunmuştur. Gazeteleriniz 676 . nüshadan itibaren gönderilmeye başlanmıştır.

İlm ve habergiz taktim kılınacaktır. Eşaratınıza muvafakiyet olunmuştur.

**Sahib-i imtiyaz ve müdür
Küffü-zade Mustafa Asıf**

KIBRIS

Adet 284

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazete mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur

(Nushası bir kuruştur)

Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

21 ŞUBAT EFRENCİ SENE 1898

16 ŞUBAT RUMİ SENE 1313

AHVAL-I ALEM

Bundan evvelki nushalarımızda giriş meselesimnden bahsettiğimiz sırada mesele kolaylıkla hal ve tesuhiye olunamayacağını ima ile tarik ve tesuiyeye set haylulut güşdesiyle dost maskesi altında beslediği imal mezrasının kuvveden fiala çıkması için vakit kazanmak isteyen rusya tastik ve kabulü emr-I muhayi olunan bir teklifte bulusmus yanı yunan kiralının veliahtı prens jurjun giride vali tayin onmasını musirrana tensip ve talep eylemiş olduğunu imba eylemiştik.

Bu teklifi ingiltere fransa ve italya muvafikat ve muselmanların halifesi osmanlıların padişahı ve cezire-i muzburenin sahip ve hekim-i hakikisi şefkatli abtulhamit hansani hazretleri ile almanya ve avusturya devletleri katiyer muhalefet eylemişlerdir. Muhalefeti vaka üzerine bu kere rusya hariciye nazareti tarafından sadir olup gazetelerde mulahasen nesr olunmus bir beyanata musadık nazar-ı mutalamız olmuşdurki ehemmiyetine mebni bizde muhtesiran dercini munasip gören beyanname

Gırid hakkında vaka-ı ahireyi tetkik ettikten ve devletler tarafından dermeyan oluncun tedabir-ı şairanın semeresiz kaldığını anladıktan sonra rusya devleti girid hristiyanları huvaş meyl-ı meşruğuna muvafik ve bilumum yunanlılarca sulah ve sukuneti mucip olmak üzere grit valiliğine yunan kiralının veliahtı prens jurjun tayinini teklif etti.

Rusya evvel umarda prens jurjun zatı şefkati samet hazreti padisahın hukuk-ı hukumranisini tanımak hususunda muvafakatını ve sark asayişini muhafasa etmek cihetiyle vaadini istihsal etmişti. Bu teklife Fransa ingiltere ve almanya derhal muvafikat etmişlerse de almanya ile Avusturaya muhalefet ve zatı hazreti padişahı dahi tayin olunacak valinin memaliki osmaniyeden bulunmasını musirrane talep etmişlerdir.

Rusya söylediği mutaalatı ve mulahazatını ilan ve tamam ettikten sonra meselenin arzusu hal olunmasından musır olmayacaktır.

Eğer devletlerden biri zi-methul bulunanları ikna ve irza edecek bir çare tavsiye edilir. İse rusya dahi muvafakatı derc etmeyecektir. Ancak böyle karışık bir meselenin hal ve tesuivesi müşkil olduğundan rusya başkaca bir teklifin tedkik ve tezkirine muktedir değildir mumafî teklif ahirine iştirak etmeyen devlet-I aliyeyi osmaniye ve duvel-ı muazzama saire ile dostlugu baki olmamasıyla beraber tahrik devamından tevlid edecek bir cümle seyiatı mümkünenin mesuletini Kabul etmeyecektir.

Rusya devleti burada katiyyen beyan ederki devleti osmaniye'nin hiç bir bahane ve vesile ile girid'e bulunan kuveiaskeriyesini tezyid etmesine ve cebren bir vali tahin eylemesine asla müsaade etmiyecek ve girid ahali'si aleyhinde bir guna tehdidımız bir hareketi ihtiyarına iştirak eylemiyecektir.

Şu beyanneme mifadından ne anlaşılır? Demek oluyorki şimdiye kadar girid'e işgal edilmekte bulunan ateş-i isyan yunanlılar tarafından vukua gelip doğrudan doğruya rusyanın parmağıyla hasıl oluyor. Beyanname-i meskur okununca balkan hükümetlerinin teşkilesibden mukaddem yine rusyanın millet-i osmaniye için ettiği dedhuavahane teklif suzişli netayıç hatıra gelerek bütün kalbi poz osmanlıları dağdan tesiri eylemiş.

Bu gibi ahvualin bizim için edeceği hidmet yalnız hal hazırı muhafaza etmekten ibaret olup, yoksa ileride millet-i osmaniye'nin gariftar olacağı felaketi nazarı dikkate almak değildir.

Milletin kanını içerecek vesaitin rusyaya terk ve teslimine mecburiyet hasıl oluşa umum osmanlıların kıyamete kadar ağlamasına sebep olacaktır. Ciğerlerimizdeki yaralar daha henüz iltiham pezir olmadan zehirli çiçeklerle üzerimize hücum vuku buluyor.

Dikkat buyrulsun ! rustyanın bir ifadesi diğerine benziyormu? Cihangir olmak için hiç bir fenalığı irtikaptan çekinmediği gibi bu hususta koca bir millet-i osmaniye'ye hırs ve tamine hedef etmek istiyor. Şayet avrupa devletlerinden birisi hasetleri neticesi olarak bu fikiri harisaneye sed çekmek isterse hemen osmanlılara bir mey-ı samimiyet gösteriyor. O seddi yıkıyor , akabinde avrupanın kendisine oynamak istediği dram perdesini osmanlılara kuşad ediyor. Milletin perişaniyetine hükümetin tenkisşan ve şefkatine sem katil gibi hidmet ediyor. Himayesine aldığı sütçü bulgara hükümet-i osmaniye'yi tehdit ve bir takım imtiyazlar talep ettirmeye domaceht ediyor ve muvafık oluyor.

Bize mukaatı müseddete gösteriyorki rusya hükümeti saadetini osmanlıların felaketinde aramaktadır. Deli petrevin vasiyetnamesi ve ahkâmınınicrası bu hususta delillerin birisidir. İcrası bu hususta delillerin birisidir. Yalnız eski rusların harp ile yapmak istediklerini şimdiki politika denilen ifterikalarını meydana getirmek gibi bir tadil icra ediyor. Bahalden hakikaten istifadeleri tezaif ediyor. Çünkü harp ile kazanılan istifade takdir azm olsa yine galip taraf dahi birçok ziyahat ve zarara düşer olduğu her zaman görülür.

Saht-ı ifademize en birinci delil galibiyetimizle hatem bulan osmanlı yunan harp ahirinde muharebenin müselabibi yunan olduğu halde müterekeden bu güne kadar bütün teselye ordusu sefir ve yer halde bulunmakta ve muharebe esnasında düşmanın gülle ve kurşunlarına göğüs gererek fedai cism ve can eden şuheda-yı himayet ve celalerimizden tiyat huzura gelen marz mestulu sebebine kahraman daleveran milletın telafet ve müşkilata düşer olmalarını hazine-i devletin bu müddet zarfında zaruri elvuku olan musorafatının yunandan alınacak tazminata mukabil bir miktara bağış olduğunu airaiye edebiliriz.

Rusya hükümeti tuttuğu şu politika sayesinde arz ettiğimiz ziyandanda mebra bulunuyor. Hele bir kaç seneden beri balkan çihetinde ettiği tahrikat ettiği osmanlıların gördüğü zararlar hep kendi istifadesine hidmetle netice pezir olduğu zan olunması nazar-ı dikkatten kaçıyor. Fakat artık kuvviyyen memul ederizki rusya hükümeti şimdiden sonra bu istifade kuyusundan su içmeyecektir. Bugün zat-ı şevkat samet-ı hazret padişahının tedariki siyasesi bütün avrupa diplomasisini şaşırtacak bir derecede olup efkârı şahanelerinin hadımı olmayla mubahi ve selamet-i devlet ve milleti görünmekle müftehar

bulunan ve her türlü sahadetlerini vatanlarının selametlerinde arayan recal-i sadika hayatlarını o müstebdik amal-ı sakime ve harisanesine kalkan inkaz ediyorlar. Bu kalkanı delmek, islamiyet ve osmanlının muhaina yürümek o kadar kolay değildir.

Bu halin asale-yi hun ile neticelenmesi umur-ı tabiiyeden ise de bir kaç seneden beri kopması mazbut bulunan harb-ı umumi kokuları Avrupa havasını işba etmiştir ki hala teneffüs edilen hava bu havadan olduğundan böyle bir zamanda hayat-ı bedbinanesinden tevlit edecek ve vahşiliğe göğüs gerecek Osmanlı dilaver ve erbab hamiyetinden ihtizaz etmeye mecburuyet hasıl olmasındır.

Hidayet-i İlahiye gayret-i insaniyeye, hamiyet-i milliye ve hukuk-ı insanşye ortada bulundukça bundan böyle hükümet-i muazzama-yı İslamiyenin ve millet-i necibe-yi Osmaniyenin tali-yi edbarı sevabık-ı seniyesi gibi mazi içerisinde mazi olarak unutulacağı şan-ı devlet ve şeref-i millet şuhra-yı terkibe tevsil ederek kanlarını şçmek cisimlerini yutmak ve bu kadar zamandan beri rahat ve saadetlerini mahvetmek isteyen düşman azimlerini ebedi bir hüzn ve melal içinde bırakmaya muvaffak olacağı azade-yi küvahtır.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Dört beş seneden beri Ayasofya cami şerifinde Faziletli Hacı Hafız Ziyai Efendi hazretleri tarafından tedris edilmekte olan behare-yi şeriften bu sene ramazan-ı magfiret-i risanın 29'uncu günü evlat vatandan ve ezkuya şabanımızın haram-zade Muhammet Hakkı Efendiye icazat-ı iata bulunmuştur.

Muhammet Hakkı Efendinin Hazret Hilmi ahaz hususundaki gayretlerinde ve ramazan-ı şerifte ahalimizi cidden memnunve bahtiyar eden vaaz ve nasihatlarında dolayı bilcümle muhit-i vatan tarafındankendisina arz-ı teşekkürler ederiz.

(İdam)

Bundan ikdam iki orman koruyucusunun katli madasından dolayı bilcümle muhit-i vatan taraflarında maznunen derdest edilen Lazkiye kariyeli Doğulu felbunun geçen Çarşamba günü inikat eden meclis mevkute-yi cezaiyede iadmına karar verilmiştir.

(Tahliye)

İncirli kariyesinde katledilen Ermeni'nin mesele-yi katlinden derdest olan dört nefer-i İslamın fail-i katlden ilgisi olmadığı meclisce tayin ve tahkik etmekle tahliye-yi sebillerine karar verilmiştir.

Kıbrıs

İşbu muhakemede hakim efendilerin ve bilhassa reis efendilerin dikkat ve itinaları ve tedkikat-ı cedideye ve amikaları ve bununla beraber dava vekili Ethem Efendinin de mundefaa hususunda istimal eylediği talebat ve gayret-i hakikiyesi samini debsite-yi hayret eylemiş ve şu mahakeme-yi nuhakka sayesinde dört nefer-i müselman hayatları pençe-yi ecelden kurtarılmış olduğundan umum müslümanlarca şayan-ı teşekkür ve mahmudattır.

(Muhaberat)

Kıbrıs ceride-yi feridesi sahib-i imtiyazlığına geçen haftaki tekgraf havadislerini okuduğum sırada, Fransa hükümet-i meşhuresinden Doktor Paan'ın vefatı şetmeli nazarıma çarptı. O anda teessüf kelimesinin yekmil mana ve konuyla müteesif oldum. İki seneden evvel hakim şehir Pastur nam zat alime idi. Şu vedanın erbab-ı fen üzerinde

tesiri pek büyük oldu. Umumen kesilen bir fesad-ı ahlak gibi bir maraz ve hıyama mübtela olan bütün Fransız millrti medeniyet hadımı ahlak mürebbiyesi sahiyyet hamisi, insanların ve insanlığı ortadan kaldırmak isteyenlere karşı insanların bir nefes daha temdit hayatı bezl-i vucut etmiş insaniyet mecsumu bir zat alisi kadar kaybetmiş idi. Umum milel içinde millet hadımı her zaman görülen ihvan-ı tabiiyeden ise de bütün insanlara ve insaniyete ettiği hizmetleriyle adı kıyamet gününe kadar yad edilecektir. Alem-i insaniyet kendisine medbun şükran eyleyecekhemen ender olarak görülmüştür. Bu gibi zavatı bir millet değil umum alem-i insaniyet kaybettiği için husule gelecek teesüf ve tesir de umumi olur.

Fransız kavmi, bais-i iftışar-ı yeganeleri Patur ve Paan gibi zevatı hemen yekdiğerine müteakil gayubuvet-i ebediye terk ettiler. Umum milel ile beraber menba-yı umum olan Fransa erbab-ı fununu garik-i bahr-ı tesir-i bi-payan olmuştur.

Pastur esasen bir kiyager idi. Alem-i insaniyete yadigar bıraktığı keşfiyatı pek büyük ve kıynettadır. Tarih-i alemde ebka-yı nama behak müstehaktır. Vefatından az bir zaman evvel doktorluk ünvanına mazhar oldu. Paan ise zaten dotor idi. Fen-i celil tıbbın cerrahi şubesine meyl verdi. İtihab ettiği şubeden ser ifrazı kesildi. Bir çok usul-i amililer icat etti. Şimdiye kadar doktolukla külli servet husulu dünya yüzünde görölmemiş ve yalnız bu zat pars meihuru güşadında bin frank kazanmıştır ki bu da iktidar-ı fenniyesini ulum safına tanıttırmak için başlıca sebep olmuştur. Bu halde Fransa ağlıyor. Ham masleğin olmak ve iktidarı fevkaalede bulunmak eserlerinden istifade etmekliğin hasbıyla ben deniz de bu mateme iştirak ediyorum.

Mütüfe-yi meşare'l yehin iktidar-ı fenninde terakki cihetinden kişe-yi nisyanı kalmış olan cezire halkı dahi maddeten istifade ettiği halde farkında değildir. İşte farkında olamadıkları bir şeyin mutesian arz ve ifade ederek asarından ibtidarından maddeten ve bilvasıta istifade eyledikleri hakim mütüfe-yi hayr ile yad ettiklerine vesile olmak için şu tezkire-yi mukbanemin ceride-yi feridelerinin bir küşesini sıkıştırılmasını temenni ederim efendim!

Doktor
Muhammet Bahaeddin

HAVADİS-İ HABERHANIYE

Küba meselesini yine kesb-i vehamet etmiş olmasından dolayı oradaki tebaasını himaye etmek maksadıyla Amerika hükümeti oralara bir filo donanma göndermek mecburiyeti his etmiş ve Amerika'nın harb gemileri ahiren oraya vasıl olduğundan naşı İspanya izhamında tenzilât vuku bulmuştur.

Amerika filosunun bu nümâyişi Madrit'te bidenbire bais-i heyecan olarak İspanya gazetelerinden bazıları saika-yı tezehir ve infial ile hiddet-aniz bentler yazmışlar ve hatta o nümâyişe mukattime-yi zapt ve işgal manasını vermek istemişlerse de Madrit kabinesi teminat-ı nüzuma itasıyla teskin-i heyecana sarf-ı mesai etmekte imiş.

Aksa-yı şark mesele-yi malikası rekabet-i devriyenin en nazik kollarına dokunacak surette her gün bir şekil nev-zemin ihtilaf göstermekten hali kalmıyor. Mevcut olan vesile-yi ihtilaf niata-yı nezakirat ile bir suret-i itilaf göstermedikten başka bir nihane-yi rekabet arz-ı vücut hakikiyet etmeye başlıyor.

Bu haller şüphesiz tesadim-i münafiden tebayan-ı maksattan ileri gelir. Ahiren okuduğumuz gazetelerin haber verdiklerine göre aksa-yı şark meselesinde Rusya ile İngiltere'nin aralarını açacak yeni bir menşe-yi itilaf daha zuhur etmiştir.

Çin sevhahinde kain (Talye Novan) nam mevkiin Avrupa'nın tcaret-i umumiyesine güşada bir hal-i serbesiyette bulundurulması İngiltere tarafından Çin hükümetine mısren teklif edilmekte bulunduğu halde orası Rusya'nın işgal etmekte olduğu Phor Artur limanının en haki bir nokt-yi mehması olmak hasbıyla Avrupa'nın ticaret-i umumiyesine güşat bir halde bulundurulacak olursa Phor Artur'un ehemmiyetten düşeceği tabii olduğundan Rusya hükümeti İngiltere'nin bu talep ve teklifini katiyen muhalefet etmekte bulunmuştur.

Bu ihtilafı haber veren gazeteler Londra kabinesinin bu teklifte ısrar etmeyip bilahire eden sıfınzar hasıl olan ihtilafın atiyen bir renk-i vehamet ve musibet kesb etmesini meydan verilmeyeceğini zannetmektedir.

Halbuki herşey zanolunduğu gibi vaki olmadığı kerat ile tecrübe olunmuş ahvalden bulunduğundan bu babda İngiltere'nin de ne harekette olduğu bilinmez.

Times gazetesinin Petersburg muhabir-i mahsusı tarafından aldığı bir telgrafnamede Rusya bahriye nezaretinin bilcümle sefn-i harbiyede cephaneliklerden mehmalet çıkarmak ve topları doldurmak ve hareket ettirmek için Fransız usulü elektrik kuvvetinin tatbikine karar vermiş ve asker nakletmek için bahr-ı hezizde 18 kıta, yeni nakliye vapuru inşası zamanında emirler iata eylemiş olduğu beyan kılınmıştır.

New York Heralt gazetesine Ruduva namında bir Amerikalı tarafından güşide edilen bir telgrafnamede Girit ceziresine vali olmak üzere tensib görülenler arasında bir Amerikalının bulunmamasına itiraz ederek Avrupa'nın Amerika'yı hiç aldırmadıklarını ve ve adeta bu ahenk-i devliyenin Amerika hakkında mucib hakaret olduğunu ve bitaraflık nokta-yı nazarınca Amerikalı'nın tensib edilenlerden ziyaden şayan-ı kabul ve istifade olabileceğini beyan eylemiştir.

Kıbrıs

Fıkr-i kasıranemize kalırsa Girit valiliğine tayin edilecek zatın hiç bir devlete mensup olmamasıyla beraber tebaa-yı devlet-i aliyyeden bulunması regindeyiz.

Zira her devlet bu yağlı kuyruğu kendi tebaası önüne çekmek istediğinden işin günden güne uzayıp gitmesine ve ahalideki perişaniyetin de tezayit etmesine sebep vermektedir. Görülüyorki şimdiye kadar her devlet kendi raiyesini görünmek için uğraşmakta ve bazılarıda cezireyi adeta hakimiyet-i Osmaniyeden çıkarmak üzere ir takım münasebetsiz vemümkünsüz tekliflerde bulunmaktadırlar. Anlaşıyor ki bu gibiler işi daire-yi siyasetten çıkararak eğlenceye çevirmek istiyorlar! Zira meseleye sehulefle halletmek cihetlerini bütün bütün terk ederek hali muhal bir cihete çekip götürmektedirler.

Prens Corc'un Girt'e vali tayini gibi münasebetsiz bir teklife karşı cevap muvafakat beklemekten büyük beyhude bir ümit olamaz. Burası teklif-i vekaitlebulunanların dahi – eğer sıhhati varsa – pek güzel meczumlarıdır. Binaenaleyh bu gibi vahi teklif ile emrar ayam ederek meselenin sehuletle haline değil daha ziyade kesb-i müşgülat ve seuyane uğraşmak biçare Müslümanların hal hazırlarını bir kat daha düşür-ir perişan etmekten başka bir şeyi hasıl edemez. İşte İstanbul'dan Londra'nın (Deyli Telgraf) gazetesine çekilen bir telgraf ki meali şöyledir; Girit valiliği Girit'in başka bir nam

altında Yunanistan'a ilhak demek olduğunu ve bir kuvvet karşısına çıkıp boğuşarak mecbur olmadıkça mümkün olmayacağını beyan ederek teklif-i mezkuru katiyen ret etti.

Anlaşıldı mı? İşte zat-ı hazret padişahı teklif-i mezkuru ret ettiği gibi amal-ı şehir yarılarına ve sultanat-ı seniyyeye muvaffak surette bir teklif vuku buldukça ret edeceği bedihidir. Zira görünen köy kılavuz istemez İngiltere hükümetinin Çine ikraz edeceği on iki milyon liranın Rusya ve Fransa münaafına ihlal için kurulmuş bir dolap olduğuna devletin Meşare'l-yehin kanaat hasıl olduğundan Pekin'deki Rusya ve Fransa sefirleri tarafından istikraz mahsun Adem-i güşadı hakkında Çin hükümeti nezdinde tesbisatta bulunacakları Avrupa evrak havadisinde görülmüştür.

(Deyl telgraf) Petersburg muhabirinden aldığı uzun bir telgrafnamesinde Rusya'nın tekmil kuvve-yi bahriyesi aksa-yı şarka gönderileceğini ve bunun da sebebi denizlerde Rusya'nın kuvve-yi bahriyesi İngiltere kuvvetine muadil olmak icab edeceği mülâhazası olduğunu beyan ederek Rusya ile Fransa'nın mesele-yi mezkurede hep İngiltere'nin zıttına hareket ettiklerini bir tefsil-i beyan ettikten sonra şunu da ilaveten dermeyeran eyliyor ve diyor ki.

(Talye Novan) limanının açık liman haline ifrai Artur limanını ehemmiyet-i harbiyesine tenzil edeceğinden Rusya'nın işine gelmez.

İlkbaharda İngiltere artık Çin meselesi ile iştilal edemeyecek ve her türlü itina ve kudretini hindistan üzerinde atf ve cen etmek lazım geleceğinden çin denizinde rusyaya karşı bir güne hareket-i tariziyede bulunmayada kalkışamayacaktır. Zira ilkbaharda hindistanda şimdi başlamak üzere bulunan sipahi isyanında daha ciddi, daha dehşetli olmak üzere nihayet bulmayacak bir ihtilal başlamayacaktır. İşte o vakit rusya afganistan ve pamirden bila mişkilat geçerek İngiltere'nin Hint müstemlikatına yürüyecek ve İngiltereye haddini bildirecektir.

Bahr-ı mumie'l-ye telgrafnamesinde bu havadisi Rusya amirallerinden henüz donanma riyasetine tayin olunmuş bir zat ile girişerek aldığını beyan etmiş ve amiral Mumie'l-ye'nin atideki ilavatını da hikaye eylemiştir.

Amiral fikrini tesri ederek demiş ki:

Bizim bunları yapacak miktar-ı کافی askerimiz ve icraatı teshil edecek karakollarımız istihkamatımız vardır. Kumada ve idareyi tesil eden telgraflarımız ve nakliyatı tesri eyleyen demir yollarımız sayesinde Afganistan hududunda bir kaç gün zarfında yüz bin asker bulundurabiliriz.

Ahvalden taliin müsaadesi bizim tarafta olduğunu anlayabilirsiniz.

İngiltere'nin laf ve kezaf ile kesip biçmesi bizi korkutamaz.

(Kıbrıs)

Zaten bunların hepsi laf ve kezaf.

Almanya gazetelerinden (kulişe cayinung) gazetesi 1876 senesinden beri Rusya hükümetinin Sırbistan hükümetine ikraz eylediği üçyüzbin rublenin şimdi tesviyesini talep etmekte olduğunu yazıyor.

Avusturya dahilinde (boen kerhan) da icra edilmekte olan hafriyat sırasında bir türk zabitanın mezarı bulunarak derununda osmanlıların meskukat-ı atikasından da bir miktar zuhur etmiştir. Avusturya toprağında bir osmanlı zabitanın metfun bulunması cennet mekan Sultan Süleyman Kanuni rahmet Allah aliye hazretlerinin avusturya

muharebesinde evvelce cenaba sevk ettikleri cisim-i ordunun oralara kadar ilerlediğini meydana çıkarmıştır.

Mahdumlarını haşmetli Çar hazretlerine takdim etmek üzere Bulgaristan Prensi fehümetli Ferdinant hazretlerinin yakında Petersburg'a azimet edecekleri surat-i kıtiyedeki tekrarrü etmiştir.

Tazminat-ı istikrazını akdi hususunda taleb-i muavenet etmek üzere Yunan hükümetinin yakında Parise iki memur göndereceği malumat-ı mevsukamızdandır.

Cezayir'de ahiren Museviler aleyhinde bir kıyam vuku bularak asayiş ve inzibat muhtel olmuş ve bilahire kuveyyi muselha ile def-i şuruşa mecburiyet hasıl olmuş ise de hükümetce ithaz olunan tedabir-i cedide sayesinde sükun ve asayişin iade olduğu ve itişaşada zi-müthil olanların taht-ı tevkife alındığı malumat-ı telgrafiyledir.

Sırbistan'ın mekatib-i askeriyesinde lisanı osmaniye'nin mecburi olarak talim edilmesi hususunun taht-ı karara alındığı işaret-i vakıadandır.

Amerika'nın (maben) namındaki bir kıtayı zerhilisi (havana) karbinde gark olduğu telgraf havadisindendir.

Keyfiyet-i gark durupta tenzileyen taif eden birinin dikkatsizliğinden ileri geldiği tesri olunuyor. Meskur vapurun esnayı garkında üçyüz radesinde telefat dahi vuku bulmuştur. Hadiseyi meskure bütün Amerika'yı düçar-ı helecen eylemiştir.

(MUHABERAT-I İLANİYE)

Hıfa karantina memuru refatlü Remzi Efendi'ye:

Abone bedeli olarak gönderilen kırksekiz kuruşluk pul vasıl oldu teşekkür ederiz. Makbuz ilm ve haberi takdim olunmuştur.

Limasun kazasına tabi muallimi kariyesi malumu mükerremetli Ahmet Kemal Efendi:

Gazeteniz her hafta muntazamen gönderilmekte olduğundan vusul bulmaması şayanı teaccüptür. Zira şimdiye kadar cezire dahilinde bu gibi bir şikayet vuku bulmamıştır. Binanealeyh gazeteleriniz gazeteleriniz ihtimal ki bir ahbabınız tarafından alınmaktadır. Evrağa tahkik ediniz.

İLAN

İptida-yi şubat sene 313'den itibaren işleyen ve budama öiftlikleri Bafta müzayedeye verilmiş olmakla fiyatını bulduğu halde budama çiftliği galiyeyi şubat 313'de işliyen çiftliği iptida-yi mart sene 314'de Bafta icar olunacağından tali olan sadra sabık Kıbrıslı Muhammet Paşa merhum verasesi vekili budamıyalı zade mükerremetli saffet edendiye müracaat etmeleri ilan olunur.

**Sahibi imtiyaz ve Müdür
Küffi-Zade Mustafa Asif**

SONSÖZ

Mezuniyet çalışması olarak yaptığımız bu çalışma bize Kıbrıs adasında yaklaşık yüz yıl önce meydana gelen olayları ve dünyadan alınan haberleri öğrenmemize yardımcı olmuştur. Daha önce de belirttiğim üzere yakın tarihimizi aydınlatan bu vesikalar gereken değeri görmemiştir. Tabiki bunda harf ülkamızda yapılan harf devriminin de etkisi vardır.

Tarih günümüz için çok büyük önem taşımaktadır. Çünkü tarih tekerrürden ibarettir ve biz tarihimizi bilmekle aynı zamanda geleceğimize de hazırlanmış oluruz. Ayrıca tarihte saklı olan kültür de bir milletin can damarları mahiyetindedir. Kültür bir milleti, millet yapan değerlerden biridir.

Okuduğum gazetede dünya haberlerinin yanı sıra Kıbrıs adasından da haberler bulunmaktadır. Bu haberler o dönem Kıbrıs halkının yaşatışını, çektikleri sıkıntıları, tutuldukları hastalıkları, inanışlarını kısacası bütün değerlerini içinde barındırmaktadır. Bu nedendir ki bu gazeteler aynı zamanda bir kültür vesikasıdır. Dolayısıyla bu gazetelerin insanlar tarafında kolay bir şekilde yararlanılabilecek bir hale gelmesi çok önemli bir olgudur. Zira biz bu gazeteleri Girne'de bulunan Milli Arşivden aldık. Bu gazetelerin asılları orada çok güzel bir şekilde muhafaza ediliyor. Ama sadece muhafaza ediliyor. Zira kimse gidipte bunları araştırmıyor. İşte bu nedenle bu gibi araştırmalar önemlidir. Yapılan bir araştırmaya göre Türkiye'de ve Dünya'da Türkler hakkında beş milyondan fazla eser okunmamış bir şekilde durmaktadır. Bu hususu da göz önüne alırsak bu konudaki eksikimizi daha iyi anlayabiliriz.

Buraya kadar anlatmaya çalıştığım şey bu gazetenin yeni yazıya aktarılma amacı ve gerekliliğidir. Gazetede yer alan haberlerden her biri birer ibret vakasıdır. Mesela o dönemde Girit'teki Müslümanlara yapılan eziyet ve zulmün bugün bir benzerini Filistin ve Irak'da görmemiz mümkündür. Bugün hala bir çözüme kavuşmayan Kıbrıs sorunu o dönemde dahi gündemde olup Avrupa devletleri o dönemde yaptıkları entrikaları bugün hala devam ettirmektedirler.

Okuduğum gazetenin dilini ele alacak olursak, gazetenin Kıbrıs, Osmanlı'dan ve diğer devletlerden verdiği haberlerin dili sade iken yazarların kendi görüşlerini yansıttıkları bölünler daha ağır bir dille yazılmıştır. Ayrıca gazetede yer yer Kıbrıs ağzının özelliklerini taşıyan cümleler sarf edilmiş ve yazarlar bazı konular hakkında ilginç yorumlarda bulunmuşlardır.

Sonuç olarak bu çalışma bizim lisans eğitimimizin son basamağını teşkil etmektedir. Bu çalışma tam olarak akademik nitelik taşımamakla birlikte ileride bu konu hakkında yapılacak çalışmalara yardımcı olacağı düşüncesindeyim. İnşallah bu gibi çalışmaların devamı gelir de halkımız da bu tarihi vesikalardan faydalanma imkanı bulur.

شرائط اشترأ

للقوهه ایچون بر سنده کی بشی شلین
جزیره داخنده قضا لایچون سکر شلین
علاک عثمانیه ایچون پوسه اجرتیه رابر ر
سده کی ترق سکر غروشد ر عثمانی
پوسه پولی دخی قبول اولور
(نصفی بر غروشد)
ادرده محمد طیفور اذینک کتخانه سنده
فروخت اولور

قلمشیر

۱۳۱۰

محل مراجعت

اداره نماینده تبریس جزیره سنده لقوهه شهرت
سرای اوکی میدانده دائرة مخصوصه
امور اداره و تحریریه ایچون صاحب
امتیاز نامه مراجعت اولور
کوندیلین اوراق فزیده درج اولور
اولماسندن مطبعه سؤل اولور
اعلانک هر سطرندن ایکی
فروش آلیه

شمدیلک هفتده بر دهمه شر اولور

۲۳ کاون اول افرنجی سنه ۱۸۹۷

سیاسیات ، ادبیات ، وفنوندن باحشر

۱ کاون اول رویی سنه ۱۳۱۳

افانک مخصوص

عرض و بیاندن مستثنی اولدینی اوزره
« قریس » جریده سنده تأسیسی یالکر
افراد اهالی به حوادث نشر ایتمکله اربانه
وسيله تجارت اولیوب وظائف اساسیه
اعتبارله ماف و اداب عمومیه خدمتله
متبوع مختم و وطن مکرری ، حقوق و منافع
مقدسینی اظفار یار و اغیارده اعلایه علی
قدر الاستطاعه ساعی بالصواب اولق قضیه
مهمه می بولنش یعنی جریده مزبورده
نشرندن بکانه مقصدن رفقای سائر مزه
بالاشتراك حقیقه متبوع مختمن پادشاهمه
و وطنه الدن کلدیکی قدر حسن خدمت
ایتمک املندن عبارت بولنوب غزتمزک
تاریخ تأسیسندن شمدیه قدر مرور ایدن
اللی سنه طرفنده بو مسکدن سرمو انحراف
ابدلماش ایکن بو صروده افوا عامده ،
کویا غزتمزک سیاسی قسمده شدتی لسان
استعمال ایتمکله اولدیفمزدن بعضی نفعدرک
علاک محروسه شاهانه مک بعضی طرفلرند
توزیمه مساعده اولمدینی حقنده شایه دوران
ایتمکله اولدینی مع التأسف ایشیدلش و بر
ایکی ذوات معتبره طرفدن الیفمزدن محررانده
دخی « بعضی اسبابه مینی (قریس) غزتمه
سند کوندیلماسی » امر اولمشدر !!
سبحان الله ! مسلمانلق و عثمانلیق سائده
سیله تأسیس اولنوب الی سنه دنیرو ساعه
حیث و صدائته داخل اولش بر غزتمه ، که
داخلی و خارجی هر نوع باطل فکر لری تصحیح
واسباب حقیقه می تدقیق و مجاکه ایتدکن
سکره نشر ایتمک ، و مطبوعات اجنبیه مک
اختیاری و غیر اختیاری نشریات مضره می.

الدن کلدیکی مرتبه ، رد و جرح الطک ،
عثمانی جیمینک ظن اولدینی مرتبه دن یک
عالی اولدینی افکار طامه اغیاره بیلدریمک
یعنی وطنداشلمز امید استقبال خصوصنده
یأس و ناامیدی به محل و برماک بولنده نه
مرتبه خدمت ایتمک ممکن ایسه الی اختیار
ایتمک خصوصلری وظیفه دن عد انشدر .
نه ایچون نظر حکومت سنیه متبوعه مزده
مضر و مرود اولسون .

الحمد لله تعالی ، بز ابعن حد مسلمان و عثمانی
واستان جلادت نشان جناب خلافتناهنک
شرف ملاوکتی سرمایه سعادت و منفعت
بیان عبد عاجزلرز .

محکمه وجدان وجهه حواله ایدلکیزین
غزتمزک ستونلرته بر ققره درج ایتمکله
اولدیفمزد کی هر سطرک حین تحریرنده اساساً
ملک و ملت عثمانیه ایحیا ایچون بخشایش
الهی اولان پادشاه حکمت شعار و شهریار
جیدالانار اندمضر حضرتلرینه و وطن مقدسینه
حسن خدمت ایتمک ارزوی بیکانه سیله
استعمال قلم ایدلکیزیده بیان ایچون قطعاً
تردد ایتمز .

بنامه علیه شونیده عرض ایتملی زکه صدائته
بدل ارایانلردن اولدیفمزد یعنی او امل ایله
خدمت ایتمکیز ایچون وظیفه می قانون
و جداته تبعیتله ایضا ایتمک چالیشورز .

اصل بزی مأیوس و متغیل ایدن ماده
غزتمز ، شامل هر خصوصدن معلومات صححه
الهامه قلممزدور . اوت ۱ یشلا « طوئدیفمزد
مسک موافق حال و حکمت اولیوب شو بولده
حرکت ایدلک لازم و یا خود غزتمزک نشر
ایسلامی مطلوبدر » دیو بر اشارت
وقوعولسه او صورته کوره تطبیق حرکت
دخی امل اصلیمز خدمت ایتمش اوله جفندن

اولوجهه ایحای مقتضاضه مسارع اولدنجی
شبه سزدر .
جناب حق چله می توفیقات صدایه سنده
مظهر بیورسون . آمین

انجوال علمیه

عالم سیاست بو صروده بنه هر طرفدن
قاقلان بر طاقم قره بلوطلرله دهشتی رمنظره
تشکیل ایدیلور . آنان تلغراف خبرلرینه
باقیلورسه افق سیاسی استیجاب ایدن بوهاب
ظلامک یک شدتی صاعقلر وجوده کتیره جکی
اکلاشیلور .

عالم سیاسی تشکیل ایدن دول معظمه مک
هر بری بر صورتده تزییدقوای بریه و بحریه لرله
اشتغال ایتمکله و ظاهراً بنه هر بری بر صورتده
یکدیگرینه محب و دوست کورنمکله درلرکه
بو پرده استار التنده اویناه جق او بولک
کشتی ممکن اوله مامقده در .

بو کون فرانسه قوه بحرسته ایکی سفینه
حربه علاوه ایتمک اوزره مصر فک بودجه به
ادخالنی بحربه نظارته تکلیف ایدیلور .
ایرتی کون المانیا امپراطوری راجشنانغ
مجلسه چقدرق اوزون بر نطق ایرادنن
سکره قوه بحریه سنده درجه تکمیلنده اولدیفندن
بمثله صوک درجه ده اکالی خصوصتی بموگانن
طلب ایلور . بر طرفدن رویه دولتی قتال
کشاده ، شمدیوفر خطیرتک امتدادی .
لوقومونیکلرک تزییده قوه بریه و بحریه سنده
مطلوبندن زیاده بر درجه به ایصالیه اشتغال
ایدیلور ، دیگر جهت دولت علیه عثمانیه
تأسیسات عسکره سنده اکال و قوه بحریه سنده
اصلاح و تزییده و اغراضیلور . انکلتزه دولتی

ایسه قوه بریدنك عدم انتظام وقتي حسیله
 ووسهك استیسی کی میدانی واسع بولهرق
 آن اولیادیند ایلدیندن محله بولوتك
 صوك درجهه ایلکله تحت انتظامه وضعی
 امرینه بودجهه جسم بر مانع ادخالی ایچون
 محله اجرای تیایانه بولشدر . جهان
 مدینت بر حاله کاشدرکه هر طرفی سیاست
 دومانلری بوزوش .

ایچنده اوشانان او بولنرك بر مضحك قومداپی
 ویا دهشتی بر قاجه می ادوکی فرق و غیر
 ایدیه یور . بر حاله کی هرکی کوزی آجیق
 ایکن کندیسنی نام بر حاله قیاس ایدیه یور .
 عوامی هایان استر ایدیه که هم مسالت
 هومیهك عدایی آرزو ایدیه یور . هم بر
 ارزونك طیان طیانیه ضدی اولان بر حرب
 عمومی ارانه ایدیه جك احوالك پیشگاه
 پامده دوران ابتدکی چشم ناسفله مشاهده
 اولتور .

مسالت عمومی طوپ بکدرلرنك اتلی
 صدمه لرند . تفك قورشونلرنك مهلك
 ضربه لرند . ذکل اغتشاشات داخلینك
 سكونتند . قانون عدالتك اجرای احکامیه
 ملك حقو شخصیه ومذهبلرنك محام
 فطاسی امرند . مصروف اوله جق همت
 وغیرتنددر .

بناه علیه دولنرك بر طرفدن اسایش
 عمومینك عدم اخلاصه بر طرفنده بر بادینه
 خدمت ایچمکه کی فکرلرنك اسباب مهمه می
 نه اولدینی کرجیه تدارکات واقعه دن
 مستبان اولقده ایدیه قطعاً کسدر بیلیمز .

معاهده صلحه قطعینك یا لکر تسایاده
 بوناتیلر طرفدن وقوعیولان خساراتك
 تضمینانی ماده می داخل اولدینی حاله
 سائرری ایکی دولت طرفدن قبول ایدیه کی
 وغسارات مذکورده تضمینانی ایچوند
 قشیده بر قرار قطعی وبر بیلرک معاهده نك
 امضا ایدیه جکی حله مستخبرات ساره مردن
 بولمشدر . امید ایدیزکه بونان حکومی
 شمده قدر وبریلان نصایح دوستانه پی
 قبول ایچمشدر .

کرد

کرد مسئله می حالا حل ایدیه نامشدر .
 ایچی اوزادجه اهالیده کوندن کونه محو وتلف
 اولوب کیدیه هر طرفدن هردراو اعانات اعطا
 ایدیه ایدیه حیاتلری بیلکه ده اولانله
 اغیده والیدینك همده منفعتی بوقدر . اهالی
 اسلامی حلال علم واعتراف اتلری ایچنده
 طلوب قاوربده دول معظمه ایسه ایچی

بو آی کله جك آی دهرک اوزاتوب
 کیشمکه درلر . مثله نك حل علیه طورسون
 باری بچاره مظلوم اسلامك - اگر قالدیه -
 مالی عراضی جانی مذهبی محاطه ایدیه
 کرینک ببار خرسیتلرنك ایدی ظلمتین
 قورتازله مسئله واروسه اوج آی سکره
 حل ایدیه سون . لکن نه حل مسئله بده
 الان وقوعیولده اولان طلوب احوالك اوکی
 النعمه اهمیت وبرلیدی بوقدر .

بر جزیره اسلامك بولکون بلکه
 نصفدن زیاده می ظلمه خرسیتلرنك
 ضهره ظلم واعترافندن کج دیکسی
 عالم نظرند ثابت اولش ایکن دول معظمه نك
 بو بایده اوقدر کوشك او درجه اهمیتز
 طوراغیرنه انسان نه معنا وبر جکفی
 بیلیمور .

جواز محلیه

افتخار ایدلم

اون سکر سنده نیری انتظامندن چیمش
 وجودندن ثمره مطربه اقطاع اولقیدرق
 اهمیتدن ساقط اولش اولان مکتب رشدی
 شمده . ایچمن معارف اسلامیه اعضانك
 همت وغیرت جده لرله مکتب اعدادی
 حاله قونولش . مکتبک ایکی بناسی
 هدم ایدیه لرك طرز جدید اوزره انشا
 ودرسمات مکتب عالیمندن خراج علم
 متفنن کامل . وتدریسه بحق مقتدر اولدینی
 بر قاج ولایات شاهانده مکتب اعدادیه
 مدبرلکئی انفا ایچمش اولمسیله ثابت اولان
 عن اصل قریبلی علی رضا افندی . مراجعت
 واقعه پی لطفاً موافقت ایدرک . مکتبزه مدبر
 ومعلم اول نصب وتعیین اولمش . والملة
 محو ونابود اولان معارف اسلامیه مکتب احیا
 وارتناسنه کمال کرمی واشتیاقله ایشدار
 ایدلشدر .

شمده کی حاله مکتبه دوام ایدن شا کردانك
 اعدادی سکائی متجاوز اولوب قضا لردن
 دخی فوق العاده شوق ورغبته کلانر مکتبه
 قبول اولقده در .

مدبر موی الیه حال حاضرده یا لکر اولوب
 معینده برلسان اجنوی خواجده می بولنورسده
 اوصاف مطلوبه پی حائز مکتب عالیمندن خراج
 ایچمکی بر معلم در دست جاب وتعیین ودیکر
 اوچمکی برخواجه دخی نوره سیدکان علیه دن
 انتخاب ونصب اولمشی مقرر بولنیدیندن بولر

دخی مطلوب وجهله ختام بولعه جزیره مزده
 انشاء الله - رنکین ازهار می جانب بر
 حدیقه معارف عثمانیه تأسیس اولمش اوله جق
 بولمسیولان زمان بوزوشه فیضا فیضدن
 ایدیه جک رواج لطیفه ایله جدآ منشرح
 ومنلذذ اوله رق معارف ملیه مکتب مأمولك
 بوقدر . بر درجه پی واصل اولدینی مشاهده
 ایدیه جکاردر .

افتخار ایدلم

تبدل اداردن بری جزیره مزده بر مسلمان
 طیب ونامسندن بر طیب مسئله مالک
 اولمکی ایچون ایدیلان تشبیرك ثمره سز قالمسندن
 مأیوس اولدیمیز بر صروده درسمات مکتب
 طیبسنده اکمال تحصیل ایدرک دیبواماسنی
 الدندن سکره بر قاج سندلر غلیات طیه
 اجرا بیله تربید معلومات وتوسیع حذاقت
 ایدن طیب محمد باباالدین بك افندی اهالی
 اسلامیه مکتب بر احتیاج وارزوشنه مطلع اولمسیله
 لطفاً جزیره می تشریف ومقتضای حجت
 وسامه دایات ایله هر تکلیفی قبول ایدرک
 اجرای طبابت واران حذاقتله مسلمانلری
 کندیلرنه مدیون شکران ایشلردر .

افتخار ایدلم

ایکن اون بش سنده دکن جزیره مزده
 بر مسلمان دواکر بوغیکن بر فعال . غیور
 متدین وجبتی سرافوز حاجی حسن افندی
 ظهور ایدرک اوج بش سنده طرفنده سکر اون
 قدر مکمل دولکر بقدشدرمش وبر اوقدر
 دها بقدشدرمکه بولمشدر .

بولنرك ایچنده علی رضا افندی نام کنج
 فطره زکا وغیرت واقدام جبهیله کسب
 تمیز ایدرک توجه عمومی احراز ایلمش
 وازجه کچلری ایلله قریب می جامع شریفی
 منارمنه . کندی دست چیره مهارتی
 اوله رق . بر علم یاعش ومکملیتی جبهیله هم
 مسکولری حیران ایلمشدر .

افتخار ایدلم :

مکتب حقوقدن اجازتنامه لی دعوا وکیللرمز
 اولدیفندن ناشی ده دوجار اولدیمیز مشکلات
 ومأیوسیت . انشاء الله عن قریب مبدل
 سهولت ومنویت اوله جقدر .

درسمات حقوق مکتبده بری باف
 معینندن وبجلس قوانین اعضاسندن
 عزتلو حافظ رمضان افندی زاده حافظ
 جودت دیکری مرحوم اوقاف باش کابی
 علی افندی نخدومی مصطفی صدرالدین
 ودیکری متبران بلد مزدن حاجی صوفی
 افندی زاده حافظ عطا افندی لر تحصیل علم

حقوقه چالیت
 بولنرك هیسه
 واهلیت ایل
 کی جزیره
 بولدی
 جزیره
 حضرتلرنك
 برکالدر

احاطه
 بولکر
 اوله رق
 وشار
 ویلیام
 اعلان

بر
 قلم
 ایدیه
 بر
 بولنرك
 ایدیه
 ک

(2)

1990

مقصد قتل ابدیلان ایکی موسیوزک قانی
اراق دکل چینک ضعفیندن بالاسقاده
الکاسندن بر غصب وضبط اتمکدرکه

اصالتو سر ولتر سندول حضرت تری
 یو کره غوثیای انکیزی والیدنه تعین
 اولونه رق بقنده جزیره من انکال ابدجکی
 وشار الهک برینه (باهاماس) والیی سر
 ولبام هندیس اتمیت نصب اولندی فی رسماً
 اعلان اولمشدر .

مادردن برسی وقت و زمانه مخصوص
بر هیئت طرفین و وقوع بولان تدقیقات
نیافته اصلاً یونانی اوله قلی تحقیق ایدرک
اولصورله قبول و تنظیم ایدیلان دفته قید
ایدیلان اشخاص و بونلک نسلدن کلانلرک
کافی السابق تبعه بونامیدن عد ایدلری فقط
مذکور دفته اسملری محرر اولمیدنی حالده
کندیلری بونامیک ادعا سنده بونانلرک
سوزلرله اهیت و ریلوب او کبلره دولتیله
عثمانیه تبعه سی نظریله باقمسی ایلکینجی بوندن
بویه بونان تبعه سندن اولوده محاکم عثمانیه
محاکمی لازم کلانلرک دعواسی دیکلمک و یا
صورت اخرله استماع دعوا به اشتراک ایتیک
خصوصلرله قونولانو ترجانتیک حاضر
بونامسی ، اوچینجی ممالک شاهانه
ولنه حق اولان بونان قونله اولسیرنیک
مقدارنیک تحددی ، دردنجسی تبعه بونا
نیمدن اوله رق اعلان افلاس ایدن بر شخصک
اوزرنده تبعه دولت علیهدن برنیک حق
اولدینی سورنده محاکمات افلاسیه نیک محاکم
عثمانیه فصل ورؤیت اولمسی ، بشجی اجنبی
دولت تبعه سندن برنیک مدعی سفینه بر بونان

اعلان

بيك عسكر سوق اشديكي كي بونرك
يكوني ايكيوز الي بيكه ابلاغ ايمك فكرنده
بولنديسي اوراق حوادندن بضيلري
يازمقدرد .

حکومت مشار اليها بو فكري فوهدن فله
چيقاروق ايجون فوق العاده جهد واقدام
اتمكده ايسده عسكري تدارك ايله بيله چكي
بقينا درك اتمش فقط ايكيوز الي بيك
عسكري اداريه كافي ضابطر بولنديفندن
بو خصوصه ارزوسي وجهله ايش كوره .
ميه چكي ملاحظه اتمكده بولورمش .

ايدلان بر موازنهده عساكر مرقومك
هر يوز نفرينه بر ضابط اسابت ايله چكندن
شايد ايشاي محاربهده او ضابط تلف اولورسه
قومانداسي اتنده بولان يوز نفره پريشان
اولسي لازمكده چكي اشكار بولنديفندن حكومت
مشار اليهك بو بابه نه كي بر طريقي اسهل
بوله بيله چكي بيلنه مامكدرد .

عصاك بر قسمك عرض مطاوعت ابتدكلى
خارجيه قسمزده بيان ايدلش ايسده ديكر
قسم اعظمك الحاله هذه عصيانده بردوام
بولنديقلى ده غزته ترك جيله روايتندن
بولنديشدر .

الحاصل هنديا حكومتى دوشديكي شو
كرداب مصيبتندن قورتلشق وعصا
مرقومه يده دائره اطاعته ارجاع ابتدرك
اوزره ماقلايه يك چوق تدابير اتخاذهندن
كرى طوره يورسده نه فائده كه هر امنك
حصوله بر مانع تصادف اتمكده بولنديفندن
شو ضابط قلى مسئله نكده نه سكى بر
تدبير ايله حل ايله چكده انتظار ايدسورز .

بناء عليه شو قاريشقلق اوكوني الهديه
قدر انگلتره ايجيه بز مصرفه دوچار اوله .
جنى ومقصده نائل اولدندن صكرده دائره
اطاعته الهجنى عصا نك نه حاله
كرفتار ايديله چكيه طيبي شايان ملاحظه
مسائلندرد .

پارسدن كلان بر تلفرافنامه نظراً فرائز
انگلز . المان سرمايه دارانندن مركب بر
هئت صرافيهك ايكيوز مليون فرائندن
عبارت اولان بونان استراضى تويه اتمكده
اولدقلى مستبان اولمشدر .

سونكور محموله اهايدن يوز كشي تلف
اولمشدر .

يشه او كون تكرار ظهوره كلان بر
قاريشقلقه بتون جادهلر اوزرنده بولان
دكانلرك قبولي عوام طاقى طرفندن
شكست ايديلهك درونلنده بولان اشيا
بنما ايدلشدر .

اسايشك انادوسى امرنده سلاح اتنه
جلب اولنان اون ايكي طاپور عسكركه اهالى
بشنده غايت شديدلى مصادملى وجوده
كلديكي كي فشك قاريشقلقه مجموع ايدن
اهالى اوزرنده اجرا ايدلان آتنده بر چوق
ادملر عهده اباده كوندلشدر .

بقالم بوندن صكره نوبت كيمكدرد .

اوروپا غزته قلى هند اشتاشاقى بر طاقم
مفسطله لاله اعظام ابتدكلى صرهده مهاجرات
عصا تندن انگلزلرى صوك درجهده مغلوب
وبريشان بر حاله كوستر مشر ايدى . او
زمان اوروپا غزته ترك او قسمى وقوعولان
مظالمه يوزرنده بزه عاجزانه بر قاج جله
يازمش ويزديفمز او جله رده بر اهالى نه
قدر شجيع نه درجه جنگاور اوله بيه بر
حكومته اوغراشه يديق ثابت الامر مطا .
وعده مجبور اوله جلقلى سويلش ايدك .
ارمى چوق كچمدهن عصاك بر قسمى
لاجل المطالمه ايجيلر كوندركه باشلامش
واله قلى جوابلر قارشى لا ونم ديكمه غير
مقدر بر صورتده وقوعولان تكليفاتى قبوله
موا بولمشلردرد .

واقعا هنديا حكومتى ده متضرر اولمامش
دكلمهده بر دوله ظهور ايدن اختلال
داخيليسى اصلاح امرنده نه قدر پارلر
صرف اتنه ضرر مقامنه قائم اولميه جنى
بديهي ودركار اولمظه حكومت مشار اليها .
لكده بو بابه كي ضررينه اهميت وبرمش
اولسي ظن اولنمماز .

بناء عليه ايام شتاك شدتلى بورالى .
كوتلى قارلى ايجنده انتظامدن محروم اولان
عصا ك بيشده عموميه دائره اطاعته رجعت
ايله چكلىر شيه قالماشدر .

انگلتريه حكومتى هند اشتاشاقى بتون بتون
دفع ايجون بر كر مواع مخصوصهده يوز فرق

- ۱۶ انگلز يجمى سارى جيزمه
- ۲۰ انگلز يجمى سياه جيزمه
- ۱۳ ارلك ايشى پارچلى فوتين مع قلو
- ۱۰ ارلك ايشى پارچلى ديكيلى و بدلو
- ۷ و سارى باغلامه بوكك تك فوتين
- ۶ ارلك ايشى سياه ديكيلى يارم فوتين
- ۶ ارلك ايشى ديكيلى سارى يارم فوتين

- ۱۱ ارلك ايشى سرخلى ولاستيكلى
- مست وقونظوره

- ۵ - ارلك ايشى سياه قونظوره
- ۵ ارلك ايشى سارى قونظورا
- ۱۰ زنه ايجون باغلامه بوكك ولاستيكلى
- قلوش فوتين
- ۵ زنه ايشى يارم فوتين و بوزى كولى
- اسقارپن
- ۲ - زنه شيشي

بالاده مفردانى و فائى كوستريلان اشياك
كافه سيده فرائز كوله سندن معمول اولق
اوزره باقى بازارنه ناظم اندينك دكانده
اعمال ايدلشكده بولنديفندن صاعلام
وكوزل يجملى اياق قابى كيك ارزو ايدنرك
موى اليه مراجعت الظلى اعلان اولنور .

مخبرات عليه

— ادرنده قارئن كرامزه —

ادرنده صبح كتهفانمى مديرى محمد
طيفر افندى دن ۲۶ حزران سنه ۱۳۱۴
تاريخنده اليفمز بر تحريرائه وطنى اولان
قارلوه به عزيت ايدلچكندن يينزده اولان
حسابك عودتده تسويه وايضا اوله جنى
بيلدلمشدى .

اردهن بو قدر بر مدت كچديكي وموى
تاكيد يارلدينى حاله بر جواب اله مديفمز دن
حياتندن مراق ايديلور .

ادرنه قارئن كرامزودن برى لطفاً بو
بابده بزه معلومات وبرمكه عنايت بيورور
ايسه كنديشه متدار اوله جفمى عرض
ايلوز .

صاحب امتياز ومدير

كوفى زاده

مصطفى آصف

تقوسه ايجون

جزيره داخله

عالم شتاقى به اع

سهنكى قرا

پوسنه بر

(نسط

لارنده محمد

۲۰ كانون

اوروپا و

بر كون صكر

اوله جنى ك

تداركات حر

عموما خوف

بر حاله برك

روسه نك

تدريجاً ميدانه

هندستانه

عسكركه لوا

اولدلفندن

وقوعوله جق

افغانستان ايله

انگلز بولندي

جلب اتمكده

اتمش بولنور

واكاه بولان

اچكندن كرى

غوايل خارجيه

قوتلر بر كمر

محافل سياسيه

عاطفه سى ايجو

وتسقى مادى

كليتى تخصص

ظنوا بيقينه اب

ظهور ايدلچك

انگلز غزته

مقاله ومطالعه

دورلركه

عليه فائمه به

دوستلق و برار

شرائط اشترا

لقدومه ایچون بر سنه لکی بش شلین
جزیره داخلند تضرال ایچون سکر شلین
عالم عثمانیه ایچون پوسته اجریه برابر
سه اشکی قرق سکر غروشدور عثمانی
پوسته پولی دخی قبول اولنور
(نهضتی بر غروشدور)
لدر نه ده محمد طیفور افندیك كنهانده
فروخت اولنور

فیه

۱۳۱۰

محل مراجعت

اداره خانه منقریس جزیره سنده لفقوشه شریفه
سرای اوکی میداننده دائره مخصوصه
امور اداره و تحریریه ایچون صاحب
امتیاز نامه مراجعت اولنور
کوندیلین اوراق غزیه درج اولنوب
اولنماسندن مطبعه مسؤل اولمن
اعلانك جر مطرندن ایکی
غروش آلتیر

شمك هفتده بر دغه نشر اولنور

۲۰ كانون اول افرنجی سنه ۱۸۹۷

سیاسیات . ادبیات . وفوتندن باحشر

۸ كانون اول رومی سنه ۱۳۱۳

انجوال عالمیه

اوروپا و انك . داخالاتیه همان بتون دنیا
بر کون مکر نه کی وقوعانك سرزده ظهور
اوله جغنی کدره مدرك تدافعی و تجاوزی
تداركات حریبه ابله مشغول اولدقاری کبی
عموماً خوف و هراس ایچنده مضطر و مضطرب
بر حالده بولنمقدردلر .

روسیه نك بسلدیکی امید ابله املی شمعی
تدریجاً میدان چقبور .

هندستانه طوغری تقلیات و سوبیات
عسکریه لوازمات و وساطتی اكال اتمش
اولنیتندن انكتره بی تهدید و هندستانه

وقوعوله جق تجاوزینه حائل و مانع اوله جق
افغانستان ابله سائر همجوار مستقل حکومتلری
انكتره بولتیقه سندن ابررق کندی طرفه

جلب اتمکة موفق اولقی امیدلری دخی تأمین
ایتمش بولنور شو حقیقه تعاضیه مطلع
واکاه بولان انكتره هر درلو تدابیری اتخاذ

ایتمکدن کری قابورسده اغتشاشات داخلیه
غوائل خارجیه انکلز دیلوماتلری شاشرتیور
قوتلری کسر ابدیور . حال حاضرده انكتره

مخالف سیاسیه سی اشغال ایدن مسئله هندستانك
محافظه سی ایچون قوه عسکریه بره نك تزید
وتنسقی ماده سی اولوب پارلمنتو مجلسندن

کایتلی تخصیصات طلب ابله کده در . بو حاله
فطرأ بقینه اسبای وسطی ده دهشتلی وقوعات
ظهور ابله چکنه حکم اولنمقدردر .

انکلز غزیه لری بو خصوصه دائر متعدد
مقاله و مطالعهلر نشر اتمکده درلر .
دور لرکه روسیه نك بر مدنتبری دولت
علیه عثمانیه به قارشو شمعی به قدر کوسرتدیکی
دوستلق و برارانی دولت مشار البهانی از هر

جهت بمنون بر اقدرق علینده بر کونا بنهض
وعداوتنه سبیت و برمامك و بو صورته
هندستان امل و تشببده خلافت اسلامیه نك
معناً مظاهرت و معاوتنه مظهر اولقی امنیه سینه
بینی اولدینی قظاهر اتمشدر .

انکلز غزیه لریك بو وجهله اولان انفعال
و حکمرلی باطل اوله بیلده دولت علیه
عثمانیه و تعبیر اصحله خلافت اسلامیه نك
مزیت و اهمیتی انكار ابله ماملری شایان

دقتدر . اشته انكتره دیلوماتلریك خطاری
انكتره منافع عمومیه نك باعال اولسی با بو
نکتنه شمعی به قدر ادراك ابله ماملرندن

ویا علی العمیا سایدقاری طریقی ترك اتمکده
اولان عداولینه غالب کله ماملرندن نشأت
ایبور .

دولت علیه عثمانیه ابله یونان پیننده عقد
اولنان مصالحه نك تصدیقی یونان حکومتی
بر مدتیجک تأخیر اتمک استدی . باب عالی

بونی تعجبله تلقی ایدرك نظر مطالعیه المدی
تضمینات حریبه ابله دیونات سائر نك تأمین
اضامی مقصدینه مبنی تشکیل اولنان اداره

مشترکه مالیه اضافی وظائفه شروع اتمشدر
ایسده دولت عثمانیه تضمینات حریبه سی عثمانی
باقیمسینه حواله ابله مبالغ مطرلی طویدن اخذ

ایلمك ارزو و تشببده اولسیله المانیا داینلر
نك مطلوبانی کیربد قاله جفندن و بو صورت
او خصوصه مشکلاتی دعوت ابله جکندن

بو به اولمقدن ایسه هم تضمینات حریبه نك
و همده دیونات سائر نك تحصیل و تأدیه سی
تسهیل و تأمین ایلمك اوزره تسالیا قطعه نك

عثمانی عسکرو حکومتك اشغالی و اداریه سی اتنده
قالمسی تکلیف و در میان ایامش و تسالیا قطعه
سك وقت میننده بخامیه سی قضیه سی بنه
دکشمشدر .

اوستریا داخلند ابتدا پارلمنتو مجلسندن
باشلایان رزالت و شورش و کره عظیم برغانه
شکلی الهرق اهالیدن خاندان حکمداری به
قدر سرایت اتمش و جرمان اقوامی ابله لاولر
پیننده شدنی تخصیصات . دهشتلی تصورانه
میدان و برهشدر .

(پراق) ده اسایش بتون بتون مختل
اولوب قرق قدر اخذ واعطا عملاری غارات
ایلمش سکر یوز خانه و دکاتلرک پنجره لری
پارچه لشمش درت کشی تلف ۱۵۰ کشی
جرح اولنمشدر .

(بیلان) ده دخی اسایش زائل اولوب
جرمان تیارو خانه لریله قلوب و سائر محله
مجوم اولنمش و جرمانلری اولدیرملیدر
ندالری عیوقه چیقارلمشدر .

الحاصل بوهیا و سائر بلاد تسکین
واطفامی شمکلیک ممکن اوله میان . آتش
اختلال ایچنده یاغمدردر .

مرسینده بر تبعه و مأمورینه حقارت ایلمش
دیهرك قیامتی قوبازان اوستریا نصل اولیورده
داخل مملکتده هیچ بر وقته . بر یرده

کورلماش ایشیدلماش رزالت و جنایتلرک
اوکی الهیهرق ناچار قابور . اشته نك
مدنیلردن ساییلان بر حکومتك اداره
پارلمنتونك اجرایی ا

جوازات محلیه

لفقوشه مزده یکیدن تأسیس اولنان مکتبه
اعدادینك اصالتلو والی حضرتلری طرفندن
رسم کشادینك اوکوزده بازار کونی اجراسی
مقرر اولدینی چله مستخبرات موثوقه مزدنبر .

ایندکسه ایمپراطور حضرتلری مساعده
اجتماردور
شو مساعده ایمپراطوری به نه قدر تشکر
اعطایه آزرد

عکس از اشاگردانین مصطفی آشپز
کوردی که در بهمن ماه ۱۲۸۵ هجری قمری
در سنه ۱۸۶۸ میلادی در ایالتی در
حکومت تلکج جدری اجزاسنه، اور طیب
غازلی افندی به اخبار ماده انتم موی اله
بو کون مکتبه کله که آتیش بولان بدی
و آشپزی اسکین اولان یکر ی بر افندی
تلکج جدری امش و عملیات اراز ایلدیکی
مهارت تقدیر و تحبیه شایسته کورمش اولمغه
اعلان کیفیته جریده فریدلرینک و اساطی
موجود او ایله اراده انتم حضرت تلکجدر
فی ۱۴ کانون اول سنه ۹۴

اعدادی موم اول
مخلصکز
رضا

دوات علیہ عثمانیہ اہل برنانتان پندہ
مصالحہ عقد و امضا اولندرق جلہ موفیات
خیر ایات جناب خلافتداهیہ بر لاحقہ
مالال اولنددر .

دولت علیہ عثمانیہ پیدر پی مهمات حربہ
شتر اتہم کدہ و سپارشات مذکورہ المانیہ
قاریقہ رنجه اکال ایدیلرکہ در سعادته ارسال
یدل کدہ اولدینی رلیندن کلال مسوئوق
خبر لردنذر .

و هفتۀ کلان غزتلر معاہدہ صلحیہ قطعہ نیک
رنجی مادہ نیک فقرہ اخیرہ سندن اولان
نجات عہد نامہ نیک امضا ابدلش و دیگر نیکدہ
شمدی بہ قدر امضہ انمش اولدغنی خیر
و ریورلر •

مهادد قطعہ مجلد نہ یوان سرخساری
طرفند بر ستم مهادد نامہ سبک عقدی حقانہ
وقوع ولان تکلیف بر نتیجہ اقترا ابدہ مدیکی
کی ہو بابدہ یک جدی اختلافات ظہورہ
کذا حکمہ دہ نسوہ لولفقد در .

کریبد محتاجین الامیسی اچون بلا تفریق
مت روسیه محالہ کنندہ دخی جمع اعانہ

[illegible]

معلومه در که کجی نه افشانه پاشا قی امایله
تتقی حکومت قونانی بر سرعت فوق العاده
یه هدم ایستدریش والمیده حقیقه یرینه
یله جی حکومت قونانک پیلانری ترتیب
خبر بطهاری تنظیم قلنش اولدینی حاله کچن
مارتیه انشاءه انتدار ایدیلجه جی. بر طاقم
دلائل و براین ایله نامین ایدیلش اینن الحاله
هذه بر ایشانه بوم و غراب اسا طشاری
سیفیل قلنش و بوسنه ینه مارت ایچنده انتدائه
انتدار اولدنه جی قنار قطعی الته الدنقینی تکرار
انتشار قلنشدر .

عزیز حکومت قواغاك انشائي قاج سندهد .
نڊي قوبده ايکن بر ايکي سندن بورايه
فله اخراجي حقنه وتوعولان تشبث لاده
نمرسز قاجاي ارنق هر ايشتد بکمز شيته
کورمدگه اياغي کندی حاقتمزه وبرمک
ايستورز .

چونکه شمدی به قدر صحتنه حکم ایدرک
انساندیمز خود ائرک یا لکر حکومت قوناغک
هدهدین بشقسی اثبات و ثوق ایدمه اشدرد
حقیق حکومت قوناغک لغوشد منک موقی
نقطه نظرندن اها لجه نه درجده موجب
منفعت و سهوات اولدینی انکار قبول ایدر
بسیان دکلدر . اگر چه بو محله بر
حکومت قونخی انشا ایدلورسه طبعیدر که
هم مأمورین حکومت بر نقطده اجتماع
ایدرک اهای ایشلری صرک درجده بر سهواتله
تسویه ایدم حکم هده امور اداره نک مجور
لا یقنده ما کنه کی دورانه اعطای سهوات
ایده حکم نقطده اوله ق نونو وریلان
اجرت ایچلوردن ده حکومت بقدی تور تارم جقدر
نیان و حوضر بخشه کلجه . حکومت
بو باید نصیب و عمیق مذا کرمل موازاملر
احراز له طبعی کنده منفعتی و دوشوغتر
و جزیره اوله حق نقی ده نظر مطالعه در
چور طوعا نفس اولدینندن او خصوصه دائر
مورد سولیمکی زائد ایدر

بِسْمِ اللَّهِ عَلَيْهِ بَوَقْلَرْدَن بَرِيْنِك اَنشَاغَنه مَبَاغَرَت

کردن کلان بر تفراف مائه نظراً روی
نفرین ثانیك اوتوزخی كوی انكترهك
(پهلا) نام فرووازوری طرفدن بر یونان
سفیدی دردت ابدلرك سوده ایماشه
کتبلشد

یونان بوناد قاریشدر مقدمه دوام ایدرسه
(سیلا) ده اورالده تقدیر یونان سفیدلرینه
نصاف ایدرسه کدی یاورینی طشیر کی
جمله یی ده سودا لیمانه ایتیف اید، جکته هیچ
شبه ایلسون

کریک جزیرہ - بندہ ، محمودہ مصارفات
لازمہ سی چار حضرت مری طرفدن تسوہ
اونجی اوزرہ یکری بتالقی بر خسته خانه
انشا ایدلنه حکومت سندیہ جابندن مساعده
اولدنی بر سورعدن یازیلور

گنجینه درمادته دول معظمه سراسر اندن
 سرک اجتماع ابدن مجلس ده کرد مسئله سنگ
 حل و تسویه می موقع مذاکره وضع ابدن
 و جزیره مشهوره و البته کنه روسیه سفیری
 طرفین و اشفتن سفیر سابق
 سعادتاو مازروانی بك و یا خود
 شورای دولت اعضا ندن عطا و تاو
 قرطادوری افندی حضراتدن برنك و یا خود
 قرطاطعلی و تروویج افندیك تعینت تكلیف
 ایامش ابدهه سفرای سازه طرفین نه
 جواب و برلديكنه دائر بر كونه معلوماته
 دسترس اولته ما مشدر

(غیبت) رفیقہ زک کرب مسئلہ سی حقہ نہ
ویردیک حوادث شایان مخوفتیدر مدت
مدیدہ دینبری آتش ظلم و اعتساف ایچندہ یانوب
کباب اولان کرید اہالی مسئلہ سی ارتق
دوشدہ کلری فلاکت کرداہلرندن قوریتلہ
جقلردر واقعہ ہفتہ غلظندہ جریان ابدن
احوال سیاحیہ ابرتسی ہفتہ بہ دکیں بر رنک
دیگرہ یوافتدہ اولدینی شمدی بہ قدر کرات
بالہ تجربہ اولنیش ایسدہ ہو حوادثک عقلا د
ساحیہ دہ موافق صحت اولہ بلمسی مکرر
کورندیکندن قبندہ اجرانی الطاف الہیہ در
مأمول اندرز .

دنیایور که کرید مسئله سی منفعت عثمانیه به موافق صورتند، حل ابدیه جکدر . لو کسبور غلی میرالای شفرک کرید والیلکنه تعینن ماده سی برنارف اولمشدر . اوسترا ابعراطوری بر نطقده دولت عثمانیه جزرده اولان حقوق

حکمرانی فی محافظہ ایتھ
والینک حکومت سنید
واور والیرک وظافہ
ماوریتی نصیب بدن
بقدر

شرکت تانرا افاری
تجین ابلسته رو
خبر بربر و رولر
وارد کرده اوده کرده
اادن رولر اولدنی
والیکده بوم جنس
حقنه رویمک
شو حالده کرده
بوم جنسندن اوله
بولانی بر رولر
خصصه اتفاق

تعیین قلندریق او
 فاعده سی شوله
 صافلاش اون
 طویلاندندن
 یله جکی - کردی
 اقبال - ابدلری
 الحمد لله

والتيك بونا
حسبان اولاد قدر
تيمه سندن برجي
مسلمه سده وا
پونده ده روسيه
يك ابي جلد يكت
مسلك بفرضا
طولاني برباد
شاه عليه ر
جهت بي طرا
مسلمه لك ده
موافق صور
بر حاله ه
امدنه نر

کرید رؤ
اتباءه و
قوت غول
النان خبر
کرجه
همچ برین
بو کی
قولاً قلی
ضلالت

1

حکمرانیستی محافظه انجمن اوزر تعیین ابدیه جک والینک حکومت سنیه جایندز تعیین اولنه جفنی واوروپا لیرک وظافه می ایسه یالکز او والینک مأموریتی تصدیقن عبارت اوله جفنی بیان ایتشدیر .

شرکت تلفرافلری دخی شفرک کریده والی تعیین ایدلسنه روسیه نك اعتراض ایلدیکنی خبر وریسورلر . ایلك انجمنه برایش واردرکه اوده کریده اکثریت نفوسی تشکیل ایدن روملر اولدینی جهنله تعیین ابدیه جک والینک ده روم جنسندن اولسی اقتضا ایلدیکی حقنده روسیه نك وقوعبولان بیاناتیدر .

شو حالده کریده تعیین ابدیه جک والینک دم جنسندن اوله یلهدمی لازمکله بیله یونانی بر رومک اوله بیله جفنی وشاید بو خصوصه اتفاق ایدیاورده والی یونانیلردن تعیین قنده جق اولورسه جزیره ده اسایشک اعدوسی شوله طورسون یاقاقده وجاقده صاعلاشمش اون اسایشکده طورلا توب حاویلاندندن صکره بر انده محو وزائل ابد یله جکی - کریدی بو حاله کترین یونانیلرک افعال سابقه لری دلالتیه کسب وضوح ایتشدیر .

والینک یونانی اوله بیله جفنی بو صورته مستبان اولدقندن صکره روسیه نك کندی تبعه سندن برنی اورتمه سور یلهدمی مسئله سوده وارد خاطر اوله بیلورسده بونده روسیه بر غرضه خدمت ابدیه جکی یک ایلدیکنندن برمدتدیری محافظه ابدیه جکی مسلک بیفرضانه یو یله اوفاجق بر مسئله دن طولای بریاد اتمیدجکی ظن غالبندیر .

شاه علیه روسیه دولتک بو خصوصه جهت بی طرفانه بی التزام ابدیه جکی کی مسئله نكده اوستریا مثلاً منفعت عثمانیه موافق صورته حل وتوسیه سنده مرادنه بر حاله همت وصرف مقدرت ابدیه جکی ایدندیر .

کرید رؤسای عصاتک افکار وامال دولیده اتباعه وتسليم سلاح الیمکه چالشمق ایچون قوت غولوخوفسکی نك قراروردیکی خایندن انان خبرلر دندر .

کرجه هیچ برایش قرارسز قالیورسده هیچ برینکده اجرا ابدیه جکی کورله یور . بو کی قرارلری ایشیده ایشیده ارتق قولاقلر سز الیدی . ونک ایچون هر شیده ضایاته انتظار انجمنه مجبور اولیورز .

اوروپا فزته لری درسمادند وانا اولیده وقوعبولمش اولان اغتشاشات مندمه ایتاسنده اجنیه لری خبی ضرر وزیانه دوچار اولدقنلری ادعا ایله سفراى اجنیه حاکومت سنیه عثمانیه دن تضمینات طلب ایتک نیتند بولند قنری نسر ابدیه ورلر . بوکا تعجب ایدلاندیر . اوروپا لیرک شمده یه قدر حقیق وانصاف سز لری تعداد اوله بیله جق بر رادیه کلدیر . احتمال که بر مدت صکره سفیرلر ممالک عروسه عثمانیه ده یشایان اجنیه لیرک بویه جیب خرجه لری ده حکومت صدیقندن طلب ایدرلر . ذاتاً ممالک عثمانیه الحیا ایدن اجنیه لیرک بر چوغی کندی مملکتلرند کینه میان کلدردرکه بش اون هروش اله کچیرمک ایچون بویه وسیله لر ایجادنه بالطبع منجمکدرلر . حالیکه اغتشاشات زائله و اجنیه لیرک توسیع تجارت وتزید ثروته سبب اولشدیر . نه دجلی !

شرکت تلفرافلری

براین ۱۱ کانون اول

چین المانیانک کافه مطالباتنه موافقت اتمش انجمنی المانی (کیاشو) بی ترک وتخلیه ایتکه مخالفت ایتشدیر .

روما ۱۳ کانون اول

(مارکی دی رودی) یکی برقایینه تشکیلی کندی ایچون غیر ممکن اولدینی قواله بیلدیرمشدر .

لوندیر ۱۳ کانون اول

امریقاده بقداى محصورلانی بشیوز اوتوز ملیون کله به بالغ اولشدیر .

لوندیر ۱۳ کانون اول

مستحکات ناظرى میستر چیپرلین ایله بارون ده قورسل پینده وقوعبولان ملاقات افریقای غرق مسئله سی حقندنکی اجرائی تسهیل ایتدیکی بیلدیریاور .

قازاکوته ۱۵ کانون اول

عاصیلر انکلز اوزربنه هجوم ایدرک بر چوقلری تلف ایتکه درلر .

دمه ادات ۱۵ کانون اول

یونان حکومتی معاهده صلحیدنک تصدیقی مساعده اولتان مدتک بر آیه قدر تمیدی بایب عایدن طلب ایامش بو کیفیت درسمادند دیپلوماتلرک فوق العاده تعجبی موجب اولشدیر .

بومای ۱۵ کانون اول

جنرال اوق هارنک قوتی تشکیل ایدن فرق عفریدلرله شدتی بر محاربه ایدرک

طرفیندن تلفات کلیه وقوعبولمش بر چوقلری مجروح اولشدیر .

اتنه ۱۵ کانون اول

یونانستانده افکار عمومیه معاهده صلحیه علینده اولوب یونان ناشی حکومت مجلس میهنانده مطلوب اولماق ایچون تصدیق تأخیرینی طلب ایتشدیر . مع مافیه دول مظهره نك تمیدی اوزربنه تسلیمت کوستر . لندنلرک کلدیر که مجلس پارلی کونه تعلیق اولمشدر .

خواجه خانی

شانلایدن کلن بر تلفرافنامه مفصل صورته اولوب مندرجانی دخی بوجه آتیدر .

چین حکومتی المانیانک مطالباتی ایچون بر حکم تدارکی خصوصنده چالما یور . بو مطالبات ماهیت وشدت جهنلرله یالکز موسوزلرک قتلنه قارشى اتخاذ اولمش ر حرکت کی عد وقبول اولنه ماز . چنلیرک موسوزلری قتل اتملری انجمنی ارزو ایدیلان فرصتی حاصل ایتشدیر . مطالبات واقعه (شانانغ) کور مدنلرینه عائد امتیازات مخصوصه بی دخی حاویدر .

بو مسئله نك حل ونصانی امید ایتک بیله کوچدر .

پکنیدن کلان خبرلر کوره چین حکومتی روسیه نك توسطنی استحصاله مقتدر دکدر . زیر روسیه حکومتی قورده ایتدیکی کی اونیاق ارزو سنده در روسیه دن اوقدر جق بر معاونت طاب ایدیلورسه اکا مقابل قوربی قائمق ایسته سندن چکنیور .

انکلز منافی (کیا اوچو) نك آجیق بر لیان اولسی جهتی التزام ایتدیر . (شانانغ) کور مدنلرینک ایشلدیرلمسی چین شمالیده تجارتک رواجی توسع ابدیه جکی طبعیدر . فقط بو مدنلرک امتیازی منحصرأ بر دولته ورلمی ارزو اولماز . اگر بویه بر انحصار وريله جک اولورسه (باقی - مس) ایلانلر نه دخی انکلزیه بوکا مشابه منافع کوستره رک توزان حصوله کتیرک اقتضا ایدر .

(دابی تلفراف) غزته سنک پترسبورغ مجبری چین اراضیسندن بر مملک المانیه طرفیندن

شهر
قزوین
جزیره
عراق
سنگ
پوشه
(نصفه)
درنده
فر
۲۷
سراج
شهر
مصادف
چهارشنبه
حضرت
او
قوله
افزون
انسانی
متخصص
دخول
بر
قدست
خارج
ایشه
اوزره
هرسه
وتور
قرن
پادشاه
ثانی
تاجدار
ادعیه
عزت
غزیه
برله
کین
اولدینی
اوغرا
لطفاً
اولور

ایده جک اوزنه بشقه نه واسطه بولمچیز؟
او زمان قازن بین الملک نه اهمیت، نه
حکمی قانیر؟
تألف اولور که منفعت شخصی اغرر
حالم مدیت و اناسیت اسانندن هدم و تحریب
ایدیلورده فرقه وارله میور
نه تألف اولور که بو دولتر بر طرفدن
روسیه اسیلانسه مروض قالد جمنیزی
تخویر بولند، در میان ایه بزی اصلاحات
اجرا سنه تکلیف ایدیلوردره دیگر طرفدن
بر طاقم مقاوله لاله افریه کیر دکاری مالکیزی
(بولس) بالی کی بوغفه چالیشورلر
ایشه مدیت، اناسیت خدمت اولورسه
بوله اولسون

اعلان

- علین
- ۱۶ انگلیز بجمی صاری جیزمه
 - ۲۰ انگلیز بجمی سباه جیزمه
 - ۱۳ ارکک ایشی یارچلی فوتین مع قوش
 - ۱۰ ارکک ایشی یارچلی دیکیشلی ویدلو
 - ۷ و صاری باغلامه بوکک تک فوتین
 - ۶ ارکک ایشی سیاه دیکیشلی یارم فوتین
 - ۱۱ ارکک ایشی صرحلی ولاستکیلی
 - ۵ - ارکک ایشی سیاه قونطوره
 - ۵ ارکک ایشی صاری قونطورا
 - ۱۰ زنه ایچون باغلامه بوکک ولاستکیلی
 - ۵ قوش فوتین
 - ۵ زنه ایشی یارم فوتین و بوزی کوللی
 - ۲ - زنه شیشی

بالاده، فرداتی و فیاتی کوسریلان اشیاک
کانه سیده فرانسز کوسله سندن معمول اولماق
وه قبوله شایان اولمدهنی حلاله اعاده اولماق
اوزره باقی بازارنده ناظم افندیکن دکاشنده
اعمال ایدیلکه بولمدهنی صاعلام و کوزل
بجملی ایاق قانی کیمک ارزو ایدنلرک موی
الیه سراجعت الملری اعلان اولور

صاحب امتیاز و مدیر
کوفی زاده
مصطفی آصف

عجایب معاهده: دستانلانی بذر بزی سله میوز
یاخود اوله بر کافده امضا ایدن دولترلی؟
طیبعدرکه انتر بزدن دها ای بیلورلر، اوت
بیلورلرده او معاهده نامنک حلوای کاشدی
قدرد، حیثیتی بر قائمه چالیشورلر، معاهده
ایکی دولت بینده عقد ایدیلان بر رابطه
متبینه درکه یالکز ایکی دولترک قوتیه دکل
دول سائرته کده قنوی منوبلرله تحکیم
ایدیلدر

ایشه بوقوتلی رابطه ی قویارقی ویا قیرقی
آنی تحکیم ایتمیش اولان دولترک قوتلرینه
مساوی بر قوی حائر اولغه متوقفدر

حالبوکه زمان حاضرده دولتر طرفلرندن
اختیار ایدیلان مسالک بو قوتیه اهمیتندن
اسقاط ایدیلکی کوریلورکه بوندن دیله توسیع
عالمک و تزیید شان بولنده میدان مرکله لری قزل
قانه بویان، نیجه یک عالمه لری محو ایدن حربلرک
نتیجه نسنه اک سیک واسطه اولان معاهده
نامه لرکده ذره قدر حکمی اوله به جمنی
شمیدین تظاهر باشلاشد در دینه میلور

دوشونلی درکه احاددن ایکی کشی چنده
عقد ایدیلان بر مقاوله اوزرینه یازیلان رسنک
مدنی منقضیه اولمدهنی هیچ برینکده منقد
اولان مقاوله خارجنده حرکت ایتمیش
حکومتلرک اولمدهنی قانونی احکامجه جائز
کوردیلور

برینک او بولده بر حرکتی کوربله جک اولورسه
تابع بولمدهنی حکومت طرفندن صریح بولان
قانون موجبنه تادیب و مجازات ایدیلور
قوجه برلین معاهده نامه سنده اضلاری اولان
فرانسه ایله انکلتز دولترلرک موجودی
ادعاسنده بولند قلمری مدیت اقتضاسندن
اوله برق بورالری دوشونلری و خصوصیه
اوستریا حکومتک بو بولده بر حرکت
اختیارنه محاسرتی کوردکلری حاله
(دویم تحت اشغال عسکر عزمده بولان
بوسنه هر سک تونس مصر ایتلری بوکونی کون
عثمانی دولترک عالمک متمدندن مدددر
بوتلری نه سن نه بن نده فرانسه مستلکا
عزندن عدایده میز، و اوله بر سوز سولمکه ده
قطعا حقمن بوقدر) دیوده اوستریایی قج
اوستونه اوتورنسی و یاخود شو حرکت
هم انکلتز همه فرانسه طرفلرندن اجرا
ایدلی لازمکله می ایدی

قانون دول نظرده اک اهمیتلی بر نقطه
اولان معاهده نامه لر مندرجاتک سوه استمه لانه
قارشیه سکوت ایدیلوب هر دولت کندنی
کیفیه کوره حرکتیه مختار بر ایدیلورسه ایکی
دولتی کرک اتفاقاً کرک صلحا یکدیگرینه ربط

دانی سورنده اشغال ایلمک نه کی شایع
حاصل اید جکی حقد بر روس دیلوما
شک فیکر و بطلاندهنی استیراج ایتمکله موی
ایده دخی روسیه آتی بیان ایدیلدر

المانیا طرفندن بولده بر نصیحت و قوعنده
بر حالک چینی المانیایه قارشیه حرکت ایتمک
سوق ایتمکجه خلق اینده اوزالده منافعی
اولان دولترلرک هیچ برینک بولده بر حاله
قارشیه لاقیدانه طورانه به جمنی بولمدهنی
تشبه موهوت بر طاقم شایع و جیمیدی انتاج
ایدر، دول مشار الیمدن هر بری چین
ارانیسنده بعضی برلری بد منطنه کچیرمکه
قالتیشور، کاتنا اسیا قطع سنده کندین بر
بر فلک ایتمک ارزوسنده بولان ژاپونیا دخی
ایشه بالماخله، آسیای شرقیه بر اغتشاش
عظیم حدوشد باعث بو اغتشاش دخی عمومی
بر اوروپا محاربه سی انتاج ایدیلور

الحاصل اوروپا دولترلی چینی جابه ایتمک
بولتیسنی ترک ایدیلرک اولورلرسه ملک
مذکور بوسنون دوچار انقراض اولوب
کیدر

اوستریا دولتی بو آلاق عالم سیاستده کونده
بر بوزله اثبات وجود ایلور

بویکی بوزک بریسی عثمانیلر ایچون موجب
محمویت اوله حق مدیت و اناسیت چهره سی
اولوب دیکری یالکز عثمانیلری دکل عالم
اناسیتکده سزای نفرتی عدایده جک وحشت
چهره سیدر دیه بیلور

مدتازک اثباته دلیل ایستیلورسه چهره
مدیت و اناسیتی کرک جز برمی مسئله سنک
منفعت عثمانیه موافق سورنده حل و تسویه سی
امرنده اولان اقدام وغیرتی اراده ایدرک
عثمانیلرک موجب محذرت و باعث مضرتلری
اولدینق سوله نه بیلور، وحشت چهره سی ده
دول منظمه ک زکی وقراری و براین معاهده
سنک آسکایی و دولت علیه عثمانیه مکده
رضانی الله بر مدت قلیله ایچون اشغال
عسکرینی اتلنه و بریلان بوسنه و هر سک
ایالتک ۱۸۹۸ نه می کانون تاپینده اوستریا
عالمکله قطعا الحاق اعلان کندی حکومتیجه
قرار و بر سله میدان قویه بیلور

شمیدی کرک، ملاحظه بیلورسون اوستریا
حکومتی برلین معاهده سی موجب بوسند و هر سک
ایتلری بوقه اشغال عسکرینی اتلنه الدینی
حالبه ضمیمه عالمک ایتمک هوسنه دوشومنه
نه دیک لازمکلیر